PLAN DE DEZVOLTARE LOCALĂ

2012-2015

Microregiunea Someş – Codru

Judeţul Satu Mare

Martie 2012

CUPRINS

INTRODUCERE 1

PARTEA I: PREZENTAREA TERITORIULUI ANALIZA DIAGNOSTIC

I.1 Prezentarea geografică şi fizică 4

I.2 Economia locală 23

I.3 Servicii pentru populaţie şi infrastructuri medico-sociale 33

I.4 Activităţi sociale şi instituţii locale 36

I.5 Bilanţul politicilor întreprinse în teritoriu 40

PARTEA II: ANALIZA SWOT 41

PARTEA III: PRIORITĂŢI 46

PARTEA IV: PREZENTAREA MĂSURILOR

Măsura 111 - Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunostinţe 56

Măsura 112 - Instalarea tinerilor fermieri 62

Măsura 121 - Modernizarea exploataţiilor agricole 67

Măsura 123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere 74

Măsura 141 – Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenta 81

Măsura 313 - Încurajarea activităţilor turistice 86

Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătăţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale 92

Măsura 312 - Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-întreprinderi 98

Măsura 421 - Implemetarea proiectelor de cooperare 103

PARTEA V: PARTENERIATUL

V.1 Prezentarea procesului de elaborare a Planului de Dezvoltare Locală 108

V.2 Prezentarea parteneriatului decizional

V.2.1 Descrierea partenerilor 121

V.2.2 Crearea şi funcţionarea GAL - ului 125

PARTEA VI: ORGANIZAREA GAL - ULUI

VI.1 Resurse umane 142

VI.2 Descrierea resurselor materiale 145

VI.3 Buget indicativ anual de funcţionare a GAL-ului 146

VI.4 Dispozitivul de comunicare şi informare 148

PARTEA VII: MECANISMUL DE IMPLEMENTARE 150

PARTEA VIII: COOPERARE, CREAREA ŞI IMPLEMENTAREA REŢELEI

VIII.1 Cooperare 170

VIII.2 Participarea GAL în cadrul RNDR 174

INTRODUCERE

Realizarea Planului de dezvoltare locală a microregiunii Someş - Codru are ca scop dezvoltarea unui set de acţiuni de intervenţie care să contribuie la creşterea competitivităţii teritoriale precum şi la crearea unei viziuni asupra viitorului acestei microregiuni. Obiectivele strategiei de dezvoltare locală sunt:

- Identificarea cadrului socio-economic actual în care se găseşte microregiunea;
- Stabilirea priorităţilor de dezvoltare şi crearea unui plan de acţiuni şi a obiectivelor de urmărit;
- Stabilirea metodologiei de lucru a Grupului de Acţiune Locală în vederea implementării strategiei.

Documentul de faţă este rezultatul conlucrării în perioada Iunie – Noiembrie 2010 a unui grup de iniţiativă format din reprezentanţi ai administraţiei locale din comunele componente ale microregiunii, organizaţii neguvernamentale locale, reprezentanţi ai comunităţii locale (şcoală, biserică), ai mediului de afaceri privat şi specialişti naţionali pentru a elabora un instrument indispensabil şi bine fundamentat prin animarea teritoriului şi participarea comunităţilor la elaborarea sa.

Această strategie reprezintă un prim pas pentru a realiza o sinergie a acţiunilor locale, care să se întrepătrundă cu interesele regionale şi internaţionale, pentru a genera resurse şi valori, pentru a face faţă problemelor comunităţii, a aduce calitate şi bunăstare şi a face ca microregiunea Someş - Codru să se regăsească în reţeaua turistică şi culturală europeană.

« Microregiunea Someş - Codru dispune de un potenţial uriaş, insuficient valorificat; valorile locale, obicieiurile din zonă, mâncărurile şi băuturile tradiţionale, resursele naturale pot fi transformate în puncte forte care să contribuie la dezvoltarea turismului rural, a serviciilor şi mesteşugurilor. Tinerii şi oamenii locului trebuie să fie conştienţi de acest potenţial şi să fie antrenaţi în activităţi care să îi motiveze şi să le ofere şansa unui trai mai bun ».

CRISTEA RADU

Primarul Comunei Valea Vinului

Lider al Grupului de Acţiune Locală – microregiunea Someş - Codru

PARTEA I: PREZENTAREA TERITORIULUI
ANALIZA DIAGNOSTIC

Microregiunea Someş – Codru se află în partea centru-est a judeţului Satu Mare. Se învecineaza la **nord** cu Ţara Oaşului, la **sud** cu Munţii Codrului, la **est** cu depresiunea Baia Mare iar la **vest** cu zonele limitrofe municipiului Satu Mare. Aceasta acoperă o **suprafată totală de 514 km^2 .**

Din componenţa teritoriului fac parte **comunele Medieşu Aurit, Apa, Culciu, Valea Vinului, Crucişor, Homoroade şi Bârsau din judetul Satu Mare,** având împreună un număr de **22.557 locuitori ş**i o densitate de 43 **de loc/km^2.**

Cele mai apropiate oraşe sunt Satu Mare la 30 km distantă şi Baia Mare la 40 km departare.

Relieful predominant este cel de câmpie, terenul fiind practic orizontal cu excepţia zonei de sud şi o parte a zonei de nord reprezentate de zone deluroase.Dealurile sunt domoale şi se pierd spre câmpie.

Această poziţionare corelată cu formele de relief existente pe teritoriul microregiunii, conferă acesteia un potenţial propice dezvoltării.

În general comunele sunt compuse din sate cu un număr mic de locuitori, 6 dintre aceste comune numărându-se printre **localităţile cu un grad ridicat de sărăcie**. Acestea sunt: Medieşul Aurit, Apa, Valea Vinului, Crucişor, Homoroade, Bârsău.

1. Prezentarea geografică şi fizică

1.1. Prezentarea principalelor caracteristici geografice

(amplasament, relief, altitudine)

Amplasament

Din punct de vedere al amplasării, microregiunea este usor accesibilă datorită în principal reţelei de drumuri, a drumului naţional DN 1C, care face parte şi din reţeaua de drumuri europene respectiv E 58 şi a drumurilor judeţene DJ 192, DJ 193, DJ 195. În ceea ce priveşte infrastructura de căi ferate, aceasta este stărbătută de magistrala 400 a CFR, Braşov – Baia Mare – Satu Mare. Accesibilitatea aeriană este asigurată prin aeroporturile internaţionale din Satu Mare şi Baia Mare.

Între localitaţile de pe cele două maluri ale Someşului există un punct de trecere, pod plutitor, respectiv între Craseu şi Potau.

Cele mai apropiate oraşe sunt Satu Mare, la 30 km distanţa şi Baia Mare, la 40 km departare.

Relieful

Din punct de vedere geografic cea mai mare pondere o reprezinta **Câmpia Someşului** 55 % - 379 Kmp cu altitudini între 100 -120 m. Râul Someş străbate zona de la est la vest pe o distanţă de 47 km, fiind principala arteră de apă care strabate microregiunea. În partea de sud a teritoriului se află Dealurile Codrului 25% - 172 kmp unde altitudinile sunt între 160 – 180 m.

Câmpia Someşului în privinţa stratigrafiei solurilor este reprezentată de depozitele de nisip, loess, pietriş, având în general 160—180 cm grosime, peste care, datorită vegetaţiei, s-au format soluri podzolice, creându-se astfel condiţii prielnice pentru culturile agricole (cereale, zarzavaturi, pomi fructiferi). Vegetaţia ierboasă este caracteristică climatului de silvostepă, amestecuri de graminee cu leguminoase şi alte specii diferite, variind după natura solului şi regimul hidrografic.

Zona Codrului face parte din relieful de măguri-resturi ale munţilor cristalini în formaţiunile terţiare. Piemontul Codrului aflat la poalele masivului cristalin al Culmii Codrului este constituit dintr-o zonă de dealuri piemontane, brăzdate de ape curgătoare, formate dintr-o intercaţie de nisipuri, pietrişuri, argile şi morne. Parte din aceste dealuri sunt împădurite sau acoperite cu pajişti naturale, altele cu pajişti de cultură şi plantaţii pomicole. Versantul Nordic al Culmii Codrului este drenat de Râul Homorod şi afluenţii săi pe o lungime de 30 de km.

Clima

Clima predominantă este temperat continentală moderată, cu veri călduroase şi ierni ceva mai blânde, excepţie făcând zonele de deal din sudul regiunii unde clima este mai umedă şi mai racoroasă şi zonele învecinate judeţului Maramures, unde temperaturile sunt mai scăzute datorită influenţelor montane, cu o temperatură medie anuală de aproximativ 9,5 grade Celsius.

Particularităţile climatice ale teritoriului sunt condiţionate în principal de poziţia geografică şi configuraţia reliefului. În mare ele se înscriu în caracteristicile generale ale climei Câmpiei Tisei, fiind puternic influenţate de aerul umed de vest.

Luna cu cea mai scăzută temperatură medie este ianuarie, -2,6 grade Celsius, iar luna cu cea mai ridicată temperatură medie este luna iulie, 19,2 grade Celsius, de unde rezultă o amplitudine anuală de 21,8 grade C şi o medie anuală de 9,5 grade C.

Precipitaţiile atmosferice cad sub formă de ploaie şi zăpadă. În general cele mai multe ploi cad în lunile iunie şi august, determinând ploi torenţiale, care datorită versanţilor din zonă pot provoca inundaţii de scurtă durată sau alunecări de teren. Îngheţurile timpurii de toamnă se pot produce din a doua parte a lunii octombrie, iar cele târzii de primăvară pot să se producă până la începutul lunii mai. Temperaturile maxime nu au depăşit în ultimii 25 de ani 40 grade C, iar temperatura minimă a fost de – 20 grade C în 13 februarie 1978. Vânturile dominante din zonă sunt cele de sud-vest care aduc ploi uneori dăunătoare, iar cele de nord-vest pot aduce iarna geruri şi zăpadă.

Resurse naturale

În zona Codru din punct de vedere geologic terenul este caracterizat prin existenţa unor depozite aluviale de vârstă cuaternară, formate din argile nisipoase, nisipuri argiloase, pietrişuri cu interspaţii umplute cu nisip, având grosimi de 6 - 10 m. La bază se intercepteză straturile de marne argiloase cenuşii compacte de vârstă panoniană cu grosimi de peste 100 m.

Ca urmare a structurii geologice complexe, în subsolul microregiunii se găsesc numeroase resurse de substanţe minerale utile dezvoltării economiei. Au fost descoperite minereuri complexe (pirită, zinc, plumb, aur şi argint) şi de fier (limonită, siderită şi perlită).

De asemenea în zona de câmpie se găsesc importante resurse de materiale de construcţii: andezit, gresii şi calcare iar pe albia Someşului pietrişuri, nisipuri şi argile.

Reţeaua hidrografică

Apele de suprafaţă. Zona este strabatută de râul Someş, fiind cel mai mare râu din microregiune şi principala arteră de apă. Din hidrografia microregiunii mai fac parte râul Homoroade şi pâriul Lipot. La acestea se adaugă ca afluienţi pâraiele şi sanţurile de colectare din zonă.

Debitele apelor de suprafaţă sunt direct influienţate de precipitaţii, având debite maxime în special primavara, ajungând chiar şi la ieşiri din albie, respectiv debite mici, până la secare în verile secetoase.

Apele subterane există din abundenţă în stratul de mică adâncime, respectiv la 1,5 – 2,5 m, calitatea acestora fiind influienţată de activităţile din zona. Pe de altă parte, apa de adâncime situată la 70-80 de m fată de nivelul solului, îndeplineşte condiţiile de utilizare

ca sursă de apă potabilă. Există riscul de depreciere a calităţii apelor subterane în anumite zone de intravilan, datorită lipsei unei dotări minime cu instalaţii edilitare. Deşeurile lichide ajung în subteran atât în mod direct (prin intermediul latrinelor neimpermeabilizate sau şanţurilor arterelor stradale), cât şi indirect (de la depozitele de gunoi de grajd, gropi improvizate de deşeuri menajere etc.). Riscul de poluare a resurselor de apă freatice constă în faptul că pe termen mediu şi lung, acestea nu mai pot constitui surse de apă potabilă pentru populaţie.

Lacuri

Principalele lacuri din zonă au apărut ca urmare a exploatărilor de nisip şi pietriş din lunca Someşului.Cel mai mare lac artificial se află în comuna Apa, având o supafaţă de 130 de ha şi 35 m adâncime. În ultimii ani s-a mai format încă un lac, în localitatea Iojib, comuna Apa.

Lacul de la Oţeloaia este unul dintre cele mai frumoase obiective turistice din judeţ.

Vegetaţia

Din punct de vedere al vegetaţiei, microregiunea se încadrează în zona de silvostepă, prezentând două aspecte: unul despădurit şi altul, cu pâlcuri de pădure. În partea de câmpie predomină stejeretele pure sau în asociaţie cu carpen, ulm, frasin, arţar, păducel, măr sau păr pădureţ, alun, tei, iar în părţile cu exces de umezeală, plopişuri şi aninişuri.

Pe Piemontul Codrului, s-au extins ceretele şi asociaţiile cer – gorun – stejar, iar în zonele muntoase stejarul, gorunul şi fagul. Fauna antropică din cadrul microregiunii poate fii clasificată în: faună ruderală, fauna parcurilor şi a grădinilor, fauna culturilor de legume, fauna culturilor de cereale, fauna livezilor şi fauna viilor Pe fondul creşterii presiunilor exercitate de către om asupra cadrului natural, vegetaţia şi fauna antropică se află într-un proces de continuă expansiune în dauna şi detrimentul vegetaţiei şi faunei naturale.

Microregiunea dispune de un fond cinegetic variat (cerbi, căprioare, urşi, lupi, vulpi, mistreţi, iepuri, fazani, potârnichi, etc.) şi importante resurse piscicole.

1.2. Hărţi – planul localizării teritoriului

a) Harta localizării teritoriului

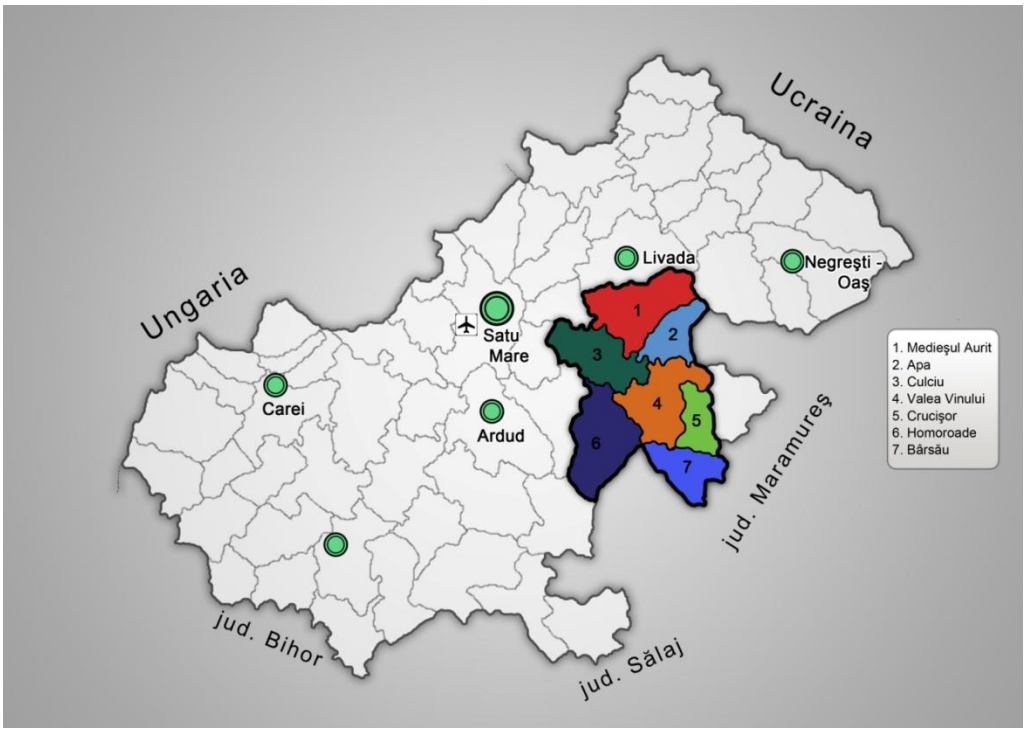

Din punct de vedere al amplasării, microregiunea este usor accesibilă datorită în principal reţelei de drumuri, a drumului naţional DN 1C, care face parte şi din reţeaua de drumuri europene respectiv E 58 şi a drumurilor judeţene DJ 192, DJ 193, DJ 195. În ceea ce priveşte infrastructura de căi ferate, aceasta este străbatută de magistrala 400 a CFR, Braşov –Baia Mare – Satu Mare. Accesibilitatea aeriană este asigurată prin aeroporturile internaţionale din Satu Mare şi Baia Mare.

Cele mai apropiate oraşe sunt Livada cu care se învecineaza în partea de vest, Satu Mare, la 30 km distanţa, Baia Mare, la 20 km departare şi Negreşti Oaş la 24 km.

Microregiunea se află în apropierea graniţelor cu Ucraina, prin punctul de trecere de la Halmeu situat la 25 km şi cu Ungaria, prin punctul de trecere de la Petea aflat la 37 km.

b) Harta teritoriului

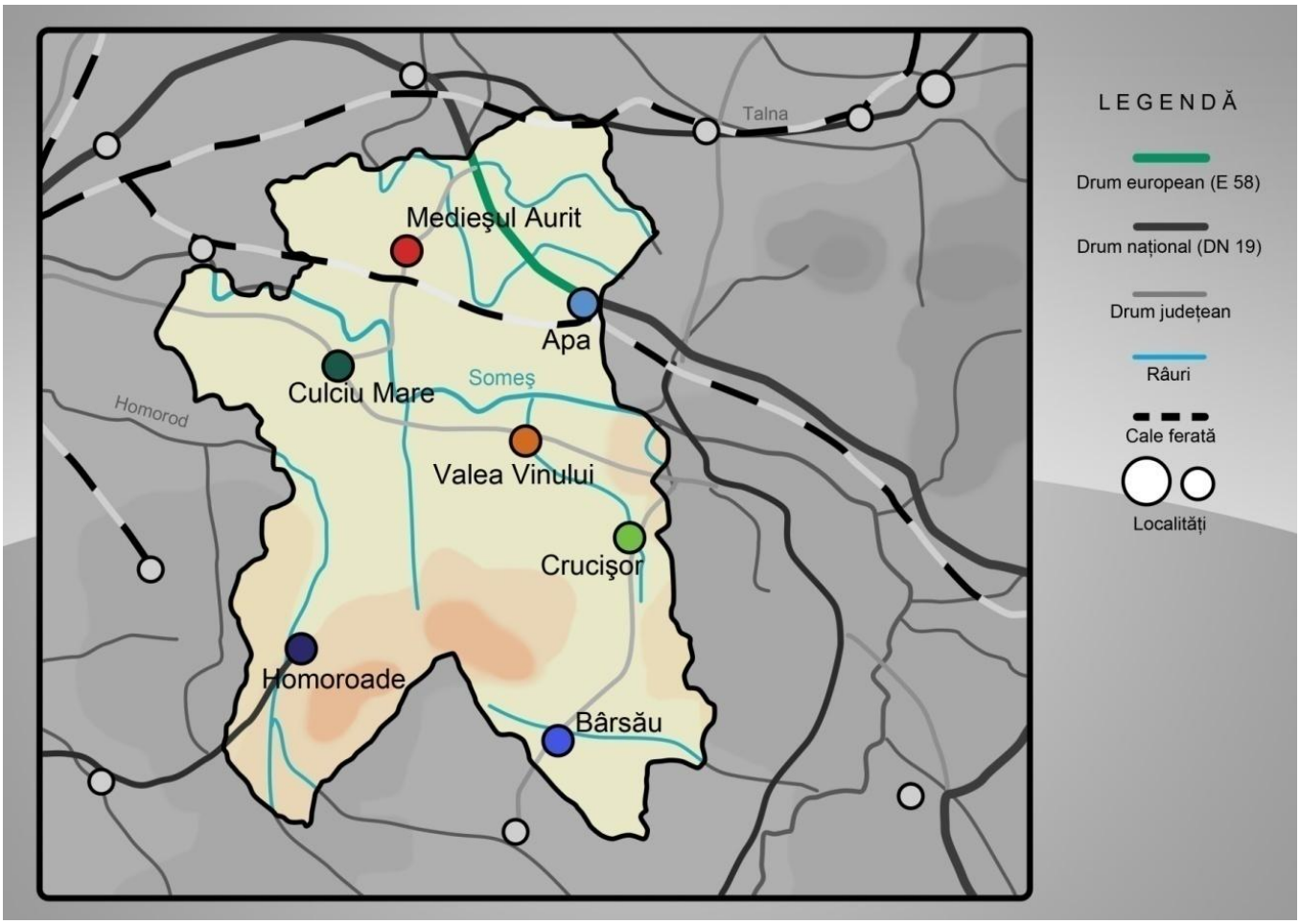

Microregiunea Someş - Codru are în componenţa sa 7 comune Medieşu Aurit, Apa, Culciu Mare, Valea Vinului, Crucişor, Bârsău, Homoroade din judeţul Satu Mare. Teritoriul este omogen din punct de vedere al reliefului, predominând zona de câmpie.

Starea infrastructurii de transport este în general bună, cu mici excepţii în zona comunelor Homoroade şi Bârsău unde nu există decât drumuri judeţene.

1.3 Populaţie - demografie

Populaţie	2002	Soldul migrării	Soldul natural (natalitatea – mortalitatea)	Sub 20 ani 2002	Peste 60 ani 2002	Populaţie activă (persoanele intre 20 şi 60 ani) 2002	Somaj
Apa	2887	- 33	8	844	621	949	5.48%
Bârsău	2519	4	- 22	670	548	1444	0.76%
Crucişor	2541	6	- 23	606	420	994	7.65%
Culciu	4013	4	1	992	986	1350	4.81%
Homoroade	2030	13	- 1	431	637	550	9.64%
Medieşu Aurit	7249	- 13	- 15	1983	1442	2772	3.86%
Valea Vinului	2268	1	8	536	624	940	1.17%
Total	23.507	-18	-34	10725	8012	15313	
%	100	6.19%	2.84%	31,50%	23,53%	44,97%	6.17%

Sursa: Direcţia Judeţeană de Statistică Satu Mare

Potrivit datelor furnizate de Direcţia Judeţeană de Statistică a judeţului Satu Mare populaţia stabilă totală la 1 ianuarie 2010 în localităţile microregiunii era de 22.557 persoane.

Cea mai populată comună dintre cele şapte din microregiune este Medieşu Aurit cu 6708 locuitori, la polul opus se află comuna Homoroade având doar 1685 locuitori în

total. Există diferenţe mari între comune în privinţa numărului localnicilor, majoritatea lor având o populaţie în jur de 2000-2500, restul comunelor dispun de un număr de locuitori mai ridicat, peste 4000 de localnici. În cele trei mari comune ale microregiunii, Medieşu Aurit, Culciu şi Apa, se concentrează mai mult de 57% a populaţiei totale.

Pe baza datelor statistice se observă că în general numărul locuitorilor în Microregiune scade, datorită în primul rând scăderii natalităţii, migraţiei populaţiei atât în ţară către localităţile mai dezvoltate cât şi în străinătate, în special a populaţiei masculine. În comunele cu o populaţie în jur de 4000 de locuitori se observă o mică creştere demografică datorită unui nivel de trai mai ridicat datorat accesului la un sistem de educaţie mai complex ,a unui sistem de sănătate mai dezvoltat şi nu în ultimul rând la accesul mai facil la locuri de muncă mai bine plătite.

În unele comune componenţa etnică este foarte diversificată, regăsindu-se comunităţi numeroase de maghiari, rromi şi germani în localităţile Culciu, Crucişor şi Medieşu Aurit, în restul regiunii comunele au un caracter mai omogen din punct de vedere al etniilor.

Localitate	români	maghiari	rromi	germani
Apa	**91.32**	**2.47**	**6.21**	**0**
Bârsău	**101**	**0**	**0**	**0**
Crucişor	**87.65**	**3.36**	**7.78**	**1.21**
Culciu	**47.24**	**49.76**	**2.69**	**0.31**
Homoroade	**100**	**0**	**0**	**0**
Medieşu Aurit	**54.76**	**38.71**	**4.28**	**2.25**
Valea Vinului	**98**	**1**	**0**	**0**
Total	**82.85**	**13.61**	**3.00**	**0.54**

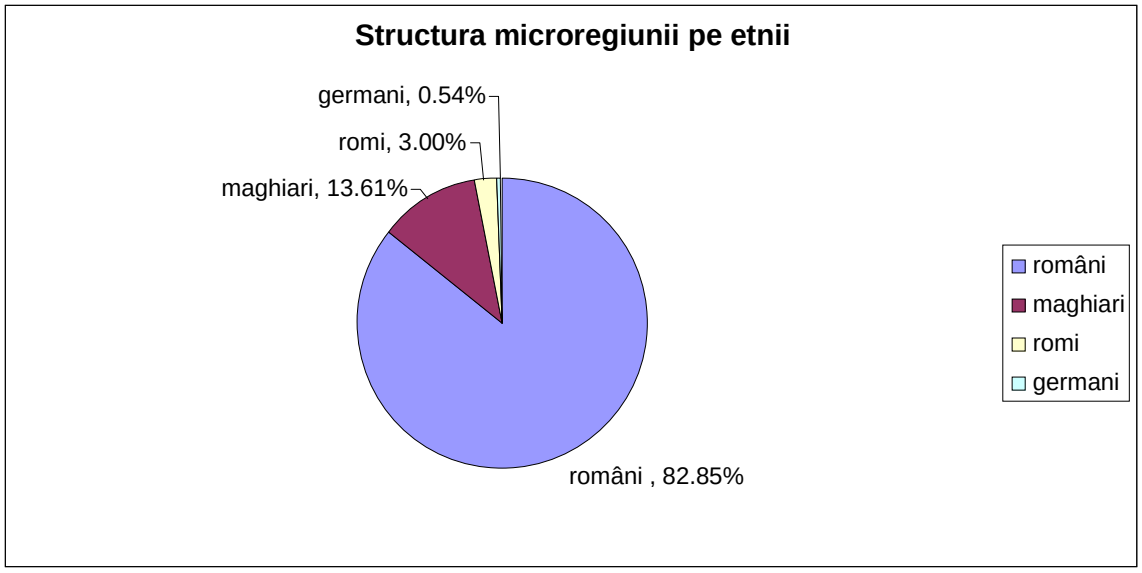

1.4. Patrimoniu de mediu

Pe teritoriul microregiunii întâlnim diferite forme de relief, începând cu Câmpia Someşului în suprafaţă de 379 Kmp cu altitudini între 100 -120 m şi terminând cu piemontul Codrului, constituit dintr-o zonă de dealuri piemontane, brăzdate de ape curgătoare, formate dintr-o intercaţie de nisipuri, pietrişuri, argile şi morne, bogate în păduri de carpen, alun, păducel. Microregiunea mai dispune de un fond cinegetic variat (cerbi, căprioare, urşi, lupi, vulpi, mistreţi, iepuri, fazani, potârnichi, etc.) şi importante resurse pişcicole. Beneficiind de prezenţa acestor resurse naturale, se pot dezvolta diferite forme de turism: agroturism, ecoturism, turismul de vânătoare şi pescuit.

De asemenea lacul de la Oţeloaia este unul dintre cele mai frumoase obiective turistice, naturale din judet, intervenţia omului asupra naturii fiind minoră.

In prezent pe teritoriul microregiunii, nu există arii protejate sau situri Natura 2000. Însă Agenţia de Protecţia Mediului a declanşat în regim de urgenţă proceduri de protejare pentru cinci situri naturale din judeţ, care vor fi încadrate în categoria sit Europa 2000 printre care şi bazinul Someş.

Pe lângă însemnătatea sa cultural-istorică şi calitatea peisajului natural, acest spaţiu structurat este important şi pentru diversitatea florei şi a faunei, oferind habitate variate speciilor ameninţate de dispariţie.

Acest specific al peisajului este unul din motivele pentru care bazinul Someşului a fost propus, pe aproape toată întinderea lui, ca şi sit „Natura 2000“. Importanţa acestui peisaj specific pentru protecţia naturii va trebui să ocupe pe viitor un loc esenţial în dezvoltarea regiunii din punct de vedere durabil.

1.5. Patrimoniu arhitectural şi cultural

Aflată la interferenţa a două zone, Dealurile Codrului şi Câmpia Someşului microregiunea are o veche istorie, legată prin creaţia sa materială şi spirituală, de glia şi fiinţa neamului românesc, cu oameni care şi-au făcut o mândrie din lucrarea cu pricepere a ogorului dar şi din păstrarea datinilor strămoşeşti, a înregistrat în anii din urmă, profunde transformări economico-sociale, care i-au conferit un loc de frunte între aşezările umane ale judeţului Satu Mare. Ca ramuri tradiţionale care s-au dezvoltat în această zonă amintim: agricultura, împletitul nuielelor, olăritul, pişcicultura etc. Întreaga microregiune

se identifică prin obiceiurile şi datinile specifice locului, care au pus o amprentă deosebită asupra întregii zone. În toate localităţile au existat diferiţi meşteşugari cu produsele lor, reprezentând valori culturale, cum sunt: portul popular cu împodobire şi colorit deosebit, broderii, arta populară (ţesături la război şi gherghefuri) etc.

Etnografia şi folclorul microregiunii sunt reprezentative în cele două zone distincte, Zona Codrului şi Câmpia Someşului în care se găsesc aspecte caracteristice culturii, artei şi civilizaţiei populare româneşti, maghiare şi germane, cu trăsături specifice, dar şi de influenţă reciprocă.

Zonă etnografică Codru, îşi are denumirea de la pădurile de fag şi de stejar existente aici până spre sfârşitul secolului trecut. Creaţia materială şi spirituală a acestei zone se face remarcată îndeosebi prin arhitectura populară. Aici întâlnim originale şuri de dimensiuni monumentale, cu porţi decorate prin traforaj în relief cu elemente geometrice, florale, zoomorfe şi antropomorfe şi mai ales, renumitele biserici din lemn datând din secolul XVIII .

Dintre dansurile specifice acestei zone remarcabile sunt “Românescul”, “Codrenescul”, “Scuturatul”, “Ardeleana” şi “Bătrânescul”, dansuri dificile şi spectaculoase. Elementele etnografice specifice se fac cunoscute prin “Festivalul anual al folclorului codrenesc”, care are loc la sfârşitul lunii august, într-un pitoresc decor natural din pădurea Oţeloaia, chiar pe malul lacului.

A doua zonă etnografică, care cuprinde cea mai mare parte a microregiunii, respectiv centrul, estul şi nord-estul acesteia este Câmpia Someşană. Datorită influenţelor din mediul urban, tradiţiile specifice acestei zone s-au pierdut treptat, păstrându-se în unele sate câteva elemente de arhitectură, folclor şi port popular specifice. Portul maghiar, confecţionat din pânză de cânepă, se face remarcat prin pantalonii şi fustele plisate, iar cel german (şvăbesc), confecţionat în întregime din pânză ţesută industrial, prin sobrietatea culorilor.

Dansurile specifice acestei zone sunt "Ardelenele", precum şi diferite variante de "czardas" cum sunt: "Bagosi forgós" (Învârtita de la Boghiş), "Legényes" (Bătrânesc) şi "Leányos" (Joc de fete). Cât priveşte dansul german, acesta se întâlneşte sub forma "Landler" şi "Polka".

Microregiunea prezintă un potenţial turistic imens atât din punct de vedere geografic cât şi cultural.

Principalele edificii culturale ale Microregiunii sunt:

Castelul medieval din Medieşu Aurit

Castelul Lonyai (1620-1657) a fost o realizare de frunte a Renaşterii transilvănene. Alcătuit din 4 aripi de clădiri dispuse continuu în jurul unei curţi centrale, prevăzut cu bastioane în forma de pană (prismatice la colţuri), el are o expresivă faţadă principală, dominată central de un turn octogonal situat deasupra gangului porţii şi valoroase ancadramente de piatră. Afectat de un incendiu în cursul celui de al doilea război mondial, Zsigmond Lónyai este cel care va transforma clădirea într-un castel renascentist, unul dintre cele mai frumoase edificii din Transilvania contemporană.

Astăzi castelul este ruinat şi se degradează din ce în ce mai mult şi astfel singurul castel renascentist din judeţul Satu Mare, a cărui istorie l-ar îndreptăţi la o soartă mai demnă printr-o restaurare mai mult decât necesară, domină cu toată starea sa de ruină şi azi imaginea centrului comunei.

Ruinele cetaţii lui Pintea:

La sud-vest de centrul localităţii Crucişor, în septembrie şi octombrie 1975 precum şi în perioada iulie-agust 1977, pe o înălţime situată la 39 m, au fost efectuate cercetări arheologice sistematice surprinzându-se un interesant obiectiv arheologic, o fortificaţie de pământ cu val şi şant pe care localnicii o numesc "Cetatea Pintii" sau "Dealul lui Pintea". Cetatea de aici de formă elipsoidală are diametrele de 57x65 m, valurile de pământ fiind întărite cu stâlpi de lemn de 4 m lăţime şi 1,5 m înălţime. Pe baza sistemului de construcţie, a materialelor descoperite (ceramica, inclusiv bizantină, obiecte de metal), fortificaţia aparţine unei formaţiuni româneşti locale - cnezat, fiind unică de acest fel din nord-vestul României.

Mănăstirea „Izvorul Tămăduirii”, Marius

Lăcaşul de cult înfiinţat în 1852 se află situat într-un decor inegalabil, la poalele dealului Măriuş, în mijlocul unei păduri de brazi şi stejari. Biserica este din lemn, pe temelii de piatră, nepictată, ctitorie a credincioşilor locului.

Muzeul memorial dedicat preotului Vasile Lucaciu

Muzeul a fost inaugurat în anul 1968 în satul Apa şi cuprinde şase obiective importante:

- casa parohială în care a locuit preotul dr. Vasile Lucaciu (1852 - 1922) cu familia, în perioada:1885-1914;
- biserica Sfintei Uniri a Tuturor Românilor ctitorită de Vasile Lucaciu şi sfinţită în anul 1890;
- locul de adunare şi Izvorul Românilor;
- documente, fotografii de epocă, piese de mobilier originale;

- biblioteca (15 000 volume) oferă informaţii necesare pentru a cunoaste viaţa, activitatea şi puternica personalitate a "Leului de la Siseşti", memorandist şi făuritor al României Mari.

Conacul evreului Grosz Eduard, Medieşu Aurit

Grosz Eduard, proprietar a 1.000 de hectare, şi-a construit reşedinţa în 1910. Primaria din Medieşu Aurit are de câteva decenii cel mai frumos sediu din judeţ. Clădirea nu a fost construită însă de regimul comunist, ci de către evreul Grosz Eduard.

Familia Grosz nu a avut nici un urmaş, iar frumosul conac nu a fost revendicat după revoluţie. Cladirea a rămas aproape intactă, în special datorită faptului ca în ea şi-au desfaşurat de-a lungul timpului activitaţile instituţiile statului.

Cuptoarele dacice din Medieşu Aurit

In hotarul comunei Medieşu Aurit, punctul "Şuculeu" se află conservate cuptoare dacice pentru ars ceramică din sec. II - IV d.H., aparţânand dacilor liberi. Cercetările

arheologice începute în anul 1964 au dus la descoperirea unui adevarat centru meşteşugăresc, constănd din 17 cuptoare pentru ars ceramica.

Cuptoarele erau folosite la fabricarea vaselor pentru provizii, au diametrul de peste doi metri şi sunt **cuptoare unicat,** ele au constituit **cel mai mare centru de olarit din Europa Centrala şi de Vest** datând din anii 100 dH.

Alte obiective turistice şi evenimente culturale organizate în zonă în funcţie de comunele în care se regăsesc sunt:

Culciu

- Muzeul Lipău
- Muzeul etnografic Cărăşeu
- Casa memorială „Bem Jozsef", Cărăşeu
- Biserica din Lipău, construită în 1836, cu hramul "Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril"
- Biserica reformată din Cărăşeu, contruită în 1798
- Placa comemorativă în amintirea poetului Sándor Petőfi, Corod
- Conacul Böszörmény, Culciu Mare
- Lunca râului Someş
- Ziua satului „Cărăşeu"

Lunca râului Someş

Ziua satului „Cărăşeu"

Casa memorială „Bem Jozsef”, Cărăşeu

Biserica reformată din Cărăşeu

Valea Vinului

- Muzeul Codrului (fază de proiect)
- Casa memorială Alois Tăutu, Valea Vinului
- Placă Comemorativă Miko Ervin, Valea Vinului
- Curia familiei nobiliare Eötvös, Valea Vinului
- Biserica ortodoxă, construită în anul 1887, Valea Vinului
- Mănăstirea "Izvorul Tămăduirii", Mărius
- Lacul Mărius
- Lacurile Junior şi Ocean din satul de vacanţă "Filip Family", Valea Vinului

Mănăstirea "Izvorul Tămăduirii",

Lacurile Junior şi Ocean

Casa memorială Alois Tăutu

Biserica ortodoxă Valea Vinului

Crucişor:

- Biserica ortodoxă „Sfânta Treime” construită în 1850, Crucişor
- Lacul din Iegherişte
- Pădurea care mărgineşte comuna
- Ruinele cetăţii lui Pintea
- Fabrica de sticlă, Poiana Codrului
- Atelierul Ovidiu Haţegan
- Cariera de piatră, Poiana Codrului

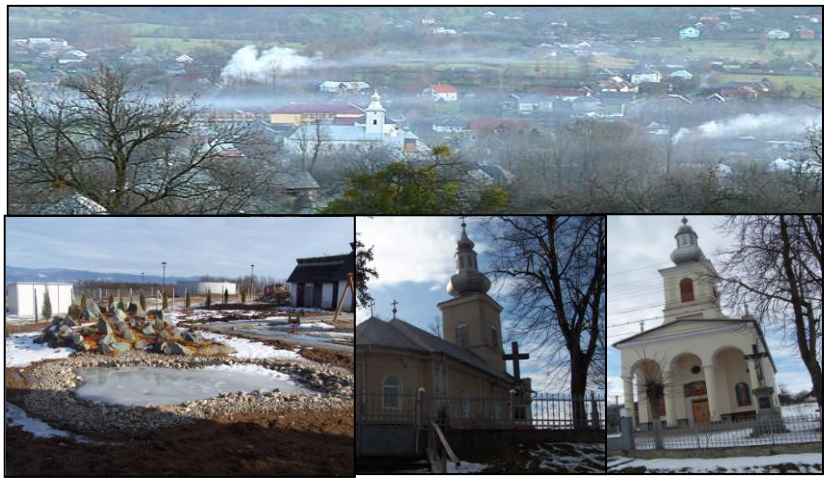

Satul Crucişor

Homoroade:

- Lac Oţeloaia - 1800 m.p. ,zonă pădure
- Cabană vânătorească, Solduba
- Biserica romano-catolică construită în 1808, Homorodu de Jos
- Biserica ortodoxă cu hramul Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril din 1706, Chilia
- Casa-muzeu Codru, Chilia
- Festivalul de Folclor şi Tradiţii Populare Oţeloaia, Solduba

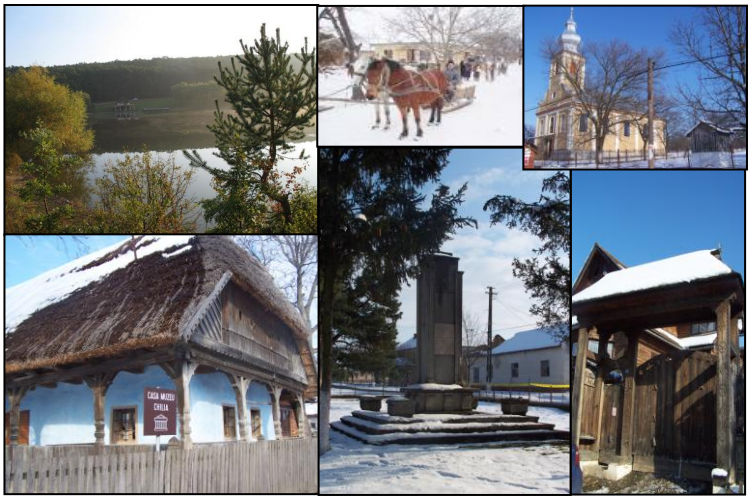

Bârsău:

- Biserica ortodoxă cu hramul "Naşterea Maicii Domnului" construită în 1867- patrimoniu cultural naţional
- Ziua comunei Bârsău (ultima duminică din luna august)

2. Economia locală

Microregiunea este situată din punct de vedere economic şi social la confluenţa sub-regiunilor Maramureş, Satu Mare şi Sălaj. Influenţe la distanţă sunt exercitate şi de către regiunile Cluj, Bihor şi, parţial, Bistriţa-Năsăud. Ciclicitatea economică de termen lung a jucat un rol cheie în definirea avantajelor competitive ale regiunii şi diferitelor sale segmente umane şi tehno-economice.

Actual, microregiunea se afla într-o tranziţie relativ non-conflictuală de la diferitele moduri de viaţă anterioare la valori tradiţional-moderne puternic ancorate în specificul cultural al zonei.

Din punct de vedere al indicatorilor de dezvoltare durabilă, regiunea este în plin proces de îmbunătăţire a situaţiei capitalului uman (educaţie, sănătate) şi profilului tehno-economic.

Gospodăriile familiale oferă o mare parte a cadrului de desfăşurare a activităţilor economice, bazate într-o mare măsură pe sectorul primar şi micile meşteşuguri.

Potenţialul de dezvoltare al microregiunii este grevat de deficitele tehnologice. Acest domeniu trebuie analizat prin studii specifice, dată fiind influenţa atât a acumulărilor tehno-economice din perioada industrializării socialiste cât şi a recentelor acumulări de capital antreprenorial şi financiar prin intermediul fenomenelor de migraţie. Un aspect cultural important care se degajă în mod destul de evident este orientarea pro-comunitate a forţei de muncă emigrate recent, ale cărei intenţii de investiţii în propriul sat precum şi în regiunea limitrofă sunt clar exprimate şi vizibile prin volumul şi calitatea investiţiilor în fondul imobiliar şi mijloacele de transport.

Ceea ce lipseste, sunt investiţiile susţinute în formarea profesională a noilor generaţii, în crearea de locuri de muncă durabile la nivel local şi relansarea economică a întregii regiuni. În acelaşi timp, consolidarea infrastructurii materiale şi a celei medico-sanitare şi de sprijin social sunt considerate drept fundamentul pentru toate aceste investiţii.

Emigrarea de durată scurtă şi medie în ţările Uniunii Europene a redus presiunea demografică asupra pieţei dezechilibrate a forţei de muncă în ultimii ani, stimulând în acelaşi timp intrările de capital privat.

2.1 Repartizarea populaţiei active

	Populatie activa	Sector agricol	Sector industrial şi de artizanat	Sector de comerţ	Sector privind serviciile
Apa	897	364	205	51	251
Bârsău	1433	818	491	11	78
Crucişor	918	80	660	45	118
Culciu	1285	608	336	81	197
Homoroade	497	309	45	25	105
Medieşu Aurit	2665	1217	692	130	431
Valea Vinului	929	580	163	36	128
Total	**8624**	**3976**	**2592**	**379**	**1308**
%	**100%**	**46,10%**	**30,06%**	**4,39%**	**15,17%**

În economia regiunii determinantă este agricultura. Majoritatea populaţiei, în oarecare măsură, lucrează în această ramură – ca activitate principală sau în scopul asigurării unui venit suplimentar. Majoritatea suprafeţelor de teren sunt proprietate privată în formă de gospodării.

Aproximativ 46% din populaţie are tangenţă cu agricultura, majoritatea oamenilor deţin terenuri pe care le lucrează după programul de muncă. Sunt puţine societăţi care au ca principal domeniu de activitate agricultura, dar sunt asociaţii familiale care, paralel cu

creşterea animalelor practică agricultura, dar nu la un nivel comercial, ci mai ales pentru nevoile personale.

Tradiţia şi obiceiurile străvechi au un rol determinant în dezvoltarea industriei de artizanat. Pe toată suprafaţa microregiunii întalnim numeroase ateliere meşteşugăreşti în care oamenii locului încearcă să perpetueze şi să valorifice rezultatele diferitelor meştesuguri cum ar fi: ceramica, olăritul, broderia manuală, vâltoritul, sculptura în lemn.
Eficacitatea economiei este influenţată fundamental de următoarele elemente:

- structură fragmentată a proprietăţilor, proprietăţi de dimensiuni mici,
- decapitalizare, lipsa subvenţiilor agricole,
- populaţie rurală pe cale de îmbătrânire
- lipsa pregătirii profesionale,
- lipsa specializării agricole de stat,
- lipsa serviciilor financiare, de dezvoltare a întreprinderilor în sprijinul întreprinzătorilor,
- lipsa abilităţii de colaborare, a cooperativelor de valorificare.

2.2 Agricultură

Categoria suprafetei agricole	**Ha**	**%**
Total fond funciar	51.398	100
Suprafaţa agricolă totală	34.840	67,78
d.c. Arabil	24.945	48,53
Fâneţe	2.891	0,05
Păşuni	5.204	0,10
Vii şi pepiniere viticole	266	0,01
Livezi şi pepiniere pomicole	1.534	0,03
Păduri şi alte terenuri cu vegetaţie forestieră	16.558	0,32
d.c. Păduri	11.909	0,23
Construcţii	2.014	0,04
Drumuri şi căi ferate	650	0,01
Ape şi bălţi	642	0,01
Alte suprafeţe	1.343	0,02

Sursa: Directia pentru Agricultură Satu Mare

Agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei regiunii, însă gradul redus de fertilitate al solurilor (cea mai mare parte a solurilor fiind brun-roşcate, cu excepţia porţiunilor aflate în imediata apropiere a Someşului unde se află sol aluvionar nu permite cultivarea intensiva a cerealelor şi plantelor industriale. Astfel solurile respective s-au dovedit a fi bune pentru cultivarea căpşunilor, pomilor fructiferi şi coacăzului negru. Zona comunei Medieşul Aurit este zona cea mai favorabilă din microregiune pentru cultivarea pomilor fructiferi. Cultivarea viţei de vie în mod intensiv reprezintă una din ocupaţiile locuitorilor din comunele Homoroade şi Valea Vinului, dar ea se desfăşoară doar pentru nevoile proprii şi pentru desfacere în sistem neorganizat. Procesarea strugurilor se face cu mijloace proprii, în sistem tradiţional. În comuna Apa suprafeţe mari de teren sunt cultivate cu căpşuni. Solurile aluvionale răspândite de-a lungul râului Someş, în special în comunele Culciu şi Crucişor, se preteaza cultivării legumelor, plantelor furajere şi plantelor tehnice (sfecla de zahar, în, cânepa, floarea soarelui). Cele 12.999 ha de pădure asigură suficiente cantităţi de fructe de pădure, ciuperci şi plante medicinale încât să facă oportune investiţiile în amenajarea unui centru de colectare, prelucrare şi valorificare a acestora.

Zootehnia este slab dezvoltată fiind necesare investiţii în amenajarea unor ferme sau microferme de creştere organizată a animalelor şi păsărilor şi dotarea cu centre de colectare şi prelucrare a produselor: carne, lapte, ouă, lână, piei ş.a

2.3 Industrie – IMM – Micro-întreprinderi

Industria alimentară, forestieră, textilă, construcţiile, extracţia de pietriş şi nisip şi producţia de mobilier sunt principalele activitaţi industriale din cadrul microregiunii.

Pe teritoriul microregiunii există 20 unităţi de procesare a produselor agricole, din care :

- 4 în domeniul morăritului şi panificaţiei,
- 3 în domeniul producţiei de conserve legume - fructe şi băuturi răcoritoare,
- 8 în domeniul producţiei băuturilor alcoolice,
- 1 în domeniul producţiei uleiurilor şi grăsimilor,
- 4 în domeniul procesării cărnii.

Producţia de mobilier reprezinta de asemenea o importantă activitate în microregiune existând 9 firme din care 6 cu capital străin şi 3 cu capital autohton care produc mobilier sau subansamble pentru industria mobilei. Această industrie alături de cea a construcţiilor este alimentată de cea forestieră care este prezentă în microregiune cu 6 unitaţi de prelucrare a lemnului. De asemenea există patru balastiere la Iojib, Apa, Medieşul Aurit şi Culciu.

Comune	Total intreprinderi	Micro – intreprinderi cu 1- 9 salariati	Intreprinderi cu 10-49 salariati	Intreprinderi cu 50-249 salariati	Intreprinderi cu peste 250 salariati
Medieşu Aurit	179	62	13	4	0
Apa	45	25	20	0	0
Culciu	80	30	44	0	0
Valea Vinului	129	63	55	1	0
Crucişor					
Bârsău	44	22	22	0	0
Homoroade	20	8	12	0	0
Total	**381**	**210**	**166**	**5**	**0**
%	**100%**	**55%**	**43%**	**1%**	**0%**

Deşi în zonă există tradiţii puternice în producţia anumitor produse agro-alimentare (din lapte, carne, fructe), activităţile productive nu s-au dezvoltat. Lipsa dotărilor moderne, a facilităţilor pentru colectarea, depozitarea şi prelucrarea unor produse locale, dar mai ales lipsa de cunoştinţe privind marketingul şi distribuţia acestora şi a canalelor de distribuţie şi comercializare fac ca aceste produse să fie utilizate mai degrabă pentru consumul propriu.

2.4 Comerţ şi sector de servicii

În prezent asistăm la nivel global, la trecerea la un nou tip de economie, bazat pe preponderenţa activităţilor terţiare în crearea avuţiei naţiunilor, pe o dezvoltare masivă a tehnologiilor informţionale, a sistemelor de comunicare, al inovaţiilor.

O privire de ansamblu asupra diferitelor sectoare ale activităţii economice contemporane ne conduce la constatarea ca serviciile de toate genurile reprezintă partea esenţială a sistemelor de producţie şi de utilizare a produselor. Pentru orice produs achiziţionat, fie că este vorba de un automobil, un computer sau de un covor, costurile propriu-zise de producţie sau de fabricaţie sunt de cele mai multe ori inferioare pragului de 20-30% din preţul final al acestor produse, o pondere de 70-80% revenind costurilor aferente punerii în funcţiune a sistemului complex de servicii ce intervin până la consumator. Astfel, serviciile devin indispensabile în procesul de realizare a produselor de bază. Premisa creşterii susţinute a activitatilor de servicii, atât în interiorul sectorului tradiţional de servicii, cât şi în cadrul celorlalte sectoare economice se regăseşte în însasi evoluţia tehnologică, economică şi socială contemporană. Economia serviciilor este o realitate în Microregiune, caracterizându-se prin aceea ca sectoare ale serviciilor (precum sectorul serviciilor financiare, asigurarile, transporturile, telecomunicaţiile, serviciile de întreţinere şi reparaţii etc.) se dezvoltă în mod nelimitat, iar majoritatea activităţilor desfăşurate în cadrul agriculturii şi a industriei prelucratoare sunt potentate de activitaţi de servicii.

Principalele localităţi în care se desfasoară intr-un procent semnificativ activităţi de comerţ sunt: Medieşu Aurit, Iojib, Babaseşti şi Apa iar cele în care se desfasoară activitaţile din sectorul serviciilor sunt: Medieşu Aurit, Iojib, Caraşeu, Poiana Codrului, Culciu, Crucişăr şi Bârsău.

Tipuri de comerţ	**Număr total**	**% din numărul total**	**Intreprinderi din sectorul terţiar (servicii)**	**Număr total**	**% din numărul total**
Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun	33	34%	Transport şi depozitare	61	41%
Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	24	24%	Lucrări de construcţii a clădirilor	48	32%
Comerţ cu ridicata al materialului lemnos şi al materialelor de construcţii şi echipamentelor sanitare	8	8%	Intreţinerea şi repararea autovehiculelor	4	3%
Comerţ cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine	5	5%	Activitaţi de telecomunicaţii prin reţele cu cablu	3	2%
Comerţ cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	4	4%	Activitaţi generale (nespecializate) de curaţenie interioară a clădirilor	3	2%

Comerţ cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate	3	3%	Lucrări de instalaţii electrice, sanitare, de incălzire	4	3%
Comerţ cu amănuntul al altor produse alimentare, în magazine specializate	3	3%	Activităţi de închiriere şi leasing cu autoturisme şi autovehicule rutiere	2	1,5%
Comerţ cu amănuntul al imbrăcamintei, în magazine specializate	3	3%	Activităţi de difuzare a programelor de televiziune	2	1,5%
Comerţ cu amănuntul de piese şi accesorii pentru autovehicule	3	3%	Activităţi veterinare	2	1,5%
Comerţ cu amănuntul al carburanţilor pentru autovehicule în magazine specializate	2	1%	Activităţi ale agenţiilor de publicitate	1	0.67%
Comerţ cu amănuntul al fructelor şi legumelor proaspete, în magazine specializate	2	2%	Activităţi ale agenţilor şi broker-ilor de asigurări	1	0.67%
Comerţ cu amănuntul al incăltămintei şi articolelor din piele, în magazine specializate	2	2%	Activităţi combinate de secretariat	1	0.67%

Comerţ cu amănuntul al mobilei, al articolelor de iluminat şi al articolelor de uz casnic n.c.a., în magazine specializate	1	1%	Activiăţi de arhitectură	1	0.67%
Comerţ cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice şi software-ului	1	1%	Activităţi de protecţie şi gardă	1	0,67%
Comerţ cu ridicata al deşeurilor şi resturilor	1	1%	Activităţi fotografice	1	0,67%
Comerţ cu ridicata al echipamentelor şi furniturilor de fierărie pentru instalaţii sanitare şi de încălzire	1	1%	Agenţii imobiliare	1	0,67%
Comerţ cu ridicata al produselor farmaceutice	1	1%	Alte activităţi de servicii suport pentru intreprinderi n.c.a.	1	0,67%
-	-	-	Alte activităţi recreative şi distractive n.c.a.	1	0,67%
-	-	-	Alte lucrări de instalaţii pentru constructii	1	0,67%

-	-	-	Alte servicii de cazare	1	0,67%
-	-	-	Coafura şi alte activităţi de înfrumuseţare	1	0,67%
-	-	-	îInchirierea şi subinchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	1	0,67%
-	-	-	Lucrări de pardosire şi placare a pereţilor	1	0,67%
-	-	-	Lucrări de tâmplărie şi dulgherie	1	0.63%
-	-	-	Recuperarea materialelor reciclabile sortate	1	0.63%
-	-	-	Repararea aparatelor electrocasnice, de uz casnic	2	0.63%
-	-	-	Repararea maşinilor	1	0.63%
Total	**97**	**100%**		**149**	**100%**

3. Servicii pentru populaţie şi infrastructuri medico-sociale

3.1 Echipamente prezente sau accesibilitatea populaţiei la aceste servicii

	Medical			Învăţământ			Dotări sportive	
	Spital	Medic	Dentist	Primar	Secundar	Universitate	Teren de fotbal	Sală de sport
Existenţă DA/NU	NU	DA	DA	DA	DA	NU	DA	DA
Dacă NU, indicaţi distanţa în km de la centrul teritoriului până la cel mai apropiat obiectiv menţionat	Aproximativ 30 km păna la Satu Mare					Aproximativ 30 km pâna la Satu Mare		

Echipamente prezente sau accesabilitate:

Servicii	Categorii	Observatii*
Invatamant	Primar: 9	Culciu, Valea Vinului, Crucisor,Barsău, Homoroade, Apa, Medieşu Aurit
	Secundar: 6	Culciu, Valea Vinului,Crucisor
	Universitar: 0	-
	Altele: Gradinite: 29	Culciu, Valea Vinului, Crucisor,Barsau, Homoroade, Apa, Mediesu Aurit
Medicale	Medici: 14	Medieşu Aurit, Valea Vinului, Crucişor, Culciu, Apa,Barsău, Homoroade
	Altele: Cabinete medicale ; 14, veterinare: 5	Medieşu Aurit, Valea Vinului, Crucişor, Culciu, Apa,Barsău, Homoroade

Sportive	Terenuri sportive (de fotbal, de tennis…): 4	Apa, Medieşu Aurit, Valea Vinului, Crucisor
	Sala de sport : 2	Crucisor, Medieşu Aurit
Altele:	-	-

Învăţământ

Accesul la învatământul primar este asigurat în toate cele 7 comune din microregiune şi funcţionează în 17 şcoli, din care:

- 8 şcoli cu clasele I-IV
- 8 şcoli cu clasele I-VIII
- o şcoala de arte şi meserii

Învaţământul secundar (ciclul gimnazial) în cele 7 comune funcţionează în 9 şcoli, din care:

- 8 şcoli cu clasele I-VIII
- o şcoală de arte şi meserii

Elevilor le este asigurat transportul gratuit cu microbuze puse la dispozitie de primării.

Zona	Unitate învatamant	Învăţământ primar	Învăţământ secundar	Învăţământ universitar	Teren de sport	Sală de sport
Culciu	Şcolala cu cls. I-VIII Culciu Mare	DA	DA	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-VIII Cărăşeu	DA	DA	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Culciu Mic	DA	-	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Lipău	DA	-	-	-	-
Valea Vinului	Şcolala cu cls. I-VIII Valea Vinului	DA	DA	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Sâi	DA	-	-	-	-
Crucişor	Şcolala cu cls. I-VIII Poiana Codrului	DA	DA	-	-	DA

	Şcolala cu cls. I-IV Crucişor	DA	-	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Iegherişte	DA	-	-	-	-
Bârsău	Şcoala de Arte şi Meserii Bârsăul de Sus	DA	DA	-	-	-
Homorod	Şcolala cu cls. I-VIII Homorodu de Mijloc	DA	DA	-	-	-
Apa	Şcolala cu cls. I-VIII Vasile Lucaciu Apa	DA	DA	-	DA	-
Medieşu Aurit	Şcolala cu cls. I-VIII George Coşbuc, Medieşu Aurit	DA	DA	-	DA	DA
	Şcolala cu cls. I-VIII Iojib	DA	-	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Băbăşeşti	DA	-	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Potău	DA	-	-	-	-
	Şcolala cu cls. I-IV Romaneşti	DA	-	-	-	-

Sănătate

Dotarea comunelor cu cabinete medicale este satisfăcătoare, practic nu există localitate fără cel puţin un cabinet medical, nici cabinetele stomatologice funcţionabile nu lipsesc la nivel comunal, iar în mod firesc nu pot fi găsite cabinete specializate sau spitale în comunele microregiunii.

Situaţia cabinetelor sanitar-veterinare este aproape la fel de bună ca şi a celor medicale, fiind o unitate sanitar-veterinară aproape în fiecare comună. În ceea ce priveşte farmaciile umane şi cele veterinare majoritatea comunelor dispun de o farmacie asigurând astfel populaţiei posibilitatea de a achiziţiona medicamentele necesare.

Întreţinerea socială este foarte slab dezvoltată în regiune, nu există organizaţii locale în acest domeniu şi datorită resurselor restrânse administraţia publică nu poate oferi sprijin grupurilor dezavantajate din comună, decât în cazuri speciale.

Accesul la servicii sportive şi de relaxare

Accesul la acest tip de servicii este asigurat prin infrastructura dezvoltată de către fiecare din comunele care aparţin microregiunii.Astfel în fiecare comună există cămine culturale şi biblioteci şcolare sau comunale.Referitor la terenurile şi sălile de sport acestea sunt disponibile intr-o măsura mai mică. Sală de sport există în comuna Culciu, Valea Vinului, Apa, şi Bârsău iar terenuri de sport avem la Apa, Medieşul Aurit, Valea Vinului şi Crucişor. Celelalte comune au proiecte pentru dezvoltarea facilităţilor de acest tip, aflate în diferite stadii de realizare.

Posibilităţi de relaxare există în comunele Medieşul Aurit, Valea Vinului, Crucişor, Homoroade unde sunt amenajate parcuri şi spaţii de joacă pentru copii.

4. Activităţi sociale şi instituţii locale

Instituţiile publice locale ale microregiunii la nivel de comună sunt:

a.Consiliul Local

Autoritatea administraţiei publice prin care se realizează autonomia locală, este CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI, ca autoritate deliberativă, constituită, în urma alegerilor locale. Consiliul Local are iniţiativă şi hotărăşte, în toate condiţiile legii, în toate problemele de interes local. Dintre principalele atribuţii ale consiliului local conform Legii nr. 215/2001, privind administraţia publică locală le redăm pe cele mai semnificative astfel:

- alege din rândul consilierilor locali, pe viceprimarul comunei;
- aprobă STATUTUL COMUNEI, precum şi Regulamentul de organizare şi funcţionare a consiliului local;
- aprobă bugetul local şi stabileşte impozite şi taxe locale;

- aprobă la propunerea primarului Organigrama, Statul de funcţii, numărul de personal al aparatului propriu, precum şi regulamentul de organizare şi funcţionare a acestuia;
- administrează domeniul public şi privat;
- hotărăşte darea în administrare, concesionare şi închiriere a bunurilor proprietate publică şi privată, precum şi vânzarea, concesionarea ori închirierea acestora;
- stabileşte măsuri pentru întreţinerea şi moderinizarea drumurilor şi podurilor;
- asigură buna funcţionare a instituţiilor şi serviciilor publice de educaţie, sănătate, cultură, tineret şi sport;
- hotărăşte cu privire la activitatea pompierilor, pazei proprii şi formaţiunilor de protecţie civilă;
- înfiinţează şi organizează târguri, oboare, pieţe şi obiective de interes local;
- hotărăşte în condiţiile legii asupra înfrăţirii, cooperării ori asocierii cu alte autorităţi ale administraţiei publice din ţară ori străinătate;

În exercitarea atribuţiilor ce îi revin consiliul local adoptă hotărâri cu caracter normativ şi respectiv cu caracter individual.

b. Primaria comunei

Autoritatea administraţiei publice executive, prin care se realizează autonomia locală la nivelul comunei este primarul, ales în condiţiile legii.

Primarul, viceprimarul şi secretarul comunei, împreună cu aparatul propriu al primarului, alcătuiesc o structură funcţională cu activitate permanentă, **primăria comunei**.

Dintre principalele atribuţii ale primarului enumerăm:

- asigură respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale cetăţenilor.
- asigură aducerea la îndeplinire a hotărârârilor consiliului local.
- poate propune consiliului local consultarea populaţiei prin referendum, cu privire la probleme de interes deosebit.
- prezintă consiliului local, anual sau ori de câte ori este necesar, informări privind starea economică şi socială a comunităţii.

- întocmeşte proiectul bugetului local şi-l supune spre aprobare consiliului local.
- ia măsuri pentru prevenirea şi limitarea urmărilor calamităţilor, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor sau epizotiilor, împreună cu organele specializate ale statului.
- asigură ordinea şi liniştea publică a locuitorilor comunităţii.
- controlează igiena şi salubritatea localurilor publice şi a produselor alimentare puse spre vânzare.
- ia măsuri pentru elaborarea planului urbanistic general al localităţii şi îl supune spre aprobare consiliului local.
- exercită controlul asupra activităţii în târguri, piețe, oboare, locuri şi parcuri de distracţii.
- asigură întreţinerea şi reabilitarea drumurilor publice proprietatea comunităţii.
- îndeplineşte funcţia de ofiţer de stare civilă.
- emite avizele, acordurile şi autorizaţiile date în competenţa sa prin lege.
- conduce serviciile publice locale, asigură funcţionarea acestora.
- propune consiliului local spre aprobare, organigrama şi statul de funcţii, număr de personal şi regulamentul de organizare şi funcţionare a acestora.
- numeşte şi eliberează din funcţie în condiţiile legii, personalul aparatului propriu.
- răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor care aparţin domeniului public ori privat al comunităţii.
- ia măsuri pentru depozitarea deşeurilor menajere, industriale sau de orice fel.

Primarul îndeplineşte şi alte atribuţii stabilite de lege sau de acte normative, precum şi însărcinări date de consiliulul local.

Pentru a acoperi anumite nevoi fiecare comună a înfiinţat anumite servicii publice, cum ar fi:

- **Serviciul Public de Interes Local** aparţinător primăriei, care are angajaţi cu diferite meserii, tractorişti, tâmplari, instalatori, fochişti, zidari, muncitori necalificaţi, care asigură, reparaţii curente şi zugrăveli la şcoli şi grădiniţe, lucrări de construcţii poduri, şanţuri, colectarea şi transportul deşeurilor menajere de la gospodăriile populaţei

- **Serviciul Propriu de Pază** care asigură paza pe plan local şi execută controale privind păstrarea ordinii şi curăţeniei
- **Serviciul Comunitar de Cadastru şi Agricultură** cu atribuţii în măsurări topografice, întocmirea proceselor verbale de punere în posesie la legile 18/1991 şi 1/2000 privind fondul funciar, completarea registrelor agricole
- **Serviciul de prevenire şi stingere a incendiilor**

În ceea ce priveşte serviciile sociale, acestea sunt furnizate unor categorii defavorizate de către autorităţile publice locale sub formă de sprijin material sau financiar.

Există nevoi de servicii sociale, în special de îngrijire, adresate în principal persoanelor cu dizabilităţi, persoanelor vârstinice care au rămas singure ca urmare a plecării copiilor în străinătate şi copiilor care au rămas în îngrijirea bunicilor.

Organizaţii neguvernamentale care activează în microregiune

Activităţile de tip asociativ sunt slab dezvoltate în microregiune. Nu există grupuri de producători recunoscute oficial iar populaţia este neîncrezătoare în diverse forme de asociere şi nu cunoaşte avantajele pe care le poate obţine.

Asociaţia crescătorilor de animale din comuna Valea Vinului – este o organizaţie neguvernamentală cu sediul în Valea Vinului înfiinţată cu scopul de a sprijini membrii asociaţi în activităţile lor: promovare, creşterea animalelor, organizarea valorificării producţiei zootehnice, obţinerea de credite, etc.

Asociaţia AVATUL cu sediul în comuna Culciu, a fost infiinţată cu scopul de a proteja fondul de pescuit. De asemenea organizaţia susţine interesele membrilor săi: de a practica pescuitul sportiv pe fondurile arendate, de a se apriviziona cu scule şi materiale de pescuit pe care să le pună la dispoziţia membrilor săi, organizarea de activităţi sportive, de protecţia mediului, promovarea ecoturismului, informare, educaţie etică şi civică.

5. Bilanţul politicilor întreprinse în teritoriu

Politicile de dezvoltare în microregiunea Someş - Codru, sunt orientate în ultimii ani în special spre:

a) infrastructură
   - utilităţi: alimentare cu apă, reţea de canalizare apă menajeră şi epurare ape uzate ;
   - rutieră: modernizare, reabilitare drumuri comunale şi străzi din interiorul satelor, drumuri agricole;
   - construcţia de locuinţe pentru tineri;
   - construcţia sau modernizarea caselor şi căminelor culturale;
   - consolidarea/reabilitarea şi extinderea şcolilor; construcţia sălilor de sport
   - construcţia de cămine pentru elevii navetişti;
   - construirea şi echiparea laboratoarelor şi atelierelor şcolare (cu echipamente IT etc);
   - construcţia şi dotarea corespunzătoare a muzeelor săteşti şi etnografice;
   - înfiinţarea de grădiniţe;
   - reabilitarea termică a grădiniţelor, clădiri, cabinete medicale individuale;
   - construirea de centre de sănătate şi medicină preventivă;
   - construcţie locuinţe speciale pentru rromi.

b) Îmbunătăţirea calităţii mediului:
   - reabilitare şi extindere spaţii verzi;
   - imbunătăţirea, extinderea şi creşterea nivelului de colectare şi transport a deşeurilor menajere.

c) Dezvoltarea resurselor umane locale:
   - Formare manageri şi cadre didactice .

Aceste politici s-au pus/se pun în aplicare în cadrul unor proiecte individuale sau integrate, cu sprijin financiar din programe guvernamentale, SAPARD, PHARE, Banca Mondială, BEI, PNDR etc.

Partea a II a: ANALIZA SWOT

II.1 ANALIZA SWOT TERITORIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Acces relativ facil la căi de comunicaţii rutiere prin drumul european E58 şi DJ 193 • Acces feroviar prin calea ferată care leagă microregiunea de municipiile Satu Mare şi Baia Mare • Acces aerian prin aeroporturile internaţionale din Satu Mare şi Baia Mare • Este poziţionat în proximitatea a doua puncte de trecere a frontierei, cu Ungaria şi Ucraina • Microregiunea este străbătută de râul Someş, principala arteră de apă • Regiune pitorească, forme de relief variate • Pajişti, păşuni, terenuri pentru creşterea animalelor • Fond forestier bogat • Suprafeţe mari cu luciu de apă la Apa, Iojib • Terenuri arabile prielnice culturilor agricole • Zona de câmpie bogată în resurse minerale de pietriş şi nisip • Pânza freatică aproape de suprafaţă • Acces la reţeaua de telefonie fixă Romtelecom şi reţelele de telefonie mobilă Orange, Vodafone şi Cosmote • Aşezări de peste 700 de ani atestate documentar • Faună bogată atât de pădure cât şi de stepă şi potenţial de vânătoare • Rezervaţii naturale cu specii rare de floră în comuna limitrofă • Soluri bune pentru dezvoltarea legumiculturii, a pomiculturii şi a cerealelor • Nu există factori majori de poluare a mediului înconjurător • Existenţa unor obiective atractive	• Infrastructura de transport este deficitară • Nu există piste speciale pentru biciclişti sau trotuare pentru pietoni • Promovare insuficientă, doar o parte din primării au propriile pagini web • Asigurarea iluminatului public este o problemă datorită reţelei de energie electrică învechită • Reţeaua de alimentare cu apă este subdezvoltată • Reţeaua de canalizare lipseşte total în unele comune • Defrişarea unor zone de pădure • Inexistenţa utilităţi: reţea de alimentare cu apă, reţea de canalizare, staţii de epurare şi tratare a apelor reziduale; • Neefectuarea de lucrări de stabilizare pentru prevenirea inundaţiilor, alunecărilor de teren • Mentalitatea de indiferenţă faţă de protecţia mediului • Educaţia ecologică este superficială • Dispariţia unor obiceiuri şi tradiţii (port, dans, sărbători) • Resurse naturale nevalorificate (plante medicinale, fructe de pădure, ciuperci) • Unele clădiri vechi tradiţionale sunt ruinate, numai câteva case aflându-se în stare locuibilă • Infrastructura de acces la zonele turistice încă slab dezvoltată

pentru turişti: ✓ Muzeul Lipau ✓ Conacul Boszormeny ✓ Castelul medieval din Medieşu Aurit ✓ Ruinele cetaţii lui Pintea ✓ Mănăstirea de la Mariuş ✓ Casa memorială Vasile Lucaciu ✓ Cuptoarele dacice de la Medieşu Aurit ✓ Muzeul etnografic Cărăşeu ✓ Festivalul folcloric de la Oţeloaia	
OPORTUNITAŢI	**RISCURI**
• Tendinţe pozitive în dezvoltarea ecoturismului şi agroturismului • Crearea şi promovarea unor locuri de atracţie turistică, inclusiv pentru vânatoare • Dezvoltarea agriculturii ecologice • Dezvoltarea de proiecte de cooperare transfrontalieră	• Riscuri de inundaţii, surpări şi alunecări de teren • Modernismul zilelor de astăzi atenuează valorile spirituale specifice locurilor • Riscul pierderii obiceiurilor, portului şi specificului local • Insuficienţa resurselor financiare pentru rezolvarea problemelor de infrastructură de transport, apă, canalizare, mediu

II.2. ANALIZĂ SWOT POPULAŢIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Forţă de muncă calificată caracterizată prin diversitatea calificărilor; • Forţă de muncă disponibilă în agricultură ; • Rata infracţionalităţii extrem de redusă ; • Populaţia traieşte într-o armonie perfectă (români, maghiari, şvabi şi rromi); • Cost scăzut al forţei de muncă; • Rata somajului relativ scazută în comparatie cu cea a judetului • Structura etnica diversă; • Pastrarea unor meserii vechi, de tradiţie: sticlărie, împletitul din nuiele.	• Scăderea populaţiei active datorită desfiinţării multor locuri de muncă Lipsa programelor de sprijin pentru somerii proveniţi din restructurare; • Populaţia şcolarizată în învăţământul primar şi gimnazial este diminuată; • Nivelul relativ redus al pregătirii şcolare şi, respectiv, profesionale a majorităţii locuitorilor comunei ; • Lipsa unor programe educaţionale şi de formare profesională continuă pentru calificarea/recalificarea în anumite meserii/ocupaţii; • Migrarea tinerilor spre centre urbane mai mari sau în străinătate; • Adaptarea mai lentă a populaţiei mature şi vârstnice la schimbările şi provocările actuale, în general, şi la

	fenomenul mobilităţii şi reconversiei profesionale, în special.
OPORTUNITĂŢI	**RISCURI**
• Constituirea unor forme asociative cu implicarea cetăţenilor în campanii de conştientizare privind necesitatea conservării şi valorificării valorilor locale; • Surse de finanţare din fonduri europene şi naţionale pentru dezvoltarea de programe de sprijin şi integrare socială pentru anumite categorii sociale defavorizate; • Posibilitatea accesării unor programe de finanţare guvernamentale pentru reconversie profesională şi crearea de noi locuri de muncă; • Existenţa unor exemple de succes ale unor localnici cu initiaţivă; • Implicarea autorităţilor locale în problemele comunităţii.	• Migrarea tinerilor datorită condiţiilor socio-economice precare şi a lipsei de perspectivă şi de încredere într-o schimbare pozitivă • Lipsa de interes şi atractivitate a generaţiilor tinere pentru munca în agricultură • Scăderea gradului de instruire şcolară a populaţiei tinere; • Scăderea natalităţii datorită nesiguranţei zilei de mâine; • Scaderea duratei medii de viată; • Cresterea fiscalitatii ; • Accentuarea procesului de îmbătrânire a populaţiei. • Scăderea numărului persoanelor calificate prin ieşirea acestora din viaţa activă; • Creşterea şomajului în rândul tinerilor absolvenţi; • Creşterea ponderii muncii la negru cu efecte negative asupra pieţei muncii, economiei locale şi asistenţei sociale în perspectivă;

II.3. ANALIZA SWOT A ACTIVITĂŢII ECONOMICE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Comunitate de afaceri locală relativ dezvoltată – existenţa a peste 930 de agenţi economici de tip SRL, AF, Independenţi, Mixte, cu activităţi de producţie, servicii şi comerţt, transporturi interne şi internaţionale, prestări servicii către populaţie; • Păstrarea în unele zone a activitaţilor meştesugareşti tradiţionale; • Existenţa unui număr de 5 intreprinderi mijlocii, care asigură peste 300 de locuri de muncă • Existenţa unei mari diversitaţi de	• Activităţi economice cu valoare adăugată foate redusă • Lipsa unor pieţe organizate de desfacere a produselor agricole şi preţul scăzut al produselor agricole • Infrastructura agricolă deficitară, • Inexistenţa unor structuri de cazare turistică şi lipsa de valorificare a atracţiior turistice existente • Activităţile de tip meşteşugăresc slab dezvoltate şi pe cale de dispariţie • Cunoştinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor

produse agricole - legume, fructe, cereale, fructe de pădure; • Agricultura reprezintă un potenţial însemnat de dezvoltare; • Existenţa unor organizaţii specializate în servicii destinate agriculturii şi zootehniei;	finanţate din fonduri europene; • Slaba dotare tehnică a tuturor sectoarelor din zootehnie şi agricultură, lipsa echipamentelor de irigaţii; • Grad redus de asociere a producatorilor (grupuri/asociaţii de producători) • Lipsa de încredere a populaţiei în dezvoltarea unor activităţi de tip agricol şi de colectare/procesare • Deficitul fondurilor financiare pentru modernizarea şi popularea infrastructurii zootehnice; • Inexistenţa investiţiilor străine, investiţii autohtone reduse în domeniul turismului - agroturismului; • Insuficienţa unităţilor de prestări servicii şi reparaţii; • Zone de agrement lipsite de modernizarea drumurilor şi dotarea tehnico-edilitare; • Creşterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieţei muncii, economiei locale şi asistenţei sociale în perspectivă • Reacţia redusă a mediului local la schimbările şi provocările actuale, conducând la scăderea competitivităţii teritoriului comunei în favoarea altor teritorii considerate mai interesante de către turisti şi posibilii investitori; • Lipsa promovării zonei pentru atragerea turiştilor
OPORTUNITĂŢI	**RISCURI**
• Acces la surse de finanţare pentru activităţi economice (agricole şi non agricole) din fonduri europene • Existenţa cadrului legislativ pentru înfiinţarea şi dezvoltarea exploataţiilor agricole; • Programe guvernamentale pentru sprijinirea iniţiativelor locale, în special în domeniul dezvoltării agriculturii, zootehniei şi a infrastructurii aferente; • Înfiinarea unor centre de consultantă	• Concurenţa importului de produse agroalimentare de pe piaţa UE; • Lipsa unui cadru legal pentru protejarea producţiei agricole interne; • Instabilitatea legislativă; • Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri, datorită infrastructurii fizice şi sociale neadecvate, raportat la potenţialul teritoriului; • Condiţii de creditare greu accesibile

agricolă; • Îmbunătăţirea condiţiilor infrastructurii fizice şi de utilităţi în vederea dezvoltării agro-turismului; • Promovarea unor evenimente culturale, religioase, sportive.	(garanţii mari) şi rata ridicată a dobânzii.

II.4. ANALIZA SWOT- ORGANIZARE SOCIALA ŞI INSTITUTIONALA

PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• In general clădirile care găzduiesc diverse instituţii publice sunt la un nivel cel puţin satisfăcător • Dezvoltarea de servicii publice: Serviciul public de interes local, Serviciul Propriu de Pază, Serviciul Comunitar de Cadastru şi Agricultură, Serviciul de prevenire şi stingere a incendiilor; • În unele comune există centre medicale de urgenţă (medicii de familie fac de gardă cu schimbul, asigurând permanenţa în cadrul centrelor de urgenţă); • Existenţa serviciilor de comunicaţii: servicii poştale, telefonie fixă digitală, acces la internet, la reţele de telefonie mobilă şi la televiziunea prin cablu; comunicaţiile s-au dezvoltat considerabil, în ultimult timp pentru că cei plecaţi sa muncească în străinătate au nevoie să comunice cu restul familiei rămasă în ţară;	• Nu există forme de asociere, iar activităţile de tip asociativ sunt slab dezvoltate • Nu exista grupuri de producatori recunoscute oficial; • Serviciile acordate (asistentă medicală, socială) sunt afectate de bugetul insuficient, iar sistemul de ajutor social nu incurajează reintegrarea activă; • Datorită fenomenului migrării populaţiei active în străinătate, mulţi copii au rămas în comună cu bunicii • Societatea civila insuficient implicată; • ONG-uri foarte puţine şi slab dezvoltate; • Informare insuficientă cu privire la fonduri sociale ; • există în cadrul primăriilor birouri de consiliere pentru accesare fonduri şi dezvoltare de activitaţi antreprenoriale, dar personalul nu se implică cu adevărat în rezolvarea problemelor birocratice în sprijinul fermierilor ; • Neînţelegearea avantajelor şi beneficiilor oferite de structurile de tip O.N.G. pentru dezvoltarea unor activităţi de interes local ; • Neimplicarea comunitătii locale în activităţi comunitare; cetăţenii aşteaptă în continuare rezolvarea unor probleme locale de la autoritătile publice ;
OPORTUNITĂŢI	**RISCURI**
• Crearea GAL şi oportunitatea	• Instabilitate politica ;

finanţării, organizării, funcţionării şi implementării proiectelor prin programul LEADER şi alte surse de finanţare • Crearea de grupuri de producători în sectorul agricol şi forestier care să poată beneficia de finanţare prin diverse măsuri PNDR (de ex. 142) • Disponibilitatea de a incheia relaţii de parteneriat a autorităţilor locale, cu investitori locali sau străini • Prezenţa în zonă, activitatea şi deschiderea la incheierea de parteneriate a unor organizaţii neguvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare	• Neacceptarea initiativelor locale datorită schimbarii liderilor politici în cadrul institutiilor publice ; • Diminuarea fondurilor guvernamentale alocate domeniului instituţional şi social pe fondul crizei economice ;

PARTEA A – III-A: PRIORITĂŢI

Planificarea strategică urmăreşte să menţină o viziune clară a destinelor comunităţii şi a teritoriului, în termeni cât mai concreţi şi precişi. Aceasta are ca scop concentrarea activităţilor şi a tuturor celor implicaţi în viaţa comunităţii, în beneficiul şi în interesul acesteia. Strategia de Dezvoltare Locală se subscrie cerinţelor de dezvoltare ale Comunităţii Europene pe principii de Dezvoltare Durabilă prin abordarea de tip LEADER.

Prioritățile de dezvoltare a microregiunii Somes – Codru au fost stabilite pe baza analizei diagnostic, a analizei SWOT realizate de cele trei grupuri de lucru prin consultările cu toţi partenerii publici, privaţi şi ONG_uri din teritoriu, ca urmare a tuturor activitaţilor desfăsurate în procesul de elaborare al strategiei.

Analiza diagnostic

Anliza diagnostic s-a realizat prin prezentarea microregiunii din punct de vedere al :

- teritoriului,
- populatiei,

- activitatilor economice,
- organizarea institutionala.

Au fost prezentate detaliat aceste capitole folosind surse oficiale şi informaţii culese din teritoriu. Rezultatul acestei analize s-a concretizat în analiza SWOT realizată pe cele 4 mari categorii care a scos în evidenţă punctele tari, punctele slabe, oportunitaţile şi riscurile existente în microregiune.

Analiza SWOT

- *Analizând punctele tari ale teritoriului se poate desprinde faptul că teritoriul dispune de un mare potenţial din punct de vedere al resurselor naturale cum ar fi:*

- Regiune pitorească, forme de relief variate;
- Pajişti, păşuni, terenuri pentru creşterea animalelor ;
- Fond foerstier bogat, suprafeţe cu luciu de apă ;
- Aşezări de peste 700 de ani atestate documentar ;
- Fructe de pădure: măceşe, coarne, mure, porumbe şi ciuperci;
- Faună bogată atât de pădure cât şi de stepă şi potential de vănătoare ;
- Soluri bune pentru dezvoltarea legumiculturii, viticulturii şi pomiculturii;
- Existenţa unor obiective atractive pentru turişti.

- *Analizând punctele tari ale populaţiei se pot desprinde urmatoarele aspecte:*

- Populaţie echilibrată pe sexe ;
- Forţă de muncă disponibilă în agricultură ;
- Rata infracţionalitatii extrem de redusă ;
- Populaţia trăieşte într-o armonie perfectă (români, maghiari, svabi şi rromi), iar familiile de rromi nu sunt izolate, ci au casele intercalate printre familiile de români.

- *Analiza activităţtii economice din punc de vedere al punctelor tari reliefeaza urmatoarele*:

- Comunitate de afaceri locală relativ dezvoltată – desfac mărfuri alimentare, morărit, panificatie, industriale, construcţii, exploatarea nisipului, fac transporturi interne şi internaţionale, execută anumite prestări servicii către populaţie, precum şi unele nuclee de producţie axate în special pe: tâmplărie şi prelucrarea lemnului.
- Pomicultura şi viticultura dezvoltată;
- Agricultura – culturi şi creşterea animalelor ;

➢ *Analiza din punct de vedere organizaţional şi instituţional puneîin evidenţă urmatoarele:*

- In general clădirile care găzduiesc diverse instituţii publice sunt la un nivel cel puţin satisfăcător ;
- Dezvoltarea de servicii publice: Serviciul public de interes local, Serviciul Propriu de Pază, Serviciul Comunitar de Cadastru şi Agricultură, Serviciul de prevenire şi stingere a incendiilor;
- In unele comune există centre medicale de urgenţă (medicii de familie fac de gardă cu schimbul, asigurând permanenţa în cadrul centrelor de urgenţă);
- Existenţa serviciilor de comunicaţii: servicii poştale, telefonie fixă digitală, acces la internet, la reţele de telefonie mobilă şi la televiziunea prin cablu; comunicaţiile s-au dezvoltat considerabil, în ultimult timp pentru că cei plecaţi sa muncească în străinătate au nevoie să comunice cu restul familiei rămasă în ţară.

Au fost puse în evidenţă punctele slabe ale celor patru categorii analizate care pot fi sintetizate în urmatoarele:

- Resursele naturale nu sunt suficient valorificate;
- Populaţia este îmbatrânită tineretul migrând înspre oraşe sau strainatate datorită lipsei locurilor de muncă (ponderii mari a muncii în agricultură care asigură doar venituri de subzistenţă).
- Economia este slab dezvoltată şi activitaţile desfaşurate îndeosebi din comerţ au valoare adaugată mica.

- Există lipsuri mari în ceea ce privește dezvoltarea infrastructurii (lipsă drumuri, apă, canalizare) și a serviciilor de baza pentru populaţtie. Patrimoniul cultural este în stare de degradare și nu este valorificat .

  Îmbinând avantajele oferite de punctele forte ale microregiunii și luând în calcul oportunităţile și riscurile identificate, în scopul transformarii punctelor slabe în punce forte au fost identificate mai multe priorităţi de dezvoltare.

Au fost identificate două alternative posibile:

I. Scenariul I prevede urmatoarele prioritaţi:

- **Cresterea competitivitaţii produselor agricole și silvice;**
- **Îmbunataţirea infrastructurii zonei;**
- **Îmbunatatirea mediului și a spatiului rural**

II. Scenariul II prevede urmatoarele priorităţi :

- **Creșterea competitivităţii produselor agricole și silvice;**
- **Îmbunătatirea calităţii vieţii în microregiune;**
- **Activitaţi de cooperare;**

Aceste scenarii au fost supuse dezbaterii publice și s-a stabilit ca strategia locală va include proiecte prin care se vor implementa obiectivele operaţionale aferente priorităţilor **scenariului II** .

Motivele alegerii acestui scenariu rezultă din direcţia în care comunitatea doreşte să se dezvolte, respectiv proiecte de valori mici care se adresează unui număr mare de beneficiari îndeosebi tineri, ce işi propun promovarea de acţiuni inovative, pentru protecţia mediului și care să încurajeze formele asociative.

Această abordare va asigura dezvotarea armonioasă a microregiunii și de beneficiile proiectelor se va bucura un număr mare de locuitori.

Scenariul I ar fi asigurat beneficii directe îndeosebi APL-urilor care au și alte posbilităţi de finanţare pentru realizarea priorităţilor stabilite în acel scenariu iar numărul de proiecte ar fi fost mic, investţtiile în infrastructură necesitând alocări financiare mari/proiect.

Tabel PRORITĂŢI/MĂSURI PENTRU PLAN DE DEZVOLTARE LOCALA
ÎN MICROREGIUNEA GAL SOMES- CODRU

1. Cresterea competitivităţii produselor agricole şi silvice	a) îmbunatatirea cunostinţelor tehnice şi economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură şi industria alimentară; b) pregatire generală pentru managementul şi administrarea fermelor; c) respectarea condiţiilor de eco-condiţionalitate şi a Standardelor Pieţei Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producţei fermelor (introducerea de noi produse şi sisteme de procesare) ; d) conştientizarea fermierilor privind problemele generale de mediu în sectoarele agricole, forestiere şi al industriei alimentare în scopul îmbunătăţirii protecţiei mediului e) educarea şi conştientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea constiinţei forestiere) în vederea	**Masura 111- Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunoştinte**	- Diversificarea activităţilor în exploataţiile agricole, îmbunătăţirea calităţii producţiei, igiena şi siguranţa alimentelor, crearea de condiţii pentru a asigura bunăstarea animalelor şi sănătatea plantelor, siguranţa muncii, folosirea fertilizanţilor şi amendamentelor în agricultură în concordanţă cu standardele Uniunii Europene - Îmbunătăţirea şi încurajarea afacerilor; - Îmbunătăţirea cunoştinţelor privind protecţia mediului; - Pregătire tehnică (noi tehnologii informaţionale, introducerea de inovaţii, difuzarea rezultatelor cercetării şi a gestionarii durabile a resurselor naturale etc.); - Managementul durabil al terenurilor agricole şi forestiere; - Programe de instruire în domeniul agriculturii si produselor ecologice - Dezvoltarea unor capacităţi inovative în lanţul agro-alimentar; - Însuşirea cerinţelor privind eco-condiţionalitatea şi

	asigurării gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere şi cresterea procentului de păduri la nivel naţional, ce reprezintă obiective principale ale politicii naţionale forestiere; f) informări privind introducerea de noi tehnologii informaţionale şi de comunicare (IT).		aplicarea unor metode de producţie compatibile cu întreţinerea şi ameliorarea peisajului, respectiv cu protecţia mediului.
	Creşterea numarului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca sefi de exploataţii şi încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiţii.	**Masura 112- Instalarea tinerilor fermieri**	Proiecte pentru preluarea de către tineri a unor ferme/exploataţii agricole şi dezvoltare/extindere a acestora
	Promovarea investiţiilor în exploataţiile agricole din sectorul vegetal şi animal, achizitionarea de maşini şi utilaje noi, înfiinţarea de plantaţii etc.	**Masura 121- Modernizarea exploataţiilor agricole**	Construirea si/sau modernizarea serelor; Revigorarea livezilor de pomi fructiferi (plantare/replantare); Investiţii în apicultură; Înfiinţarea pepinierelor de viţă de vie, pomi fructiferi şi arbuşti; Modernizarea (dotarea cu echipamente noi) fermelor de creşterea animalelor.

	Cresterea valorii adaugate a produselor agricole şi forestiere, îmbunataţirea procesării produselor agricole şi forestiere	**Masura 123- Creşterea valorii adăugate a produselor agricole şi forestiere**	Construire/amenajare centre de procesare a legumelor, ambalare şi vânzare ; Construire/amenajare centre de colectare şi procesare lapte ; Amenajare centre de colectare fructe de pădure, ciuperci şi plante medicinale ; Amenajare centre de colectare, procesare şi ambalare a mierii; Exploatarea resurselor silvice (pământ de flori, coajă de copac) în vederea colectării, prelucrării şi vânzării acestora ; Investiţii pentru producerea energiei verzi prin valorificarea biomasei;
2.Imbunataţirea calităţi vieţii în microregiune	Crearea de micro-întreprinderi precum şi dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în spaţiul rural; Încurajarea iniţiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri şi femei; Încurajarea activităţilor meşteşugăreşti şi a altor activităţi tradiţionale; Reducerea gradului de dependenţă faţă de agricultură.	**Masura 312- Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro - întreprinderi**	Infiinţare de ateliere meştesugăreşti: împletituri din nuiele, ţesaturi, obiecte de artizanat, confecţionare costume populare, manufacturare lemnari; Dezvoltarea unor activităţi economice pentru valorificarea resurselor locale prin atragerea în special a tinerilor care lucrează în străinătate

	Dezvoltarea serviciilor turistice şi a agroturismului prin valorificarea potenţialului natural şi tradiţiilor şi obiceiurilor locale şi incurajarea unor noi forme de turism ; Crearea şi îmbunataţirea structurilor de primire turistice la scara mică; Dezvoltarea sistemelor de informare şi promovare turistică; Crearea faciliăaţilor recreaţionale în vederea asigurării accesului la zonele naturale de interes turistic.	**Masura -313- Încurajarea activit**at**ilor turistice**	- Trasee cicloturistice; - Drumuri tematice şi trasee turistice; - Organizarea de evenimente pentru revigorarea obiceiurilor şi evenimentelor traditionale; - Dezvoltarea de tabere şcolare (APA); - Construirea de structuri de cazare/campare şi agrement; - Dezvoltarea unor puncte de promovare şi vânzare de produse locale tradiţionale (brânzeturi, zacuscă, artizanat), - Programe de promovare turistică la nivel naţional şi internaţional pentru atragerea de turişti străini (in special din Germania, Austria)
	Îmbunătăţirea calităţii infrastructurii pentru serviciile sociale pentru persoanele aflate în dificultate; Conservarea patrimonului cultural – istoric şi etno-folcloric local ; Creşterea importanţei turismului şi culturii, ca factor care stimulează dezvoltarea economică locala, respectând principiile dezvoltării durabile şi ale protecţiei mediului;	**Masura 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbun**at**aţirea serviciilor de baz**a **pentru economia şi populaţia rurală şi**	Extinderea şi îmbunatatirea retelei de drumuri de interes local Renovarea cladirilor publice **şi** amenajări de parcari, piete, spaţii pentru organizarea de târguri etc.); Centru social pentru copiii proveniţi din familii cu părinţi plecati; Renovarea, restaurarea obiectivelor de patrimoniu cultural pentru introducerea lor în circuitul turistic

	Creşterea numărului de turişti, prin valorificarea potenţialului turistic cultural local pe piaţa turistică naţională şi internaţională.	**punerea în valoare a moştenirii rurale**	Dotarea şi echiparea spaţiilor culturale (pavilioane sau centre) prin care se pune în valoare moştenirea culturală imaterială (obiceiuri, meşteşuguri, ateliere tradiţionale);
3. Acţiuni de cooperare	Construcţia instituţională: schimb de experienţă şi bune practici privind dezvoltarea locală prin publicaţii comune, organizare de evenimente, proiecte de twinning (schimb de manageri de program şi de personal	**Masura 421- Implemetarea proiectelor de cooperare**	Cooperarea cu GAL-uri din tara şi 3 GAL-uri din Europa Participarea la acţiunile RNDR

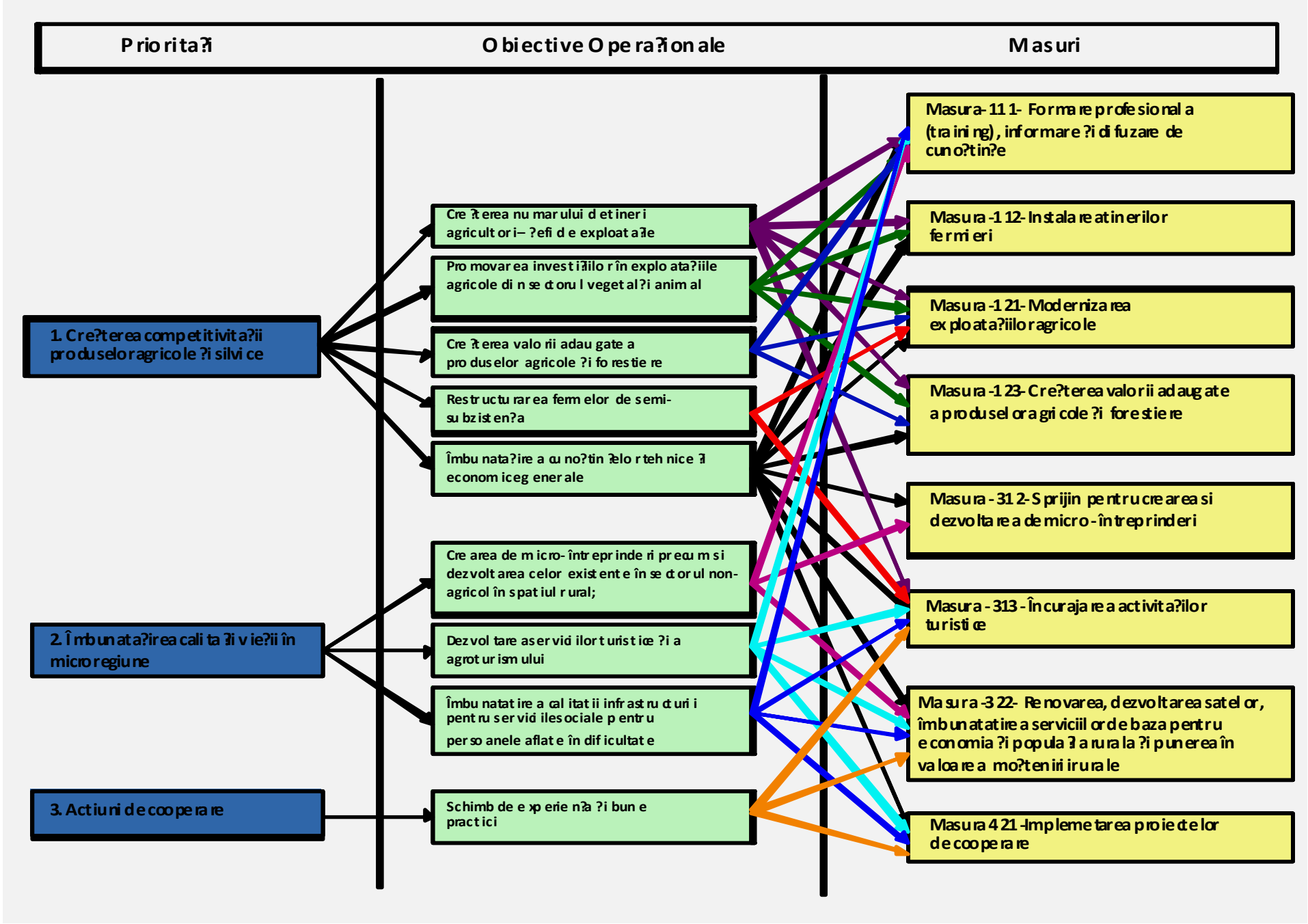
Prioritați
Obiective Operaționale
Masuri
1. Creșterea competitivității produselor agricole și silvice
2. Îmbunătățirea calității vieții în microregiune
3. Actiuni de cooperare
Creșterea numărului detinerilor agricultori– ?efi de exploatație
Promovarea investițiilor în exploatațiile agricole din sectorul vegetal?i animal
Creșterea valorii adaugate a produselor agricole ?i forestiere
Restructurarea fermelor de semi-subzistență
Îmbunatățirea cunoștințelor tehnice și economice generale
Crearea de micro-întreprinderi precum si dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în spatiul rural;
Dezvoltare a serviciilor turistice ?i a agroturismului
Îmbunatatirea calitatii infrastructurii pentru servicilesociale pentru persoanele aflate în dificultate
Schimb de experiență ?i bune practici
Masura-111- Formare profesională (training), informare ?i difuzare de cunoștințe
Masura-112- Instalarea tinerilor fermieri
Masura-121- Modernizarea exploatațiilor agricole
Masura-123- Creșterea valorii adaugate a produselor agricole ?i forestiere
Masura-312- Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-întreprinderi
Masura-313- Încurajarea activităților turistice
Masura-322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunatatirea serviciilor de baza pentru economia ?i populația rurala ?i punerea în valoarea moștenirii rurale
Masura 421-Implemetarea proiectelor de cooperare

Partea a IV a: Prezentarea măsurilor

Masura - 111- Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunostinţe

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Necesitatea activitaţilor de formare profesională apare în contextul priorităţilor stabilite prin strategia de dezvoltare a zonei legat de creşterea competitivităţii şi diversificarii produselor şi activitaţilor din agricultură şi silvicultura, de restructurarea şi modernizarea sectoarelor agricol şi forestier, a sectoarelor de procesare şi comercializare pentru produsele agricole şi forestiere, de încurajarea afacerilor orientate spre piată, a cerinţelor pentru o gamă largă de aptitudini economice şi de management cât şi de îndeplinirea obiectivului gestionarii durabile a terenurilor şi protecţiei mediului, aplicarea de tehnologii şi practici prietenoase mediului şi de utilizare a energiei regenerabile.

Prin urmare, este necesar ca activitatile de formare profesională, informare şi difuzare a cunostinţelor să fie extinse şi la persoanele adulte care sunt implicate în domenii care au legatură cu agricultura, industria alimentară şi silvicultura.

De asemenea, accesul la măsura de instalare a tinerilor fermieri este condiţionat de dovedirea de competente profesionale, ce pot fi obţinute şi prin participarea potenţialilor beneficiari la cursurile finanţate prin aceasta masură.

În microregiunea Someş - Codru – asemenea proceselor naţionale – pe piaţa forţelor de muncă femeile sunt dezavantajate. Îndeosebi perspectivele de angajare a femeilor care se reîntorc la muncă după concediul maternal şi a celor de peste 40 de ani sunt scăzute.

Prin formare trebuie asigurată păstrarea şi reînnoirea cunoştinţelor şi abilităţilor necesare pentru angajare. Prin programe separate trebuie facilitată angajarea femeilor cu mai mulţi copii şi a celor care au avut o pauză mai lungă pe câmpul muncii.

De aproximativ un an şi jumătate Microregiunea are un indicator de şomaj deosebit de ridicat. Cauza cifrei ridicate a şomerilor este că printre ei sunt multe persoane necalificate, adesea nici măcar cu studii de 8 clase. O atenţie deosebită trebuie acordată calificării acestora.

Se justifică demararea unui program complex, integrat de aliniere complexă a rromilor din microregiune. Lupta împotriva excluderii sociale este o activitate accentuată şi în domeniul calificării

şi al angajării şi ajută la integrarea şi acceptarea socială a grupurilor defavorizate.

Obiectiv general:

Îmbunataţirea competitivitaţii sectoarelor agricol, silvic şi alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi protecţia mediului, prin acţiuni de formare, informare şi difuzare de cunoştinţe inovative adresate persoanelor adulte care activeaza în sectoarele menţionate.

Obiective specifice:

- Dobândirea de informaţii şi cunostinţe relevante care să permită gospodarirea durabilă a terenurilor agricole şi forestiere, creşterea calităţii managementului la nivel de fermă, restructurarea şi modernizarea în sectoarele de procesare şi comercializare pentru produsele agricole şi forestiere, contribuind astfel la îmbunataţirea condiţiilor de viaţă şi reducerea şomajului în zonele rurale.
- Îmbunataţirea şi dezvoltarea competenţelor necesare pentru persoanele care sunt sau vor fi implicate în activitaţi forestiere pentru practicarea unui management durabil al pădurilor în vederea creşterii suprafeţelor forestiere, prelucrării lemnului şi valorificarii eficiente a produselor pădurii.

Obiectivele operaţionale urmaresc realizarea unor acţiuni care vor contribui la:

a) îmbunataţirea cunostinţelor tehnice şi economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură şi industria alimentară;

b) pregatire generală pentru managementul şi administrarea fermelor;

c) respectarea condiţiilor de eco-condiţionalitate şi a Standardelor Pieţei Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producţiei fermelor (introducerea de noi produse şi sisteme de procesare) ;

d) constientizarea fermierilor privind probleme generale de mediu în sectoarele agricol, forestier şi al industriei alimentare în scopul îmbunatatirii protecţiei mediului;

e) educarea şi constientizarea proprietarilor de păduri (dobândirea constiinţei forestiere) în vederea asigurarii gospodăririi durabile a pădurilor coroborat cu valorificarea superioară a resurselor forestiere şi cresterea procentului de păduri la nivel naţional, ce reprezintă obiective principale ale politicii naţionale forestiere;

f) informari privind introducerea de noi tehnologii informaţionale şi de comunicare (IT).

Furnizarea acţiunilor de formare profesională precum şi a acţiunilor de informare şi difuzare a cunostinţelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acceptului acestuia fară discriminare pe

criterii de vârsta, sex, rasă, origine etnică, apartenentă politică sau religioasă etc.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

Masura sprijină:

1. Programe de formare profesională de scurtă durată (initiere, perfecţionare şi specializare), cu perioade diferenţiate de pregatire, în funcţie de tematica cursului, grupul tinta şi nivelul existent de pregatire al solicitanţilor de formare profesională în vederea îmbunătăţirii şi perfecţionării cunostinţelor privind competenţele manageriale şi tehnice în domeniul agricol, forestier şi agro-alimentar, introducerea de noi tehnologii şi inovaţii, protecţia mediului şi agricultura ecologica, cunoasterea şi respectarea condiţiilor de eco-condiţionalitate etc.
2. Acţiuni de informare şi difuzare de cunostinţe privind schemele de sprijin ale PAC, a modului de aplicare a măsurilor pentru dezvoltare rurală.
3. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, schimburi de experienţă, evenimente care pot contribui la informarea acestora.

   Acţiunile prevăzute a se efectua prin această masură au un caracter colectiv şi nu individual.

   Masura are acoperire pentru toată microregiunea.

Beneficiari :

Beneficiarii finali sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de padure) şi industriei agro-alimentare.

Beneficiarii direcţi sunt furnizori ai acţiunilor de formare profesională, informare şi difuzare a cunostinţelor, sunt entitaţi publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulţilor şi/sau informării şi difuzării de cunostinţe care îndeplinesc criteriile de eligibilitate şi de selecţie.

<u>Acţiuni pentru atingerea obiectivelor:</u>

1.Oferirea de programe de formare profesională de scurtă durată:

- Programe de instruire în domeniul antreprenoriatului;
- Programe de educaţie ecologică şi de promovare a protejării mediului înconjurator ;
- Programe de formare pentru ocupaţii agricole/silvice, mesteşuguri şi agroturism;
- Înfiinţarea unor centre de resurse/centre de afaceri pentru dezvoltarea de activităţi în mediul rural (cu servicii de informare, consiliere şi sprijin) în vederea accesării unor fonduri europene,

care pot fi finanţate prin diverse programe sau iniţierea de activitaţi antreprenoriale **.**

2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, târguri, expoziţii, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea acestora privind, de exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acţiuni de schimb de experienţa etc.

3. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întruniri tematice, schimburi de experienţă, evenimente care pot contribui la informarea acestora.

Cheltuieli eligibile:

a) Costurile legate de pregatirea şi desfasurarea diferitelor acţiuni de formare profesională:

- Onorarii şi diurnă pentru experţii din echipa de proiect a contractorului;
- Diurne pentru cursanţi (cazare şi masa);
- Cheltuieli de transport;
- Materiale didactice şi consumabile;
- Închirierea de echipamente specifice pentru implementarea proiectului;
- Închirierea de spaţii adecvate pentru desfaşurarea acţiunilor de formare profesională;
- Alte cheltuieli legate de implementarea acţiunilor de formare profesională.

b) Costurile privind diferite tipuri de acţiuni de informare şi difuzare de cunostinţe:

- Cheltuieli de transport;
- Materiale informative;
- Alte cheltuieli legate de implementarea acţiunilor de informare şi difuzare de cunostinte.

Criterii de selecţie locală:

1. Selecţia furnizorilor de formare profesională;

Selectia furnizorilor de formare profesională, informare şi difuzare de cunostinţe se va realiza pe baza unei proceduri simplificate în conformitate cu Ordonanta de Urgenta a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziţie publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice şi a contractelor de concesiune de servicii, cu modificarile şi completarile ulterioare, complet armonizată cu legislatia comunitară privind achiziţiile publice pe baza următoarelor criterii:

-nivelul calitativ şi tehnic (înţelegerea nevoilor, numarul de experţi, experienţa acestora, logistica folosită pentru implementarea proiectului etc.);

- planificarea activităţilor;

- oferta financiară

2. Selecţia participanţilor la formarea profesională.

Se va realiza de furnizorul de formare care va stabili în caietul de sarcini urmatoarele criterii:

- sa aibă vârsta de cel mult 40 de ani;
- să fie fermier de semi-subzistentă;
- sa fie membru al unui grup de producatori sau altor forme asociative recunoscute conform legislaţiei naţionale în vigoare;
- să aibă un proiect de investiţii;
- să fie beneficiari ai măsurilor din Axele I şi III.

Tipuri de proiecte:

Proiect integrat de informare, calificare şi schimb de experienţă pentru tinerii fermieri în domeniul procesării produselor agricole sau forestiere;

Caravana cunoaşterii - seminarii şi schimburi de experienţă în localităţile din alte teritorii în vederea promovării creşterii productivităţii în ferme: prezentarea de bune practici în creşterea valorii fermelor de semisubzistenţă.

Indicatori

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013 -2015
Realizare	Număr participanti: - femei - tineri - număr de participanţi la activităţi de formare profesională - număr de participanţi la acţiuni de informare şi difuzare de cunoştinţe Din care: Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare, eligibili pentru măsura 112 ”Instalarea tinerilor fermieri”	120 65 110 90 30 50 15

	Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare, eligibili pentru măsura 141 „Sprijinirea fermelor de semi-subzistenţă” Număr de beneficiari care au participat la un modul de formare în domeniul privind noi tehnologii informaţionale, introducerea de inovaţii etc. Beneficiari apartinând unor asociaţii	20 5 10
Rezultat	Număr de participanţi: -care au terminat cu succes formarea profesională - care au beneficiat de acţiuni de informare şi difuzare de cunostinţe, schimburi de experientă	50 30 20
Impact**	Cresterea productivităţii muncii	Cu 5% anual

Sinergia cu alte măsuri

Împreună cu măsura din PNDR 143 – „Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă pentru fermieri” - sprijinul care se acordă prin această măsură va spori nivelul de cunoastere, informare, educaţie a persoanelor care lucrează în sectoarele agro-alimentar şi silvic, va facilita, de asemenea, accesarea unor masuri de investiţii de catre tinerii fermieri.

Necesitatea existenţei dovezii calificarii în domniul în care se aplica, ca şi criteriu de eligibilitate pentru masurile: 313- Încurajarea activităţilor turistice, 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunataţirea serviciilor de bază pentru economia şi populaţia rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale, 312- Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro-intreprinderi, necesitatea dovedirii unor proiecte de investiţii de catre beneficiaii instruirii prin criteriile de selecţie locale, dovedesc sinergia acestei măsuri cu alte măsuri ale axei I, II şi III.

Complemetaritatea cu alte programe:

-Locale:

- Programe de formare profesională realizate de Consiliul judeţean Satu Mare;
- Programe de formare profesională realizate de Camera Mestesugarilor Satu Mare;
- Stategiile comunelor;
- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013.

-Naţionale:

- Programe de formare profesională realizate de departamentul judeţean de Consultanţa Agricolă din cadrul ANCA .
- Programe de formare profesională realizate de AJOFM-Satu Mare.

- Europene- complementaritatea cu POSDRU prin axele prioritare:

- (AP) 1 "Educaţie şi formare profesională în sprijinul cresterii economice şi dezvoltarii societaţii bazate pe cunoastere"
- AP 2 „Corelarea învaţării pe tot parcursul vieţii cu piata muncii"
- AP 5 "Promovarea măsurilor active de ocupare".

Finantare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică natională): 100 %

Euro

Nr. de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR - măsura	Contribuţia publică naţională	Contributia privată
3	5.000	15.000	12.000	3.000	0

Masura -112- Instalarea tinerilor fermieri

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza interventiei :

Datele statistice prezentate în PNS cât şi în Programul Naţional de Reformă pun în evidenţă faptul că un procent relativ mare de tineri, cu vârsta cuprinsă între 24 şi 44 de ani, sunt ocupaţi în agricultură. Această situaţie este cauzată de faptul că, neavând alte surse de venit, tinerii din mediul rural rămân în comunităţile din care fac parte pentru a ajuta la efectuarea unor activităţi agricole.

În microregiunea Someş - Codru populaţia este îmbatrânită datorită scăderii sporului natural al populaţiei, migrarea tinerilor spre centre urbane mai mari sau în străinătate;

Se observă o adaptare mai lentă a populaţiei mature şi vârstnice la schimbările şi provocările actuale, în general, şi la fenomenul mobilităţii şi reconversiei profesionale, în special;

Alături de acestea capacitatea financiară relativ scazută a locuitorilor zonei, riscă să pună în pericol activitatea agricolă viitoare.

Reînnoirea generaţiei şefilor de exploataţii agricole devine o necesitate a sectorului agricol, având ca efect atât îmbunătăţirea competitivităţii acestuia, cât şi îmbunătăţirea vieţii sociale a comunităţilor rurale. Generaţia tânără de fermieri poate să îndeplinească mai uşor cerinţele pe care societatea le solicită profesiei de agricultor şi totodată şi pe cele cerute prin regulamentele Politicii Agricole Comune: securitate alimentară, igienă şi bunăstare a animalelor, diversificare, obţinere de produse locale de calitate superioară, conştientizare a rolului pe care îl joacă agricultura în combaterea schimbărilor de climă (utilizarea energiei regenerabile, biodiversitate, reducerea emisiilor de dioxid de carbon), creare de locuri de muncă şi creştere economică în mediul rural, conştientizare a efectelor negative determinate de abandonul terenurilor agricole.

Tinerii fermieri promovează, de asemenea, o gamă largă de activităţi (turism rural, conservarea tradiţiilor şi moştenirii culturale), participă la asocierile locale.

Agricultura reprezintă o ramură importanţa a economiei locale, creşterea atractivităţii zonelor rurale, indreptarea prioritară a resurselor de dezvoltare rurală către acele intervenţii care favorizează dezvoltarea legăturii rural-urban, astfel încât cele două spaţii să se susţină reciproc în procesul de dezvoltare, acestea sunt motive care ar putea conduce la instalarea tinerilor fermieri, însa există puncte slabe ale regiunii cum ar fi:

- Populaţie îmbătrânită;
- Lipsa locurilor de muncă atractive pentru tineri;
- Migraţia populaţiei tinere în afara tării;
- Propritate farâmiţată şi lipsa spiritului asociativ;
- Gradul scăzut de fertilitate a solului ;
- Lipsa unor ferme zootehnice moderne ;
- Preocuparea de bază a majorităţii populaţiei o constituie încă agricultura de subsistenţă;
- Starea proasta a păşunilor comunale.

Având în vedere aceste puncte slabe ale regiunii, tocmai datorită acestora se justifică necesitatea acestei măsuri.

Obiective generale

- Îmbunataţirea şi cresterea competitivităţii sectorului agricol prin promovarea instalarii tinerilor

fermieri şi sprijinirea procesului de modernizare şi conformitate cu cerintele pentru protecţia mediului, igiena şi bunastarea animalelor, siguranţa la locul de munca;

- Îmbunatăţirea managementului exploataţiilor agricole prin reînnoirea generaţiei şefilor acestora, fără cresterea populaţiei active ocupate în agricultură.

Obiective specifice

Creşterea veniturilor exploataţiilor conduse de tinerii fermieri.

Obiective operaţionale

Creşterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca şefi de exploataţii şi încurajarea tinerilor fermieri de a realiza investiţii.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul acordat în cadrul maăurii, are ca scop:

a) Îmbunatatirea managementului exploataţiei agricole;

b) Îmbunatatirea performanţelor generale ale exploataţiei agricole;

c) Adaptarea producţiei la cerinţele pieţei;

d) Respectarea normelor comunitare, în special, cerinţele de eco-conditionalitate, de protecţie a muncii, protecţia mediului şi sanitar-veterinare.

Prevederile acestei măsuri se aplică la nivelul întregului teritoriul micoregiunii.

Beneficiari :

Sprijinul financiar prevazut pentru această măsură, se acordăa fermierilor care îndeplinesc la momentul solicitarii sprijinului urmatoarele condiţii:

a) Au vârsta sub 40 de ani şi se instaleaza pentru prima dată în exploataţiile agricole, ca şi conducători (sefi) ai exploataţiei;

b) Deţin sau se angajează să dobândească competenţe şi calificări profesionale în raport cu activitatea pe care urmează sa o desfasoare.

c) Prezintă un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activitaţilor agricole din cadrul exploataţiei,

d) Sunt membri ai familiei de fermier, care au lucrat mai mult de 50% din timpul lor de lucru în cadrul fermei (nu neaparat în ferma familiei de fermier) cu cel putin 12 luni înaintea instalării sale pe cont propriu.

Nivelul minim de calificare solicitat este:

- absolvent de liceu sau de scoală profesională/scoală de arte şi meserii în domeniul agricol, veterinar şi economic cu profil agricol;
- absolvent de liceu care prezinta un certificat de calificare sau un certificat de absolvire a unui curs de formare de minim 150 de ore în domeniul agricol.

O exploatatie agricola nu poate primi sprijin prin această masură decât o singură dată.

Nu se acordă sprijin prin această masură, persoanelor care nu au acte de proprietate sau contracte de arendă/concesionare încheiate în nume propriu, cu excepţia soţului sau soţiei. În acest ultim caz, un singur membru al familiei poate primi sprijin, chiar dacă ambii soţi îndeplinesc condiţiile prevazute în măsură.

Definirea instalarii

Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înfiinţare şi/sau preluare prin transfer de proprietate şi/sau arenda/concesionare a unei exploataţii agricole între 6-40 UDE, pentru prima dată în calitate de conducator (şef) de exploataţie.

Definiţii:

- **Exploataţia agricol**a este o unitate tehnico-economică ce îşi desfasoară activitatea sub o gestiune unicăa şi are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole şi/sau activitate zootehnica.
- **Conduc**a**torul exploataţiei** este acea persoana care administreaza şi îşi asumă riscuri economice privind exploataţia agricolă (poate fi: persoană fizică sau actionar unic).
- **Unitatea de dimensiune economic**a (UDE) reprezinta unitatea prin care se exprima dimensiunea economica a unei exploatatii agricole determinata pe baza marjei brute standard a exploatatiei (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unitaţi de dimensiune economică este de 1.200 Euro.

Contractele de arendare trebuie să fie încheiate pe termen de minim 5 ani.

Exploataţia agricolă trebuie să fie înregistrată în Registrul Fermelor înainte de solicitarea sprijinului.

Tinerii fermieri care beneficiază de sprijin prin această măsură sunt obligaţi să urmeze, în primii trei ani de la primirea sprijinului, cursuri de formare profesională prin măsura 111 „*Formare profesionaă*a*, informare şi difuzare de cunostinţe"* în cel putin unul din domeniile: managementul exploataţiei agricole, contabilitatea fermei, protecţia mediului, agricultura ecologică etc.

Acţiuni pentru atingerea obiectivelor:

- achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, maşini, utilaje, instalaţii, echipamente şi accesorii, echipamente şi software specializate;
- achizitionarea de animale şi dupa caz a cotei de producţie;
- plantarea şi replantarea plantelor perene;
- achiziţionarea de teren pentru activitaţi agricole.

Criterii de selectie a beneficiarilor măsurii:

- deţine o ferma de semi-subzistenţă;
- are în proprietate exploataţia agricolă;
- face parte dintr-o formă asociativă, recunoscută conform legislaţiei în vigoare;
- accesează o masură de agromediu
- promovează acţiuni inovative (introducerea de noi tehnologii sau noi activitaţi)

Tipuri de beneficiari:

Privaţi: fermieri

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013 -2015
Realizare	Numărul total de tineri fermieri sprijiniţi	12
	Din care:	
	Beneficiari care promovează acţiuni inovative	3
	Beneficiari care promovează măsuri de protecţia mediului	4
	Beneficiari cate detin ferme de semi-subzistenta	1
	Beneficiarul face parte dintr-o asociaţie	4
Rezultat	Creşterea valorii adăugate brute în fermele care beneficiază de sprijin	444.000
Impact	Creşterea economică(Euro)	444.000
	din care contribuţia Măsurii 112	444.000

Sinergia cu alte masuri

Sprijinul acordat este complementar acţiunilor prevazute în cadrul altor măsuri din Axa I (111 *„Formare profesionaă, informare şi difuzare de cunostinţe”,* 121 *„Modernizarea exploataţiilor agricole”,* 125 *„Îmbunatăţirea şi dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea şi adaptarea agriculturii şi silviculturii;* 141 „*Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenţă”* şi „143 „*Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă pentru agricultori”)* şi din Axa II.

Complemetaritatea cu alte programe:

Locale:

- Strategiile comunelor
- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013

Europene:

Sprijinul acordat prin această măsură este complementar acţiunilor prevăzute în cadrul altor Fonduri, şi anume:

Fondul Social European (FSE)

Finanţare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publica naţională): 100%

Euro

Nr. de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR – măsură	Contribuţia publică nationalã	Contribuţia privată
12	37.000	444.000	355.200	88.800	0

Masura 121- Modernizarea exploataţiilor agricole

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Ca urmare a investiţiilor realizate cu sprijin financiar acordat în perioada de pre-aderare, exploataţiile agricole comerciale nu au reuşit decât într-o mică măsură să se adapteze nevoilor actuale ale pieţei. Se impune astfel, îmbunătăţirea competitivităţii exploataţiilor, în special a celor de semi-subzistenţă care prin investiţii în capital fix şi prin introducerea tehnologiilor noi şi performante vor conduce la transformarea unui număr mare de astfel de ferme în exploataţii agricole viabile.

Consolidarea exploataţiilor agricole se va baza în principal pe sprijinirea membrilor unei forme asociative recunoscute, a tinerilor fermieri, a exploataţiilor agricole din zone defavorizate şi va avea ca efect îmbunătăţirea veniturilor exploataţiilor agricole.

Se impune în continuare accelerarea restructurării şi modernizării exploataţiilor agricole, având în vedere importanţa economică, ecologică şi socială a acestora, pentru asigurarea dezvoltării unei agriculturi competitive şi durabile, în conformitate cu cerinţele de eco-condiţionalitate.

Agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei locale, însa gradul redus de fertilitate al solurilor (cea mai mare parte a solurilor fiind brun-roşcate, cu excepţia porţiunilor aflate în imediata apropiere a Someşului unde se afla sol aluvionar) nu permite cultivarea intensivă a cerealelor şi plantelor industriale. Astfel solurile respective s-au dovedit a fi bune pentru cultivarea căpşunilor, pomilor fructiferi şi coacăzului negru. Medieş-Vii este zona cea mai favorabilă pentru cultivarea pomilor fructiferi şi a viţei de vie. În satul Iojib suprafeţe mari de teren sunt cultivate cu căpşuni. Solurile aluvionale răspândite de-a lungul râului Someş, în special în satul Potau, se pretează cultivarii legumelor şi plantelor furajere. Solurile brune de padure (in special în zona satului Româneşti) sunt destinate cu precadere fondului silvic. Suprafaţa agricolă a comunei Medieşul-Aurit este de aproximativ 6435 ha teren arabil, 99 ha livezi, 482 ha fâneţe şi 1712 păşuni naturale.

Administrarea păşunilor, câmpiilor facilitează creşterea extinsă de animale, în primul rând cai, boi, bivoli (vite cornute) capre, prin asigurarea furajelor. Trebuie asigurate de asemenea utilajele necesare curăţirii pajiştii, transportării furajelor, depozitarii fânului. Administrarea păşunilor şi câmpiilor rezolvă problema aprovizionării cu lapte şi asigură de asemenea şi locuri de muncă prin îndeletnicirea de creştere a animalelor.

În regiune sunt puţine oportunităţi economice de dezvoltare din păcate, însă deţine resurse umane active şi eficiente şi voinţa politică orientată către competitivitate şi eficienţă. Astfel, regiunea poate să se dezvolte economic fie prin valorificarea la maxim a potenţialului său (agricol, extractiv, al sectorului secundar sau cultural), fie prin dezvoltarea unor activităţi proprii, noi, de prelucrare şi producţie pentru a acoperi nişte verigi lipsă din lanţul economic al regiunii. Acest potenţial este susţinut de migraţia importantă a forţei de muncă înspre Baia Mare şi de distanţele mici faţă de acest oraş (reşedinţa de judeţ) şi faţă de Satu Mare.

Este interesant de analizat regiunea în principal din perspectiva potenţialului agricol pe care îl are,

potenţial care poate dezvolta structuri economice profitabile în baza potenţialului său.

Terenurile agricole reprezintă 67% din suprafaţa totală a microregiunii. Unele comune dispun de terenuri forestiere relativ mari, ca şi Homoroade, Crucişor, iar la altele pădurile sunt inexistente, majoritatea suprafeţei extravilane având destinaţie agricolă, fapt ce justifica necesitatea modernizarii exploataţiilor agricole.

În economia regiunii şi azi este determinantă agricultura. Majoritatea populaţiei, în oarecare măsură, lucrează şi azi în această ramură – ca activitate principală sau în scopul asigurării unui venit suplimentar. Majoritatea suprafeţelor de teren sunt proprietate privată în formă de gospodării. Aproximativ 80% din populaţia rurală are tangenţă cu agricultura, majoritatea oamenilor deţin terenuri pe care le lucrează după programul de muncă. Sunt puţine societăţi care au ca principal domeniu de activitate agricultura, dar sunt asociaţii familiale care, paralel cu creşterea animalelor practică agricultura, dar nu la un nivel comercial, ci mai ales pentru nevoile personale.

Regiunea s-a specializat în primul rând pe creşterea animalelor şi pe cultivarea legumelor şi cerealelor. Creşterea bovinelor este caracteristică mai ales în gospodăriile proprii care au animale mai puţine.

Se impune în continuare accelerarea restructurării şi modernizării exploataţiilor agricole, având în vedere importanţa economică, ecologică şi socială a acestora, pentru asigurarea dezvoltării unei agriculturi competitive şi durabile, în conformitate cu cerinţele de eco-condiţionalitate.

Obiective generale

Creşterea competitivitaţii sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane şi a factorilor de producţie.

Obiective specifice

- Introducerea şi dezvoltarea de tehnologii şi procedee noi, diversificarea producţiei, dezvoltarea agriculurii ecologice, precum şi producerea şi utilizarea energiei din surse regenerabile;
- Creşterea veniturilor exploataţiilor agricole sprijinite;
- Sprijinirea membrilor grupurilor de producatori sau ai altor forme asociative în vederea încurajarii fenomenului de asociere.

Obiective operationale

Promovarea investiţiilor în exploataţiile agricole din sectorul vegetal şi de crestere a animalelor pentru, achizitionarea de maşini şi utilaje noi, înfiintarea de plantaţii etc.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investiţiile orientate spre dotarea cu utilaje şi echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum şsi investiţiile privind creşterea competitivitaţii exploataţiilor agricole.

Scopul sprijinului acordat prin măsură, cuprinde:

a) Îmbunataţirea performanţelor generale ale exploataţiilor agricole;

b) Cresterea calităţii produselor obţinute şi diversificarea producţiei agricole;

c) Promovarea producerii şi utilizarii durabile de energie, inclusiv energie din surse regenerabile în cadrul fermei;

d) Înfiinţarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producţie scurt în scopul producerii de energie regenerabilă;

e) Cresterea competitivitaţii produselor agricole prin promovarea procesării inclusiv a produselor tradiţionale la nivelul fermei şi comercializarea directă a acestora.

Prevederile acestei masuri se aplică la nivelul întregului teritoriu al microregiunii.

Sectoare prioritare

În cadrul măsurii sectoarele prioritare sunt:

Sectorul vegetal: (i) legume, (ii) pepiniere şi plantaţii de pomi şi arbuşti fructiferi, capşunării, (iii) culturi de câmp, (iv) pepiniere şi plantaţiile de viţă de vie pentru vin şi struguri de masă.

Sectorul de crestere a animalelor: (i) bovine pentru lapte, (ii) porcine (din care pentru: reproducţie, îngrașare) (iii) ovine şi caprine, (iv) păsări.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari:

Privaţi: fermieri inclusiv persoanele fizice neautorizate încă vor fi acceptate ca beneficiari potenţiali dacă se angajează să se autorizeze până la data încheierii contractului de finanaţare, grupuri de producatori, cooperative.

Acţiuni pentru atingerea obiectivelor:

Tip de acţiuni eligibile :

În cadrul acestei măsuri, sprijinul va fi acordat investiţiilor corporale şi necorporale, dupa cum urmează:

- Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, maşini, utilaje, instalaţii, echipamente şi accesorii, echipamente şi software specializate, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- Achiziţionarea sau achiziţionarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activitaţii de producţie, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ;
- Înlocuirea plantaţiilor viticole din soiuri nobile ajunse la sfârsitul ciclului biologic de producţie (minim 40 ani) şi care nu sunt incluse în sistemul de restructurare/reconversie al plantaţiilor de viţa-de-vie sprijinit prin FEGA în cadrul OCP vin şi înfiinţarea plantaţiilor pentru struguri de masă;
- Înfiinţarea plantaţiilor de pomi, arbusti fructiferi şi căpşuni;
- Înfiinţarea pepinierelor de viţa de vie, pomi fructiferi şi arbusti, alţi arbori;
- Investiţii pentru producerea i utilizarea durabilă a energiei din surse regenerabile în cadrul fermei;
- Investiţii pentru înfiinţarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producţie scurt şi regenerare pe cale vegetativă, în scopul producerii de energie regenerabilă;
- Investiţii în apicultură,
- Investiţii pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei, cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, răcire etc.;
- Investiţtii necesare adaptării exploataţiilor pentru agricultură ecologică;

Criterii de selecţie locala:

- Exploataţii din sectoarele prioritare, în ordinea de prioritaţi prezentată mai sus.
- Proiectele din sectoarele prioritare care vor realiza investiţii în producerea şi utilizarea energiei regenerabile
- Exploataţii agricole de semi-subzistenta;
- Beneficiarul, este constituit ca forma asociativă sau este membru al unei forme asociative, recunoscute conform legislatiei nationale în vigoare;

- Exploataţii agricole care nu au mai beneficiat de sprijin SAPARD/FEADR pentru aceleasi tip de activitate ;
- Exploataţii vegetale şi de cresterea animalelor în sistem ecologic;
- Proiectele care au şi investiţii pentru procesarea produselor agricole;
- Exploataţii agricole deţinute de fermieri cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii proiectului;
- Exploataţii care prevăd sisteme de irigaţtii.

Pentru proiectele care prevad investiţii în sisteme de irigaţii, energie regenerabila, procesare în cadrul fermei şi deţinute de tineri fermieri se vor acorda punctaje suplimentare.

Indicatori:

Tip de indicator	Indicator	Ţinta 2013-2015
Realizare	- Număr de exploataţii care primesc sprijin pentru investitii Din care: -Exploataţii agricole de semi-subzistentă -Beneficiarul, este constituit ca forma asociativă sau este membru al unei forme asociative; -Beneficiarul promovează acţiuni inovative; - Beneficiarul promovează măsuri de protecţia mediului; -Beneficiarul este tănăr până la 40 de ani	4 1 1 1 1 1
Rezultat	Volumul investitiilor realizate	605.865
	Creşterea VAB în exploataţiile sprijinite (mil. Euro)	0,605
Impact	Creşterea economica (Euro) din care contribuţia Masurii 121	605.865 605.865
	Creşterea productivitaţii muncii	Cresterea anuală cu 8%

Sinergia cu alte masuri

Sprijinul acordat în cadrul acestei masuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin masurile 111 *"Formare profesională, informare şi difuzare de cunostinţe şi* 143 *"Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă pentru agricultori*".

De asemenea, sprijinul acordat prin măsura este complementar acţiunilor prevăzute în cadrul altor măsuri din Axa I (123 *"Creşterea valorii adaugate a produselor agricole şi forestiere",* 142 *"Înfiinţarea grupurilor de producatori"*, 125 *"Îmbunataţirea şi dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea şi adaptarea agriculturii şi silviculturii",* 112 *"Instalarea tinerilor fermieri", 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzisten*ta*"*),

Complemetaritatea cu alte programe:

Locale:

- Stategiile comunelor;
- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013;

Europene:

Sprijinul acordat acestei măsuri este complementar acţiunilor finantţte prin alte fonduri europene:

- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Corelarea măsurii cu alte măsuri din FEADR şi alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra modernizării sectorului productiv, cât şi asupra filierelor de comercializare a produselor agricole şi a protecţiei mediului înconjurator.

Finanţare:

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică nationalã): 40%

Euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsura	Contribuţia FEADR – măsura	Contribuţia publică nationalã	Contribuţia privată
4	151.500	605.865	193.877	48.469	363.519

Masura - 123 - Cresterea valorii adaugate a produselor agricole si forestiere

Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare – miza interventiei :

Industria alimentara reprezinta principala piata de desfacere pentru produsele obtinute in sectorul primar. Productia principalelor produse alimentare a avut evolutii diferite in perioda de referinta. Astfel, s-au inregistrat cresteri ale productiei (fizice) in cazul unor grupe de produse, cum ar fi: preparate din carne, produse lactate proaspete si branzeturi, uleiuri comestibile, iar pentru alte grupe de produse (conserve din legume si fructe, lapte de consum, faina de grau si secara) s-au inregistrat scaderi.

In industria alimentara se remarca inca un grad redus de specializare a intreprinderilor, o productivitate scazuta a muncii, un grad redus de utilizare a inovatiilor, un nivel tehnic necorespunzator, precum si neconformitate cu standardele comunitare. Utilizarea energiei din surse regenerabile este o alternativa pentru reducerea costurilor de productie si cresterea eficientei economice a intreprinderilor de procesare.

Imbunatatirea marketingului reprezinta o premisa a cresterii competitivitatii. Deci, creearea si dezvoltarea unui sistem de colectare si depozitare a materiilor prime agricole promovat, in principal de forme asociative devine o necesitate imediata in vederea obtinerii de produse corespunzatoare din punct de vedere cantitativ si calitativ solicitarilor pietei.

Intreprinderile se confrunta si cu o serie de dificultati legate de managementul deseurilor acumulate in timpul activitatilor productive. Pentru a reduce impactul negativ asupra mediului este necesar ca intreprinderile de procesare sa acorde o atentie sporita realizarii de investitii pentru protectia mediului.

Conform previziunilor interne şi internaţionale, adunarea, cultivarea, prelucrarea plantelor medicinale şi aromatice ocupă un loc important în agricultură.

În regiune cresc din abundenţă astfel de plante. Practica era adunarea acestor plante, prelucrare minimă (uscare, ambalare) urmată de valorificare pe pieţe externe.

Acestea se pot realiza doar conform normelor UE in ceea ce priveste calitatea şi prelucrarea la standarde înalte. Avantajul plantelor medicinale este că beneficiază de subvenţie, făcând parte din clasa non-food.

Piaţa plăteşte doar plantele prelucrate, de aceea trebuie asigurate posibilităţi de prelucrare imediată.

Creşterea albinelor este favorizată de existenta pădurilor şi livezilor. Mierea de calitate se poate valorifica atât intern cât si extern.

Pentru asociaţiile vânătoreşti, valorificarea mistreţului şi a cărnii de vânat constituie un venit suplimentar pe lângă activitatea de vânătoare.

Pescuitul este favorizat în regiune, exploatarea posibilităţilor ar putea contribui la dezvoltarea procesarii produselor din pescuit.

În regiune, există posibilitatea de prelucrare a laptelui şi a cărnii. Fabricile mici oferă posibilitatea de a produce produse traditionale specifice regiunii, care prin diversificarea lor vor putea desface şi in supermarketuri şi hypermarketuri.

Uscarea fructelor pentru folosire particulară este tradiţională în regiune, datorită suprafeţei mari de livezi, crearea unor fabrici de uscare ar asigura posibilităţi de munca sezonieră.

Teritoriul regiunii asigură factori propice creşterii animalelor. Rasele preferate pentru o creştere intensiva sunt reprezentate mai ales de: vită, porc, ovine, bivoli. Produsele rezultate de pe urma creşterii pot fi valorificate prin procesare si valorificarea superioara a acestora.

Este tradiţională administrarea pădurilor în regiune. Cea mai mare parte a pădurilor este adminstrata de întreprinderi comunale si de către întreprinzători particulari. Pădurea are un rol foarte important în imaginea zonei, purificarea aerului, de asemenea constituie adăpost pentru fauna sălbatică. Pe lângă posibilităţile de recreere, este şi locul de practica a instrucţiei privitoare la Protecţia mediului. Lemnul se valorifică drept lemn de consum, restul ca lemn de foc.Exista potential pentru valorificarea superioara a acestuia.

Obiective generale

Cresterea competitivitatii întreprinderilor de procesare agro-alimentare si forestiere prin îmbunatatirea performantei generale a întreprinderilor din sectorul de procesare si marketing a produselor agricole si forestiere, printr-o mai buna utilizare a resurselor umane si a altor factori de productie.

Obiective specifice

a) Introducerea si dezvoltarea de tehnologii si procedee pentru obtinerea de noi produse agricole si forestiere competitive;

b) Îmbunatatirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin cresterea valorii adaugate a produselor agricole;

c) Cresterea valorii adaugate a produselor forestiere precum si a eficientei economice a activitatii

IMM-urilor, prin dezvoltarea si modernizarea echipamentelor, proceselor si tehnologiilor de prelucrare.

Obiective operationale

Sprijin pentru investitii vizând îmbunatatirea procesarii si marketingului produselor agricole si forestiere

Descrierea interventiei – domeniul de acoperire al masurii :

Sprijinul prin aceasta masura se acorda pentru realizarea de investitii corporale si necorporale în cadrul întreprinderilor pentru **procesarea** s**i marketingul produselor agricole** care proceseaza materii prime**,** incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene, cu exceptia produselor piscicole si care obtin produse incluse si neincluse în Anexa I, pentru:

a) Dezvoltarea de noi produse, procese si tehnologii;

b) Promovarea investitiilor pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;

c) Adaptarea la cerintele pietei, în functie de resursele locale precum si deschiderea de noi oportunitati de piata;

d) Cresterea productivitatii muncii în sectorul agro-alimentar;

e) Aplicarea masurilor de protectia mediului, inclusiv masuri de eficienta energetica;

f) Cresterea numarului de locuri de munca si a sigurantei la locul de munca.

De asemenea, sprijinul este acordat pentru investitii corporale si necorporale pentru **procesarea si marketingul produselor forestiere,** prin:

a) Cresterea eficientei sectorului de procesare si marketing a produselor forestiere prin inovatii si introducerea de noi tehnologii, masini si echipamente, cu respectarea standardelor de siguranta în munca si de protectie a mediului;

b) Adaptarea la cerintele pietei, a prelucrarii si comercializarii produselor forestiere, în functie de resursele locale, si explorarea de noi oportunitati de piata de desfacere;

c) Îmbunatatirea competitivitatii unitatilor de prelucrare si comercializare a produselor forestiere prin cresterea randamentului instalatiilor si proceselor de prelucrare si a calitatii produselor;

d) Obtinerea de surse de energie regenerabila din biomasa forestiera;

e) Îmbunatatirea dotarilor IMM-urilor prin achizitionarea de echipamente, utilaje si masini complexe de recoltare, transport si prelucrare, în cadrul aceluiasi proces tehnologic, a

produselor forestiere, cum sunt masinile forestiere multifunctionale de recoltat cu impact redus asupra mediului, precum si de masini si utilaje speciale pentru transportul produselor forestiere, din padure la unitatile de procesare primara;

f) Cresterea numarului de locuri de munca în sectorul procesarii si valorificarii produselor forestiere;

g) Cresterea productivitatii muncii în sectorul forestier;

h) Pentru procesarea produselor forestiere lemnoase sunt eligibile numai operatiile care au loc înainte de prelucrarea industriala în conformitate cu art. 19 din Regulamentul CE nr. 1974/2006.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari:

Privaţi: asociaţii, agricultori, întreprinderi mici şi mijlocii

Actiuni pentru atingerea obiectivelor:

Tip de acţiuni eligibile:

Investitii corporale (lista indicativa):

Pentru produsele agricole

a) Constructii noi si/sau modernizarea cladirilor folosite pentru procesul de productie, inclusiv constructii destinate protectiei mediului, infrastructura interna si utilitati, precum si bransamente si racorduri necesare proiectelor;

b) Constructii noi si/sau modernizari pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gross;

c) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi utilaje, instalatii, echipamente, aparate si costuri de instalare;

d) Investitii pentru îmbunatatirea controlului intern al calitatii materiei prime, semifabricatelor, produselor si subproduselor obtinute în cadrul unitatilor de procesare si marketing;

e) Investitii pentru producerea si utilizarea energiei din surse regenerabile;

f) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activitatii de productie si marketing, identificate ca necesare prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Pentru produsele forestiere

a) Constructii noi si modernizarea tuturor categoriilor de spatii si încaperi pentru producerea si

stocarea produselor forestiere, necesare realizarii proiectului

b) Achizitionarea sau achizitionarea în leasing de noi instalatii, masini si echipamente pentru recoltarea (în cazul proceselor tehnologice complexe), transportul si procesarea primara a produselor forestiere (lemnoase si nelemnoase), precum si investitii pentru modernizarea si retehnologizarea capacitatilor existente, asa cum sunt prevazute în studiile de fezabilitate, cu respectarea standardelor de mediu si securitate a muncii.

Investitii necorporale pentru produsele agricole si forestiere:

- Organizarea si implementarea sistemelor de management al calitatii si de siguranta alimentara, daca sunt în legatura cu investitiile corporale ale proiectului;
- Cumpararea de tehnologii (know-how), achizitionarea de patente si licente pentru pregatirea implementarii proiectului;
- Costurile generale ale proiectului cum ar fi: taxe pentru arhitecti, ingineri si consultanti, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberararea certificatelor, avizelor si autorizatiilor necesare implementarii proiectelor, asa cum sunt ele mentionate în legislatia nationala, pentru pregatirea implementarii proiectului (maxim 8% din valoarea totala eligibila a proiectului, daca proiectul prevede si constructii si maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea constructiilor);
- Achizitionarea de software, identificat ca necesar prin studiul de fezabilitate sau memoriul justificativ.

Criterii de selectie locala:

- unitati din sectoarele prioritare în ordinea de prioritati prezentata mai sus;
- IMM-uri conduse de tineri sub 40 de ani;
- forme asociative constituite conform legislatiei în vigoare;
- sa nu mai fi beneficiat de alt sprijin SAPARD/FEADR pentru acelasi tip de activitate;
- IMM-uri care sunt atât producatoare de materie prima cât si procesatoare;
- IMM-uri care proceseaza produse traditionale;
- sa colecteze si/sau sa proceseze produse ecologice;
- se va acorda prioritate micro-întreprinderilor care proceseaza produse lemnoase si care promoveaza tehnologii de protectia mediului.
- Promovarea de noi tehnologii
- Sa detina ferme de semi-subzistenta

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Tinta 2013-2015
Realizare	Numarul total al intreprinderilor sau asociatiilor	2
	Numarul de intreprinderi care introduc produse noi si/sau tehnici noi	1
	Numarul de intreprinderi care sunt conduse de tineri	2
	Numarul de proiecte depuse beneficiari care apartin asociatiilor	1
	Numar de proiecte care realizeaza investitii in tehnologii de protectia mediului	1
Rezultat	Volumul total al investitiilor (euro)	180.000
	Din care:	
	-sector agricol	90.000
	-sector forestier	90.000
Impact	Cresterea productivitatii muncii	8%

Sinergia cu alte masuri

Sprijinul acordat în cadrul acestei masuri poate fi completat în mod direct cu sprijinul acordat prin *masura 111 " Formare profesionala, informare si difuzare de cunostinte"*.

De asemenea, sprijinul acordat prin masura este complementar actiunilor prevazute în cadrul altor masuri din Axa I (121 *"Modernizarea exploatatiilor agricole",* 122 *"Îmbun*atat*irea valorii economice a p*a*durii",* 125 *„Îmbun*atat*irea* s*i dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea* s*i adaptarea agriculturii* s*i silviculturii"* s*i* 142 *"Înfiin*t*area grupurilor de produc*a*tori"*), Axa III

Complemetaritatea cu alte programe:

Locale:

- Stategiile comunelor
- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013

Nationale:

- Schema de ajutor de stat gestionata de Ministerul Agriculturii prin care se finanateaza procesarea produselor alimentare si forestiere altele decat cele din Anexa I la Tratat
- Schema de ajutor de minimis gestionata de Ministerul finantelor prin care se finanteaza procesarea produselor alimentare si forestiere altele decat cele din Anexa I la Tratat

Europene:

Sprijinul acordat acestei masuri este complementar actiunilor finantate prin alte fonduri:

- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Prin FEDR sunt sprijinite întreprinderile (micro-întreprinderi, IMM-uri, din mediul urban si întreprinderi mari), care:

- Proceseaza produse din Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunitatii Europene dar nu obtin produse alimentare ca produs finit;
- Obtin energie electrica/termica din biocombustibil, exceptând întreprinderile care proceseaza produse agricole listate în Anexa I la Tratat.

Corelarea masurii cu alte masuri din FEADR si alte fonduri va avea un efect pozitiv atât asupra productiei, cât si a canalelor de comercializare si a mediului înconjurator.

Finantare:

• Ajutorul public (FEADR + contributie publica nationala): 50%

Euro

Nr. de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe masura	Contributia FEADR - masura	Contributia publica nationala	Contributia privata
2	90.000	180.000	72.000	18.000	90.000

Masura -141- Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistenţă

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Deşi agricultura deţine cea mai mare pondere în cadrul economiei locale a microregiunii Someş - Codru, acest sector este slab dezvoltat, fiind caracterizat de existenţa a numeroase gospodării neviabile din punct de vedere economic. În general **se practică agricultură în ferme de subzistentă** şi nu agricultură intensivă, în exploataţii agricole. Producătorii nu sunt asociaţi în grupuri de producători, iar lipsa mijloacelor de exploataţie agricolă moderne, precum şi gradul ridicat al fragmentării proprietătilor, conduc la o productivitate a muncii foarte scăzută. Serviciile agricole sunt de asemenea foarte slab dezvoltate.

Terenurile cultivabile reprezintă un potenţial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice, având în vedere că îngrăsămintele folosite, atât în trecut cât şi în prezent, sunt gunoiul de grajd .

Principalele sectoare agricole din microregiune sunt:

- cultura plantelor cerealiere (porumbul, grâul, ovăzul, floarea soarelui - în procent redus);
- cultura pomilor fructiferi (pruni, meri, peri) şi a a viţei de vie;
- cultivarea legumelor ;
- cultura căpşunilor;
- colectarea ciupercilor;
- creşterea animalelor.

În ceea ce priveşte **creşterea animalelor**, în microregiune, pe primul plan este creşterea vitelor urmată de cresterea oilor, urmată de cresterea bivolilor, a cailor şi a porcilor. Aceasta este favorizată de suprafeţele însemnate de păşuni şi fânete existente.

Păşunile naturale ocupă de asemenea o suprafaţă importantă din totalul microregiunii. Ele s-au format în cea mai mare parte prin defrişarea pădurilor.

Se poate remarca de asemenea că o suprafată semnificativa este ocupată cu **vii şi livezi.** Pomicultura este o ocupaţie tradiţională a microregiunii; în ceea ce priveste culturile de viţă de vie, cea mai mare pondere o au soiurile hibride, deşi în ultima perioadă de timp o parte au fost înlocuite cu soiuri nobile.

Deşi există un potenţial agricol deosebit al microregiunii, se remarcă însă multe puncte slabe ale microregiunii cum ar fi: activităţile economice au o valoare adăugată foate redusă, cultura căpşunelui este pe cale de dispariţie.

În fermele de semi-subzistenţă fermierii desfăşoară diverse activităţi agricole de cultivare a plantelor şi de creştere a animalelor, bazate pe tradiţii specifice satului românesc. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producţie foarte diversificată, determinată de necesităţile gospodăriei, precum şi printr-o dotare tehnică redusă şi necorespunzătoare, ceea ce împiedică creşterea productivităţii şi obţinerea unui surplus de produse destinate vânzării. Orientarea acestor ferme către piaţă necesită schimbarea sistemului de producţie şi implicit cheltuieli financiare suplimentare, pe care fermierii nu şi le pot permite.

Sprijinul acordat pentru restructurarea fermelor de semi-subzistenţă este un instrument menit să determine, în principal, o îmbunătăţire a managementului însoţită de transformarea acestora în exploataţii familiale comerciale, capabile să identifice noi oportunităţi de valorificare a producţiei.

Nevoia sprijinului pentru restructurarea fermelor de semi-subzistentă se datorează şi unor motive temeinice, cum ar fi:

- Neîncrederea populaţiei în a se organiza în forme asociative (grupuri/asociaţii de producători);
- Lipsa de încredere a populaţtiei în dezvoltarea unor activităţi de tip agricol şi de colectare/procesare ;
- Diversificarea slabă a activităţilor economice;

Obiectiv general:

Creşterea competitivităţii exploataţiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziţie, având în vedere faptul că sectorul agricol şi economia rurală sunt expuse presiunii concurenţiale a pieţei unice.

Obiective specifice:

- Creşterea volumului producţiei destinate comercializarii pentru ca fermele de semi-subzistentă să devină viabile economic;
- Diversificarea producţiei în funcţie de cerinţele pieţei şi introducerea de noi produse.

Obiectivele operaţionale:

Asigurarea sprijinirii veniturilor necesare în perioada de restructurare a fermelor de semisubzistenta pentru mai bună utilizare a resurselor umane şi a factorilor de producţie, prin:

- stimularea spiritului antreprenorial;
- diversificarea activităţilor şi veniturilor.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al măsurii :

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare şi transformarea fermelor de semi-subzistenţă în exploataţii orientate către piaţă, prin utilizarea durabilă a factorilor de producţie, îmbunătăţirea managementului prin diversificarea producţiei agricole, precum şi introducerea de tehnologii performante adaptate condiţiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creşterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producţie.

Tipul sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se va acorda sub forma unei sume fixe anuale pe o perioada de 3 ani.

Beneficiari :

Sprijinul se acordă fermierilor. Acestia sunt persoane fizice şi persoane fizice autorizate în vârsta de până la 62 de ani, care prezintă un Plan de afaceri pentru restructurarea exploataţiei agricole.

Persoanele fizice neautorizate încă vor fi acceptate ca beneficiari potenţiali dacă se angajează să se autorizeze pâna la data încheierii contractului de finanţare

Definiţia fermei de semi-subzistenţă ţinând cont de dimensiunea minimă şi/sau maximă a acesteia, procentul producţiei vândute şi/sau nivelul de venit al fermelor.

Ferma de semi-subzistentă este fermă care produce, în principal, pentru consumul propriu, dar care comercializează şi o parte din producţia realizată. Dimensiunea economică a fermelor de semi-subzistentă poate varia între 2-8 UDE. Pentru a deveni viabilă, ferma de semi-subzistenta poate desfasura şi activitaţi non-agricole generatoare de venituri.

Criteriile de selecţie locala:

– sa facă parte dintr-o formă asociativă recunoscută conform legislatiei naţionale în vigoare

– să acceseze măsura de agromediu;

– să aparţina tinerilor fermieri;

– să realizeze o investitie**,** în special o investitie în produse noi;

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecţie mai sus menţionate.

Ca urmare, potenţialii beneficiari, în special cei din zonele cu importanţa pentru mediu vor putea

să îşi dezvolte acele mijloace şi practici agricole care să conducă la conservarea biodiversităţii şi protejarea ecosistemelor naturale (ex. pajisti, păşuni, fâneţe). De asemenea, fermele de semi-subzistenţă care accesează măsura de agro-mediu vor fi prioritare, acestea având ca scop nu numai raţiuni economice, dar şi de mediu.

Volumul sprijinului:

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de 4.500 de Euro/3ani/fermă de semi-subzistentă.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de 7.500 de Euro/5ani/fermă de semi-subzistentă

Durata sprijinului:

Sprijinul se acordă pentru o perioadă de maxim 3 5 ani pentru cererile aprobate înainte de 31 decembrie 2013.

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013 -2015
Realizare	Număr de ferme de semi-subzistentă sprijinite	0
	Împarţite în funcţie de statutul juridic:	
	• persoane fizice	0
	• persoane juridice	0
	din care:	
	• conduse de femei	0
	• conduse de tineri sub 40 de ani	0
	• aparţin unor forma asociative	0
	• care aplica pentru agromediu	0
	• introduc produse noi	0
Rezultat	Cresterea valorii investitiilor	0 euro
Impact	Creşerea productivităţii muncii	0%

Sinergia cu alte masuri:

Axa I (111 „*Formare profesională, informare şi difuzare de cunostinţe”,* 121 „*Modernizarea exploataţiilor agricole* ”, 142 *"Înfiinţarea grupurilor de producatori",* 143 „*Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţa pentru agricultori”)*, din Axa II şi Axa III.

Pentru încurajarea fermelor de semi-subzistenţă să intre pe piaţă, beneficiarii sprijinului acordat prin această măsura pot accesa concomitent mai multe măsuri în cadrul Programului Naţional de Dezvoltare Rurală. De exemplu, un fermier de semi-subzistenta poate săacceseze măsurile care vizează formarea profesională şi serviciile de consultanţa. Dupa caz, fermierul poate accesa şi măsura de modernizare a exploataţiilor agricole, sau alte măsuri cum ar fi: înfiintarea grupurilor de producători, dezvoltarea de activitaţi non-agricole şi acordarea de plaţi compensatorii pentru agromediu, în special pentru agricultura ecologică.

Complemetaritatea cu alte programe:

Locale:

- Strategiile comunelor;
- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013;

Europene:

De asemenea sprijinul este complementar acţiunilor prevăzute în cadrul măsurilor din alte Fonduri:

- Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR);
- Fondul de Coeziune (FC);
- Fondul Social European (FSE).

Finanţare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică natională): 100 %

Euro

Nr. de proiecte prevăzute	**Cost total mediu**	**Estimarea costului total pe măsura**	**Contribuţia FEADR – măsura**	**Contribuţia publică naţională**	**Contribuţia privată**
0	0	0	0	0`	0

Măsura -313- Încurajarea activităţilor turistice

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Susţinerea infrastructurii şi a serviciilor turistice este necesară din doua motive: unul pentru crearea şi promovarea unui turism competitiv în spaţiul rural, iar cel de-al doilea pentru înfiinţarea unor reţele locale de promovare şi furnizare a acestor servicii, cu implicarea activă a populaţiei rurale, în special a femeilor şi a tinerilor.

Turismul rural, mai mult decât alte tipuri de turism, este orientat spre auto-conservare astfel încât dezvoltarea acestuia să nu aibă un impact negativ asupra mediului. Tocmai din acest motiv, sprijinul acţiunilor din aceasta măsură, vizează prioritar respectarea şi promovarea principiilor de dezvoltare durabilă. În acest context, extinderea ariei ofertei specifice, stimularea zonelor cu potenţial turistic ridicat va fi atent monitorizată, în timp ce, vor fi respectate în mod obligatoriu, măsurile de protejare a mediului.

Teritoriul microregiunii Someş - Codru este dominat de culmi alungite sau conice, cu o largă deschidere spre Câmpia Someşului, impresionând prin frumuseţea peisajului pe care-l cuprinde.
Cea mai mare parte a microreginuii este zonă de deal, acestea fiind acoperite cu păduri. Caracteristic sunt pădurile de salcâm, fag, stejar şi plop.

Culmea-Zona Codrului (vârful Codrului, în denumirea locală) face parte din relieful de măguri-resturi ale munţilor cristalini în formaţiunile terţiare. Piemontul Codrului aflat la poalele masivului cristalin al Culmii Codrului este constituit dintr-o zonă de dealuri piemontane, brăzdate de ape curgătoare, formate dintr-o intercaţie de nisipuri, pietrişuri, argile şi morne; parte din aceste dealuri sunt împădurite sau acoperite cu pajişti naturale, altele cu pajişti de cultură şi plantaţii pomicole. Versantul Nordic al Culmii Codrului este drenat de Râul Homorod şi afluenţii săi pe o lungime de 30 de km. Pădurile de cer localizate pe Culmea Codrului ating prin pădurea Baltoasa - Viile Satu Mare limita nordică de răspândire în ţara noastră a acestui element termofil.

Zona este străbătută de râul Someş, fiind cel mai mare râu din microregiune, totodată şi principala arteră de apă. Din hidrografia microregiuniii mai fac parte râul Homoroade şi pârâul Lipot. Singurul lac este lacul Oţeloaia, existând şi câteva braţe moarte ale Someşului precum şi lacurile artificiale de la Apa şi Iojib .

Recunoscută ca a doua zonă etnografică a judetului, zona Codru îşi are denumirea de la pădurile de fag şi de stejar existente aici până spre sfârşitul secolului trecut.

Creaţia materială şi spiritual a acestei zone se face remarcată îndeosebi prin arhitectura populară. Aici întâlnim originale şuri de dimensiuni monumentale, cu porţi decorate prin traforaj în relief cu elemente geometrice, florale, zoomorfe şi antropomorfe.

Dintre dansurile specifice acestei zone remarcabile sunt: Românescul, Codrenescul, Scuturatul, Ardeleana şi Bătrânescul, dansuri dificile şi spectaculoase.

Elementele etnografice specifice se fac cunoscute prin ―Festivalul anual al folclorului codrenesc, care are loc la sfârşitul lunii august, într-un pitoresc decor natural din pădurea Oţeloaia.

- Existenţa unor obiective atractive pentru turişti:
  - ✓ Muzeul Lipau
  - ✓ Conacul Boszormeny
  - ✓ Castelul medieval din Medieşu Aurit
  - ✓ Ruinele cetaţii lui Pintea
  - ✓ Mănăstirea de la Măriuş
  - ✓ Casa memoriala Vasile Lucaciu
  - ✓ Cuptoarele dacice de la Medieşu Aurit
  - ✓ Muzeul etnografic Cărăşeu
  - ✓ Festivalul folcloric de la Oţeloaia

Este de remarcat faptul că **turismul ca şi activitate a operatorilor economici din microregiune este aproape inexistent**, în ciuda potenţialului mare de dezvoltare a agroturismului în zonă. Nu există decat puţine structuri de cazare şi cateva societaţi comerciale care oferă servicii turistice.

Obiectivul general

Dezvoltarea activităţilor turistice în microregiune care să contribuie la cresterea numarului de locuri de muncă şi a veniturilor alternative, precum şi la creşterea atractivitaţii spaţiului rural.

Obiective specifice

- Crearea şi menţinerea locurilor de muncă prin activităţi de turism, în special pentru tineri şi femei;
- Creşterea valorii adăugate în activitaţi de turism;
- Crearea, îmbunatăţirea şi diversificarea infrastructurii şi serviciilor turistice;
- Creşterea numarului de turisti şi a duratei vizitelor.

Obiective operaţionale

- Dezvoltarea serviciilor turistice şi a agroturismului prin valorificarea potenţialului natural, al

tradiţiilor şi obiceiurilor locale şi încurajarea unor noi forme de turism;

- Crearea şi imbunataţirea structurilor de primire turistice la scara mică;
- Dezvoltarea sistemelor de informare şi promovare turistică;
- Crearea facilitatilor recreaţionale în vederea asigurarii accesului la zonele naturale de interes turistic.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al masurii :

Sprijinul prin acesta măsura vizeaza investiţii în spaţiul rural:

a) Investiţii în infrastructura de primire turistică;

b) Investiţii în activitaţi recreaţionale;

c) Investiţii în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc.;

d) Dezvoltarea şi/sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

Acţiuni pentru atingerea obiectivelor:

Pentru componenta a):

- Construcţia, modernizarea, extinderea şi dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice) având pâna la 8 camere:
- Pentru investiţiile în agro-turism structura de primire turistică, nivelul de confort şi calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 1 margareta.

De asemenea, vor fi susţinute investiţiile de racordare la utilitaţile publice, achiziţionarea de echipamente de **producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibii, ca parte componentă a proiectelor**.

Pentru componenta b)

- Investiţii private în infrastructura turistică de agrement independenta sau dependenţa de structură de primire turistică precum spaţii de campare, amenajări de stranduri şi piscine, achizitionare de mijloace de transport traditionale pentru plimbari, trasee pentru echitaţie inclusiv prima achiziţie de cai în scop turistic (cu excepţia celor pentru curse şi competiţii) şi asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.

Pentru componenta c)

- Construirea, modernizarea şi dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării şi vizitării turistice;
- Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din

spaţiul rural, conectate la sistemele regionale şi naţionale;

- ❖ Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.;
- ❖ Investiţii legate de înfiinţarea şi amenajarea de trasee tematice (ex: "drumul pălincii, „al olăritului", „cioplitorilor în lemn" etc.).

Pentru componenţă d):

- ❖ Elaborare de materiale promoţionale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acţiunilor turistice: broşuri de prezentare, panouri de informare etc.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici: comunele prin reprezentanţii lor legali

Privaţi: micro-intreprinderi, persoane fizice care se vor angaja ca pâna la data semnării contractului de finanţare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizica autorizată şi să funcţioneze ca micro-întreprindere, ONG-uri

<u>Criterii de selecţie locală</u>

Pentru componenţa a), b) :

- ➢ Aplicantul nu a mai beneficiat de sprijin din alte fonduri comunitare pentru investiţii similar în ultimii 3 ani;
- ➢ Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de munca/20.000 Euro investii;
- ➢ Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta pâna în 40 de ani la data depunerii proiectului;
- ➢ Proiecte integrate, care combină acţiuni din componentele: **a), b), c)** sau **d)**;
- ➢ Proiecte care au în componenţă şi investiţii de producere a energiei din surse regenerabile utilizate în scopul desfasurării activitaţii turistice;
- ➢ Proiecte care prevăd prin activitatea propusă pastrarea şi promovarea culturii tradiţionale prin achiziţionarea de obiecte certificate ca fiind produse tradiţionale de marcă, în vederea amenajării structurilor de primire turistice;
- ➢ Proiecte de investiţii în agro-turism ai căror aplicanţi nu au beneficiat de sprijin pentru investiţii prin măsurile Axei 1 şi care deţin ferme de semi-subzistentă;
- ➢ Proiecte care promovează acţiuni inovative şi produse noi;
- ➢ Sa deţină diploma de formare profesională.

Pentru componentele c) şi d):

- Proiectele care acopera o zonă omogenă alcatuită din cel puţin 3 comune ;
- Proiecte care contribuie la promovarea tradiţiilor culturale.

Propuneri de proiecte inovative:

- ✓ **Trasee turistice**:

- "Cu barca pe Someş" - amenajarea unui traseu navigabil, recreaţional
- "Pe urmele stramoşilor" – amenajarea unui traseu de vizitare a principalelor obiective istorice din zona: castele, case memoriale

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013-2015
Realizare	Numărul de noi activităţi turistice sprijinite	2
	Numărul de noi activităţi turistice sprijinite conduse de tineri	1
	Numărul de noi activitaţi turistice sprijinite care folosesc energia regenarabilă	2
	Beneficiarii promovează acţiuni inovative	1
	Beneficiari care detin ferme de semisubzistenta	2
Rezultat	Creşterea valorii adăugate brute non-agricole în investiţiile sprijinite (Euro)	235.235
	Numărul brut de locuri de muncă create împărţit pe categorie de gen şi vârsta	4
Impact	Creşterea economică (Euro)	235.235
	din care contribuţia Măsurii 313	235.235

Sinergia cu alte măsuri

Prin măsura 111" Formare profesionala (training), informare şi difuzare de cunostinte" şi 143 – „Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă pentru fermieri" se asigură nivelul de cunoaştere, informare, educaţie a persoanelor care lucrează în domeniul turismului precum şi calificarea necesară.

Prin măsura 121 ‘‘Modernizarea exploataţiilor agricole’’ şi 112 “ Instalarea tinerilor fermieri” se asigură exploataţiile necesare pentru aplicaţiile în agro-turism. Prin Măsura 322 sunt susţinute investiţiile în infrastructura publică de apa/apa uzată, precum şi infrastructura recreaţională de utilitate publică pentru populaţia rurală.

Complemetaritatea cu alte programe

Locale:

- Strategiile comunelor
- Planul de dezvoltare Regională 2007-2013

Naţionale:

Schema de ajutor de minimis gestionată de Ministerul Finanţelor prin care se finanaţează construcţia de structuri turistice

Europene:

FEDR vizează:

- Investiţii în infrastructura turistică în spaţiul urban;
- Investiţii în infrastructura turistică în staţiunile balneo-climaterice indiferent de teritoriu

rural sau urban;

- Centrele **naţionale** de promovare turistică;
- Investiţii în infrastructura la **scară mare** în spaţiul rural,

POS DRU: Investiţiile susţinute prin Măsura 313 din PNDR, sunt completate de intervenţia POS DRU privind orientarea, consilierea şi traning-ul în domeniul antreprenorial şi non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special a acelora care provin din agricultura de subzistenţă.

Finanţare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică natională) :
  - Pentru **investiţiile în interes public negeneratoare de profit**, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de **pân**a **la 100%** din totalul cheltuielilor eligibile.
  - Pentru **investiţiile generatoare de profit**, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de pâna la:

85**%** din totalul cheltuielilor eligibile în cazul proiectelor de investiţii în agro-turism şi activităţi recreaţionale

Euro

Nr. de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuţia FEADR - măsură	Contribuţia publică naţională	Contribuţia privată
2	117.617	235.235	159.960	39.990	35.285

Masura 322- Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunatatirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea în valoare a mostenirii rurale

Obiectivul si raportul cu strategia de dezvoltare – miza interventiei :

Zonele rurale din România prezinta o deosebita importanta din punct de vedere economic, social si din punct de vedere al dimensiunii, diversitatii, resurselor naturale si umane pe care le detin.

Dezvoltarea economica si sociala durabila a spatiului rural este indispensabil legata de îmbunatatirea infrastructurii rurale existente si a serviciilor de baza. Pe viitor zonele rurale trebuie sa poata concur efectiv în atragerea de investitii, asigurând totodata si furnizarea unor conditii de viata adecvate si servicii sociale necesare comunitatii.

Renovarea si dezvoltarea satelor din microregiune se va axa pe urmatoarele directii:

1. Servicii pentru comunitatea rurala

2. Ment**inerea** s**i p**a**strarea mo**s**tenirii rurale** s**i a identit**a**ti culturale**

3. Imbunatatirea infrastructurii fizice de baza in spatiul rural

Infrastructura fizica de baza este slab dezvoltata, în majoritatea comunelor fiind una dintre cauzele care limiteaza dezvoltarea serviciilor de baza în spatiul rural (facilitati culturale, recreationale, de îngrijire a copiilor si batrânilor, servicii de transport public etc). În majoritatea comunelor si satelor, acestea sunt **slab dezvoltate** sau în unele cazuri, **aproape inexistente**.

- Colectarea selectiva a deseurilor si gunoaielor inexistentă
- Mentalitatea faţă de protecţia mediului este de indiferenta
- Educaţia ecologică este superficială

În ceea ce priveşte serviciile sociale, acestea sunt furnizate unor categorii defavorizate de către autoritățile publice locale sub formă de sprijin material sau financiar.

Există nevoi de servicii sociale, în special de îngrijire, adresate în principal persoanelor cu dizabilităti, persoanelor vârstinice care au rămas singure ca urmare a plecării copiilor în străinătate şi copiilor care au rămas în îngrijirea bunicilor

- Serviciile acordate (asistenta medicala, sociala) sunt afectate de bugetul insuficient, iar sistemul de ajutor social nu incurajeaza reintegrarea activă
- Datorită fenomenului migrării populației active în străinătate, mulți copii au rămas în comună cu bunicii
- Societatea civila insuficient implicată
- ONG-uri foarte puține și slab dezvoltate
- Informare insuficientă cu privire la fonduri sociale

Spatiile recreationale (locuri de joaca pentru copii, parcuri, piste de biciclete, terenuri de sport) sunt de asemenea slab dezvoltate.

- .Neînțelegearea avantajelor și beneficiilor oferite de structurile de tip ONG pentru dezvoltarea unor activități de interes local
- Neimplicarea comunitătii locale în activități comunitare; cetățenii așteaptă în continuare rezolvarea unor probleme locale de la autoritătile publice

Mentinerea si pastrarea mostenirii rurale si a identitatii culturale

În spatiul rural, activitatea culturala este organizata în jurul caminului/centrului cultural al comunei/satului. **Majoritatea caminelor culturale**, caselor de cultura si a altor asezaminte culturale, monumnete istorice se afla într-o stare **continua de degradare**, neputând oferi astfel, servicii culturale populatiei rurale, aspect ce se rasfrânge si asupra situatiei educationale a acesteia.

Pe fondul **lipsei de mijloace financiare**, numeroase **asezaminte culturale ,** din spatiul rural nu si-au mai putut desfasura activitatea din cauza **starii înaintate de degradare**.

Obiectivul general al masurii vizeaza îmbunatatirea conditiilor de viata pentru populatie, imbunatatirea infrastructurii fizice de baza în spatiul rural, asigurarea accesului la serviciile de baza si protejarea mostenirii culturale si naturale din spatiul rural în vederea realizarii unei dezvoltari durabile.

Obiectivul specific vizeaza cresterea numarului de locuitori din zonele rurale care beneficiaza de servicii îmbunatatite.

Obiectivele operationale ale acestei masuri vizeaza:

- Îmbunatatirea infrastructurii fizice de baza în spatiul rural;
- Îmbunatatirea accesului la serviciile publice de baza pentru populatia rurala;
- Cresterea numarului de sate renovate;
- Cresterea numarului de obiective de patrimoniu din spatiul rural sprijinite.

Descrierea interventiei – domeniul de acoperire al masurii :

Sprijinul pentru aceasta masura vizeaza investitii în spatiul rural pentru:

1. **Crearea si dezvoltarea serviciilor publice de baza pentru populatia rurala;**
2. **Mentinerea si pastrarea mostenirii rurale si a identitatii cultural**
3. **Îmbunatatirea infrastructurii fizice de baza în spatiul rural;**

Actiuni pentru atingerea obiectivelor

- Investitii în Centre de colectare pentru deseuri si dotarea cu echipamente de gestionare a deseurilor.
- Înfiintarea, amenajarea **spatiilor publice de recreere** pentru populatia rurala (parcuri, spatii de joaca pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
- Prima înfiintare si dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, batrâni si persoane cu nevoi speciale;
- Renovarea cladirilor publice si amenajarea de parcari, piete, spatii pentru organizare targuri, etc.;
- Achizitionarea de microbuze care sa asigure transportul public pentru comunitatea locala în zonele unde o astfel de investitie nu este atractiva pentru companiile private dar care este indispensabila pentru comunitate si vine în sprijinul rezolvarii unei importante nevoi sociale inclusiv construirea de statii de autobuz;
- Investitii de renovare, modernizarea si dotarea aferenta a asezamintelor culturale,
- Achizitionarea de utilaje si echipamente pentru serviciile publice
- Restaurarea, consolidarea si conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B si natural din spatiul rural (pesteri, arbori seculari, cascade etc.);
- Achizitionare de echipamente pentru expunerea si protectia patrimoniului cultural.
- Infiintarea de drumuri noi, extinderea si imbunatatirea retelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale si strazi din interiorul comunei) ce apartin proprietatii publice a unitatii administrative (comuna) pe teritoriul careia se afla, asa cum sunt definite si clasificate in conformitate cu legislatia nationala in vigoare.

Beneficiari :

Tipuri de beneficiari :

Publici: Comunele prin reprezentantii lor legali conform legislatiei nationale în vigoare;

Privaţi: persoane fizice si persoane juridice, care detin în proprietate sau administreaza obiective de patrimoniu cultural/natural de interes local, ONG-uri, unitati de cult

Intensitatea sprijinului

Sprijinul public (comunitar si national) acordat în cadrul acestei masuri va fi:

a) de pâna la 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de profit

b) de pâna la 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit.

Volumul sprijinului nu poate depasi plafonul de 200.000 Euro/beneficiar pentru o perioada de minim 3 ani fiscali conform regulii „de minimis" .

Criterii de selectie locala

- Localitatile rurale care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investitie similara;
- Proiecte de investitii în infrastructura sociala;
- Proiectele care promoveaza investitii în scopul conservarii specificului local si a mostenirii culturale
- proiectele care acoperă/se derulează pe teritoriul mai multor comune din teritoriu, promovând acţiunile de cooperare;
- Proiecte care introduce actiuni inovative
- Proiecte care prevad masuri de protectia mediului

Propuneri de actiuni inovative:

- ✓ Amenajarea **Muzeului Tarii Codrului** (in apropierea manastirii Marius);
- ✓ **Muzeu viu** - restaurarea şi expunerea pentru populaţie a unei case tradiţionale, care să ofere vizitatorilor posibilitatea de a vedea cum se trăieşte, cum se găteşte într-o astfel de casă;

Sinergia cu alte masuri

Prin Masura 313 (PNDR – Axa 3) sunt sustinute investitiile în infrastructura recreationala ca investitii private dependente sau independente de structura de primire turistica, în timp ce prin Masura 322 sunt sustinute investitiile în infrastructura publica recreationala ce deserveste locuitorii comunei unde o astfel de investitie are loc.

Complementaritatea cu alte programe

Locale:

- Stategiile comunelor

- Planul de dezvoltare Regionala 2007-2013

Nationale:

Prin Programul National de Reabilitare a Asezamintelor Culturale vor fi finantate investitiile noi (constructie si dotare) pentru asezaminte culturale din spatiul rural

- Prin PNDR (Masura 322 "Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunatatirea serviciilor de baza pentru economia si populatia rurala si punerea în valoare a mostenirii rurale", Axa 3) se va sprijini reabilitarea, modernizarea si dotarea asezamintelor culturale existente în spatiul rural

Europene:

FEDR si FC

- În ceea ce priveste managementul deseurilor în perioada 2007-2013 prin FEDR si FC (POS Mediu) vor fi sustinute investitiile de dezvoltare a sistemelor de management integrat la nivel de judet care vor acoperi de asemenea si localitatile rurale din judetele care intra sub incidenta POS Mediu si sunt anexate în acest program;
- FEADR (Masura 322, Axa 3 PNDR) va sustine investitiile în statiile de transfer pentru deseuri si în echipament de gestionare al acestora în localitatile rurale din alte judete decât cele sustinute prin POS Mediu, cu respectarea Planurilor Regionale de Gestionare a Deseurilor
- FEADR (PNDR – Axa 3) va sprijini patrimoniul cultural local din mediul rural – grupa B
- FEDR (POR) va sprijini:
- patrimoniul UNESCO si patrimoniul cultural national - grupa A
- patrimoniul cultural local din mediul urban - grupa B.
- FEADR (PNDR Axa 3) va sustine prima înfiintare si dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centre de îngrijire copii, batrâni si persoane cu nevoi speciale si investitii noi în gradinite pentru copii din spatiul rural;
- FEDR (POR) va sustine reabilitarea infrastructurii existente.

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Tinta 2013-2015
Realizare	Numar de proiecte sprijinite	12
	Numarul de noi activitati sprijinite care folosesc energia regenarabila sau promoveaza alte masuri de protectia mediului	4
	Beneficiarii promoveaza actiuni inovative	1
Rezultat	Populatia din mediul rural ce beneficiaza de servicii îmbunatatite	22000
Impact	Cresterea economica (Euro) din care contributia Masurii 322	742.000 742.000

Finantare :

• Ajutorul public (FEADR + contributie publica nationala) :

a) **de pâna la 100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele de utilitate publica, negeneratoare de profit,

b) **de pâna la 70% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele generatoare de profit.

Euro

Nr. de proiecte prevazute	**Cost total mediu**	**Estimarea costului total pe masura**	**Contributia FEADR - masura**	**Contributia publica nationala**	**Contributia privata**
12	61.833	742.000	593.600	148.400	0

Măsura -312- Sprijin pentru crearea şi dezvoltarea de micro -întreprinderi

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Sprijinul vizat prin aceasta măsura se adreseaza micro-intreprinderilor, precum şi locuitorilor din spaţiul rural care doresc să desfaşoare o activitate economica devenind antreprenori. O atenţie deosebită se va acorda femeilor din spaţiul rural, dat fiind faptul ca datele statistice arată că acestea dezvoltă afaceri într-un numar mult mai redus decat barbaţii.

În acelaşi timp, tinerii reprezintă categoria cea mai afectată de şomaj, şi care manifestă tendinţa cea mai mare de a pleca spre mediul urban şi peste graniţe.

Totodată, activităţile mesteşugăreşti şi alte activităţi tradiţionale ce sunt indeletniciri ale locuitorilor din spaţiul rural, tind sa fie din ce în ce mai puţin practicate, în special de catre generaţia tanără.

Astfel, sunt vizate crearea şi dezvoltarea micro-intreprinderilor care promovează meserii tradiţionale precum mesteşugurile şi care pot contribui la creşterea numărului locurilor de muncă, precum şi la perpetuarea acestor activitaţi care dau specificul, dar şi valoarea spaţiului rural românesc.

În microregiunea Someş - Codru industria locală este foarte slab dezvoltată, iar activităţile non-agricole sunt repezentate de exploatarea nisipului ca unităţi mai importante, constructii şi alte nuclee de producţie axate în special pe domeniul serviciilor de tâmplărie, binale, reparaţii auto, etc. constituite în SRL-uri sau AF-uri ori PF. Există un numar extrem de restrâns de firme locale care desfăsoară activităţi productive prin care se valorifică anumite resurse locale.

În ceea ce priveşte **prestările de servici**i, acestea se axează pe mici ateliere de tâmplarie, dulgherie, fierarie; se desfăşoară şi activităţi în domeniul transportului de marfă şi persoane.

Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate la un nivel foarte scăzut. Irigaţiile sunt utilizate la o scară foarte mică, iar serviciile de mecanizare se limitează la reparaţia unor echipamente cu grad avansat de uzură.

Serviciile de consultanţă agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente şi nu prezintă un interes real pentru populaţie.

Inexistenţa unor activităţi de sprijinire a dezvoltării şi încurajării spiritului antreprenorial, lipsa unor centre de îndrumare şi consiliere pentru începerea unor activităţi antreprenoriale, cunoştinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor finanţate din fonduri europene au condus la slaba dezvoltare a activitaţilor productive.

Obiectiv general: dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităţilor non-agricole, în

scopul creşterii numărului de locuri de muncă şi a veniturilor adiţionale.

Obiectivele specifice se referă la:

1.Crearea şi menţinerea locurilor de muncă în spaţiul rural;

2.Creşterea valorii adăugate în activităţi non-agricole;

3.Crearea şi diversificarea serviciilor pentru populaţia rurală prestate de către micro-întreprinderi.

Obiectivele operaţionale se referă la:

1. Crearea de micro-întreprinderi precum şi dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în spaţiul rural;

2. Încurajarea iniţiativelor de afaceri promovate, în special de către tineri şi femei;

3. Încurajarea activităţilor meşteşugăreşti şi a altor activităţi tradiţionale;

4. Reducerea gradului de dependenţă faţă de agricultură.

Descrierea intervenţiei – domeniul de acoperire al masurii :

Aceasta măsura urmareşte sprijinul activitaţilor non-agricole din spaţiul rural prin intermediul dezvoltarii microintreprinderilor atât nou create cât şi existente.

În cadrul Măsurii 312 se pot realiza urmatoarele tipuri de investiţii:

1. Investiţii în activităţi non-agricole productive cum ar fi:

- Industria uşoară (articole de pielărie, încălţăminte lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- În activităţi de procesare industrială a produselor lemnoase – începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- Mecanică fină, asamblare maşini, unelte şi obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

2. Investiţii pentru dezvoltarea activităţilor meşteşugăreşti, de artizanat şi a altor activităţi tradiţionale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânii, olăritul, brodatul, confecţionare instrumente muzicale tradiţionale etc.), precum şi marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obţinute din aceste activităţi).

3. Servicii pentru populaţia rurală cum ar fi:

a. Servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;

b. Servicii de conectare şi difuzare internet;

c. Servicii de mecanizare, transport (altele decât achiziţia mijloacelor de transport) protecţie fitosanitară, însămânţare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare;

d. Servicii reparaţii maşini, unelte şi obiecte casnice.

4. Investiţii în producerea de energie regenerabilă

- Achiziţionarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Prin Măsura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi **de până** la 85% din totalul cheltuielilor eligibile

Valoarea minimă eligibilă al unui proiect este de 5.000 Euro.

Beneficiari :

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin Măsura 312:

- **Micro-întreprinderile** aşa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/ 2003 şi în legislaţia naţională în vigoare;
- **Persoane fizice (neînregistrate ca agenţi economici)** - care se vor angaja că până la data semnării contractului de finanţare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată şi să funcţioneze ca microîntreprinderi;

Tipuri de beneficiari :

Privaţi: micro-intreprinderi şi persoane fizice.

Acţiuni pentru atingerea obiectivelor:

Tip de acţiuni eligibile :

- **Investiţii corporale** (construcţia, modernizarea, extinderea clădirilor în scop productiv – pentru efectuarea activităţii vizate de proiect- precum şi construcţia de clădiri pentru marketingul produselor proprii; dotarea aferentă cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achiziţionarea în leasing a acestora);
- **Investiţii necorporale** (software, patente, licenţe etc.), inclusiv achiziţionarea în leasing a acestora.

Criterii de selectie locală

- Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activităţi similare în ultimii 3 ani;
- Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de munca/20.000 Euro investiţi;
- Proiectele care promovează activităţi mestesugareşti, de artizanat;
- Proiecte derulate de femei/tineri cu vârsta pâna în 40 de ani la data depunerii proiectelor;
- Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înfiinţate);.
- Proiecte care introduce acţiuni innovative;

- Proiecte care promoveaza măsuri de protecţia mediului.

Propuneri de acţiuni inovative:

Centru de meşteşuguri tradiţionale – amenajarea şi dotarea unor spaţii existente pentru a practica şi promova meşteşugurile: confecţionare costume populare specific zonei codrului, produse de artizanat.

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013-2015
Realizare	Numărul total de microintreprinderi sprijinite	6
	Numărul de noi activităţi sprijinite conduse de tineri	3
	Numărul de noi activităţi sprijinite care folosesc energia regenarabilă sau alte măsuri de protecţia mediului	2
	Beneficiarii promovează acţiuni inovative	2
Rezultat	Numărul brut de locuri de muncă create	10
	Creşterea valorii adaugate brute non-agricole în investiţiile sprijinite (Euro)	872.593
Impact	Creşterea economică (Euro)	872.593
	Din care contribuţia Măsurii 312	872.593

Sinergia cu alte masuri

Prin măsura 111" Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunostinţe" şi 143 – „Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanţă pentru fermieri" se asigură nivelul de cunoastere, informare, educaţie a persoanelor care lucrează în domeliul turismului precum şi calificarea necesară.

Prin măsura 123 "Procesarea şi marketingul produselor agricole şi forestiere*"* se asigură materiile prime pentru anumite sectoare non agricole (fabicarea mobile şi a altor produse din lemn). Prin Măsura 322 sunt susţinute investiţiile în infrastructura publică de apă/apa uzată, pentru populaţia rurală.

Prin măsura 121 "Modernizarea exploataţiilor agricole " se asigură materia primă (plantele energetic) pentru producţia de energie regenerabilă.

Complemetaritatea cu alte programe

Locale:

- Stategiile comunelor
- Planul de dezvoltare Regională 2007-2013

Naţionale:

Schema de ajutor de minimis gestionată de Ministerul Finanţelor prin care se finanaţează toate activităţile productive ale microintreprinderilor cu excepţia celor care procesează produse alimentare din Anexa 1 la Tratat.

Europene:

FEDR (POS-CCE) va sprijini întreprinderile (IMM-uri, intermediare şi mari) care produc energie din **alte surse regenerabile ca activitate principală** (**exceptând** atât întreprinderile care procesează produse agricole listate în Anexa 1 la Tratat cât şi micro-întreprinderile din spaţiul rural).

FEDR (POS CCE) va sprijini:

_ Micro-întreprinderile *pentru start-up-urile de high tech şi spin-off-urile inovative* de **pe întreg teritoriul ţării**,

- FEDR (POR) va sprijini:

_ Micro-întreprinderile **din spatiul urban.**

FSE (POS DRU):

Investiţiile susţinute prin Măsura 312 a PNDR, sunt completate de intervenţia POS DRU privind orientarea, consilierea şi traning-ul în domeniul antreprenorial şi non-agricol acordat locuitorilor din mediul rural, în special celor provenind din agricultura de subzistentă.

Finanţare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică nationalã):

- 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru servicii
- 85% din totalul cheltuielilor eligibile in cazul activitatilor de productie

Euro

Nr. de proiecte prevazute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsura	Contribuţia FEADR - măsură	Contribuţia publică naţionalăa	Contribuţia privată
6	145.432	872.593	593.363	148.341	130.889

Măsura 421 - Implemetarea proiectelor de cooperare

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenţiei :

Cooperarea reprezintă lucrul în comun pentru atingerea unor scopuri comune.

În cadrul axei LEADER, cooperarea reprezintă o modalitate de a extinde experienţele locale pentru îmbunataţirea strategiilor locale, un mod de a avea acces la informaţii şi idei noi, de a face schimb de experienţa şi de a învăţa din experienţa altor regiuni sau tări, pentru a stimula şi sprijini inovaţia, pentru dobândire de competente şi îmbunătăţirea lor.

Prin intermediul acestei măsuri se vor finanţa proiecte de cooperare transnaţionala (între România şi alte state membre sau nu) şi inter-teritorială (în cadrul României) între GAL-uri şi alte grupuri/parteneriate, care funcţionează după principiul LEADER.

Acţiunile de cooperare sunt eligibile atunci când cel puţin un partener reprezintă un GAL finanţat prin axa LEADER.

Aceste proiecte vor fi implementate sub responsabilitatea unui GAL coordonator.

Doar proiectele/acţiunile comune care corespund obiectivelor măsurilor din cele 3 axe (Axa 1, 2şi 3) ale FEADR vor fi eligibile pentru sprijin. Acţiunile comune pot avea ca obiectiv şi construcţia instituţională: schimb de experientă şi bune practici privind dezvoltarea locală prin publicaţii comune, organizare de evenimente, proiecte de twinning (schimb de manageri de program şi de personal) sau prin lucrări de dezvoltare comune sau coordonate în comun. Funcţionarea unei structuri comune este cea mai integrată formă de cooperare.

Această măsură, va fi facilitată de sprijin metodologic care se va baza, în principal, pe reţeaua ruralăa din România şi reţeaua europeană.

Responsabilitatile fiecarui partener vor fi detaliate în cadrul unui acord de cooperare, semnat de cele doua GAL-uri implicate în proiect, care trebuie să conţina referinţe la un buget general planificat, obiectivele proiectului, activităţile pe care doresc să le implementeze în comun în vederea realizarii acestora, rolul fiecarui partener şi participarea financiară finală a fiecarui partener în cadrul proiectului.

Acţiuni pentru atingera obiectivelor

Principalele categorii de **cheltuieli eligibile**:

- cheltuieli pentru pregatirea proiectelor de cooperare – organizare misiuni tehnice, întâlniri, seminarii, activitaţi de traducere şi interpretare, multiplicare documente;

- cheltuieli de investiţii pentru implementarea proiectelor comune;
- cheltuieli pentru proiecte comune de instruire.

Cheltuieli neeligibile - simplul schimb de experienţa neconcretizat

Criterii de eligibilitate

- parteneriatele reprezintă GAL-uri sau sunt organizate în conformitate cu abordarea LEADER;
- proiectele vor fi elaborate şi implementate în comun;
- coordonatorul este un GAL finanţat prin axa LEADER;
- activitaţile/proiectele să corespundă unei măsuri sau mai multor măsuri din FEADR

În ambele cazuri, prioritate vor avea proiectele de cooperare care:

- implica mai mult de două GAL-uri din România;
- implică un GAL din alt stat membru cu experienta Leader +;
- includ activitaţi inovative;
- combină obiectivele din diferite axe ale PNDR;
- se adresează fermierilor de semi-subzistentă;
- se adresează tinerilor din zona rurală;
- respectă normele de mediu;
- care urmaresc facilitarea implementarii acelor măsuri din PNDR care vor avea ca beneficiari grupuri de producatori, asociaţii, parteneriate, etc.

Criterii de selecţie locală

a. **Parteneriatul:** tipul actorilor implicati, legaturile dintre responsabilii de proiect şi GAL – implicarea partenerilor locali în operaţiunile prevăzute.

b. **Integrarea în strategia teritoriului**: integrarea în strategia teritoriala, valoarea adaugată a proiectului, coordonarea cu alte acţiuni derulate, valorificarea experienţei cooperarii din afara teritoriului.

c. **Tipul de proiect:** Acţiuni comune concrete (mai mult decât o intenţie şi/sau un schimb de experienţă).

d. **Aspecte tehnice:** fezabilitate tehnică, calendar, mecanismul de implementare**,** aspecte practice, metodologie şi organizare, indicatori de monitorizare, managementul proiectului.

e. **Aspecte financiare:** buget realist şi coerent, plan de finantare, deviz, fezabilitate financiară, implicarea diversilor actori.;

f. **Actorii** implicate să fie în proportie de 30% tineri;

g. **Proiectele** să promoveze acţiuni innovative;

h. **Proiectele** vizate să promoveze măsuri de protecţia mediului;

i. Proiectele sa vizeze acţiuni de sprijin pentru ferme de semi-subzistenta;

j. 30% din actorii implicate sa fi beneficiat de un program sprijinit de GAL.

Propuneri de acţiuni innovative

- **Redescoperirea farmecului activităţilor tradiţionale**: proiect de cooperare între 3 GAL-uri, respective GAL Someș Cosru și alte 2 GAL-uri din România
- **Satul Verde**: utilizarea energiei regenerabile în cadrul fermei, a pensiunilor, a gospodăriilor
- **Lumea văzută de pe bicicletă**: promovarea unor trasee ciclo-turistice intre GAL Someş Codru şi un GAL din Austria

Indicatori:

Tipul de indicator	Indicator	Ţinta 2013-2015
Realizare	Numărul de proiecte de cooperare sprijinite	3
	-inter-teritorială	3
	Promovarea de acţiuni inovative	3
	Promovarea măsurilor de protecţie a mediului	3
	Sprijinirea fermelor de semi-subzistenţă	2
	Numărul de proiecte de cooperare care implică mai mult de două GAL-uri din România	1
	Numărul de proiecte de cooperare care implică un GAL din UE cu experienta în LEADER+	1
Rezultat	Numărul brut de locuri de muncă create	2
Impact	Crearea de locuri de muncă suplimentare	2

Finantare :

• Ajutorul public (FEADR + contribuţie publică nationalã) : 100% din totalul cheltuielilor eligibile

Euro

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsura	Contribuţia FEADR - măsura	Contribuţia publica naţională	Contribuţia privată
3	25.000	75.000	60.000	15.000	0

Masuri din cadrul PDL Microregiunea Somes Codru	Nr Proiecte prevazute	Actiuni Inovative	Actiuni de cooperare	Combina mai multe axe	Ferme de semi-subzistenta	Actiuni promovate de tineri	Actiuni pentru protectia mediului	Actiuni ce implica asociatii
Masura 41.111	2	-	-	Axa I	-	-	-	-
Masura 41.112	12	3	-	Axa I	1	12	4	4
Masura 41.121	4	1	-	Axa I	1	1	1	1
Masura 41.123	2	1	-	Axa I	-	2	1	1
Masura 41.312	6	2	-	Axa III	-	3	2	-
Masura 41.313	2	1	-	Axa III	2	1	2	-
Masura 41.322	12	1	-	Axa III	-	-	4	-
Masura 421	3	1	DA	Axa IV	0	-	0	-
Total	43	10			4	19	14	6
						44%	33%	

PARTEA A – V – A: PARTENERIATUL

V.1 Prezentarea procesului de elaborare a Dosarului de Candidatură (parteneriatul care realizeaza Dosarul de candidatură - Planul de Dezvoltare Locală)

Grupul de Acţiune Locală al Microregiunii Someş Codru s-a constituit la initiativa a 7 reprezentanţi ai teritoriului, respectiv primarii comunelor :

- Comuna Culciu
- Comuna Valea Vinului
- Comuna Barsau
- Comuna Apa
- Comuna Medieşu Aurit
- Comuna Crucisor
- Comuna Homoroade

Grupul de initiativă a mobilizat alături de partenerii din primării şi partenerii privaţi şi ai societaţii civile care au semnat pentru adeziunea la GAL, respectiv un numar total de 22 parteneri din care 7 publici.

S-a constituit o echipă de management formată din experţi interni şi externi parteneriatului cu urmatoarele responsabilitati:

În cadrul activităţilor de informare şi promovare, s-au realizat urmatoarele acţiuni:

- atragerea de participanţi din grupurile tintă,
- diseminarea de materiale de informare,
- organizarea unei reuniuni a membrilor parteneriatului pentru stabilirea planului de promovare şi animare a teritoriului,
- organizarea a 10 seminarii în regiune,
- Elaborarea conţinutului materialelor informative şi avizarea materialelor de informare.

Aceste acţiuni s-au realizat cu sprijinul celorlalţi animatori şi promotori ai GAL.

In cadrul procesului de elaborare a strategiei şi a planului de dezvoltare locală, s-au realizat urmatoarele acţiuni:

- Organizarea unei reuniuni pentru alegerea liderului, şi organizarea a 3 grupuri de lucru specializate pentru implicare în elaborarea strategiei;
- Consultarea opiniei publice;
- Organizarea a 3 intalniri ale celor 3 grupuri de lucru;
- Elaborarea strategiei şi planului de dezvoltare;
- Organizare dezbatere publică a proiectului de strategie şi plan de dezvoltare locală cu sprijinul celorlalţi membrii ai parteneriatului;
- Organizarea întalnirii grupurilor de lucru - pentru validarea propunerilor şi elaborarea variantei finale a planului de dezvoltare locală;
- Seminar de prezentare a concluziilor planului de dezvoltare locală, cu sprijinul membrilor parteneriatului;

In cadrul activitaţii de management al proiectului, au fost realizate:

- Organizarea de intalniri periodice ale echipei de management;
- Elaborarea rapoartelor de activitate .

Acţiuni externalizate:

- designul şi tiparirea materialelor informative;

Descrierea activitatilor

1. Activitaţi de informare şi promovare - acţiuni de informare, publicitate şi diseminare pentru promovarea proiectului, a rezultatelor obtinute, diseminarea de materiale, atragerea de participanţi din grupurile ţintă.

Grupul ţintă a fost reprezentat de comunitaţile locale din teritoriul vizat, iar tematica activitaţilor de informare şi promovare a constat în:

- prezentarea axei LEADER din cadrul PNDR şi a proiectului;
- prezentarea iniţiativei de constituire a unui GAL pentru elaborarea şi implementarea unei strategii de dezvoltare locală a teritoriului ;
- adresarea de invitaţii pentru a face parte ca membri din GAL.

Scopul final al acestor activităţi a fost:

- ✓ asigurarea unei vizibilităţi crescute a proiectului în comunitatile locale;
- ✓ mobilizarea şi animarea teritoriului prin consultarea actorilor locali (autoritati, societate civilă, locuitori) în ceea ce priveste nevoile existente şi viziunea privind perspectivele şi prioritățile de dezvoltare locală;
- ✓ sensibilizarea actorilor locali şi atragerea de noi membri.

Subactivităţi:

1.1 Organizarea unei reuniuni a membrilor parteneriatului - pentru a stabili un plan de promovare şi animare;

1.2 Elaborarea continutului şi tipărirea de materiale informative: pliante, afişe şi banere, broşuri;

1.3 Derularea unei campanii de informare şi promovare a proiectului - s-a realizat prin:

- Marketing direct – distribuirea a minim 300 de scrisori şi pliante în rândul comunităţilor locale prin intermediul poştei şi/sau în cadrul unor instituţii publice (scoală, unitaţi sanitare, primarie etc.), în cadrul bisericii etc.
- Organizarea a 7 seminarii de prezentare a proiectului (câte unul în fiecare comună) cu invitarea autoritaţilor locale şi reprezentanţilor societaţii civile (pentru mobilizarea şi sensibilizarea actorilor locali şi atragere de noi membri).
- Diseminare brosură cu conţinutul planului de dezvoltare locală (300 exemplare).

2 Activităţi în procesul elaborarii strategiei şi planului de dezvoltare locală

Grupul ţintă pentru alegerea persoanelor resursă a fost reprezentat atât de comunitaţile locale, cât şi de experţi interni şi externi parteneriatului (consultanţi cu expertiză în domeniul realizării de strategii de dezvoltare locală).

Scopul final a fost realizarea planului de dezvoltare locală în vederea depunerii dosarului de candidatură pentru selecţia şi autorizarea Grupului de acţiune locală al Microregiunii Someş Codru.

Subactivităţi:

2.1 Organizarea unei reuniuni a membrilor parteneriatului pentru alegerea liderului, identificarea persoanelor resursă cu care se va colabora (interne şi externe parteneriatului) şi organizarea a 3 grupuri de lucru specializate pentru implicare în elaborarea strategiei.

In urma consultării partenerilor, fost identificat Leaderul, o persoană intreprinzatoare, spontană şi creativă, bine cunoscută în zona şi apreciată.

2.2 Consultarea opiniei publice pentru colectare de propuneri de dezvoltare locală, identificare priorităţi şi idei de proiecte prin:

-transmiterea de chestionare;

-organizarea de seminarii în fiecare comună.

S-au oraganizat în fiecare din cele 7 comune, seminarii de prezentare a programului LEADER,. La aceste seminarii au participat: primari, consilieri locali, specialişti în agricultură, profesori, medici de familie, asistenţi, preoţi, reprezentanţi ai unor ONG-uri locale, întreprinzători, fermieri şi simpli cetaţeni. La sfârşitul prezentării, au avut posibilitatea de a-şi exprima opinia, de a veni cu idei şi propruneri concrete. Au fost informate astfel peste 200 de persoane, din cele 7 comune, au fost culese propuneri concrete de proiecte şi direcţii de dezvolatre.

-organizarea de focus-grupuri în fiecare comună;

-organizarea de interviuri;

2.3 Organizarea de întalniri a grupurilor de lucru

Au fost nominalizaţi specialiştii care au constituit cele 3 grupuri de lucru, în domeniile:

- ✓ agricultură, silvicultură şi mediu,
- ✓ turism, meştesuguri şi alte activitaţi non-agricole,
- ✓ social şi cultural

Acestia au fost selectaţi din rândul reprezentanţilor instituţiilor publice, organizatii de mediu, specialisti în economie, experţi LEADER, în total câte 7 persoane în fiecare grup.

Întalnirile s-au efectuat pe trei nivele de consultare:

1. **Nivel tehnic** – specialiştii au realizat analiza teritoriului, analiza SWOT şi au stabilit prioritaţile şi măsurile car au fost supuse opiniei partenerilor şi opiniei publice spre consultare şi completare .

2. **Nivel non-tehnic** - în urma consultării opiniei partenerilor şi opiniei publice au fost completate datele initiale şi s-a stabilit draftul de strartegie.

3. **Nivel de microregiune** - s-a supus dezbaterii publice la nivel de microregiune draftul de strategie care a fost completat cu observaţiile din teritoriu.

La prima întilnire a grupurilor de lucru – nivel tehnic a fost întreprinsă o analiză diagnostic a teritoriului, pornind de la fiecare localitate în parte, după care au fost identificarea punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunitatilor dar şi a ameninţărilor, respectiv analiza SWOT.

In baza acestor analize, au fost organizare în fiecare comună, focus-grupuri în scopul consultării opiniei publice, pentru colectarea de propuneri de dezvoltare locală, identificare prioritaţi şi idei de proiecte, în total câte 10 reprezentanţi atât din mediul economic, societate civila, reprezentanţi ai UAT-urilor.

Investigarea s-a facut şi prin completarea unor chestionare, care au vizat problemele şi nevoile economice, sociale, culturale şi de protecţia mediului pentru dezvoltarea durabilă a Microregiunii, propuneri de idei sau soluţii, invitaţia de a se implica în aceste proiecte sau recomandarea unor persoane, firme, asociaţii, coopertive, care s-ar putea implica.

Probleme identificate:

- ✓ infrastructura de drumuri şi canalizare deficitară,
- ✓ infrastructura medicală insuficientă sau inexistentă,
- ✓ lipsa unor servicii sociale,
- ✓ colectarea deşeurilor ineficientă,
- ✓ lipsa unor centre de informare şi consiliere,
- ✓ pregatirea profesională neadaptată la cerintele pieţei,
- ✓ lipsa fondurilor pentru dotarea cu utilaje şi echipamente,
- ✓ inexistenţa unor centre de colectare şi procesare,
- ✓ lipsa infrastructurii de turism,
- ✓ dispariţia unor obieceiuri traditionale.

Propuneri:

- o construirea unor centre de procesare a fructelor;

- amenajarea unui centru de colectare şi procesarea laptelui;
- infinţarea unui centru de colectare şi uscare a fructelor de pădure, ciuperci şi plante medicinale;
- infiinţarea unor grupuri de producatori;
- programe de istruire ;
- înfiinţarea unui centru de informare, consiliere şi sprijin în accesarea fondurilor europene;
- înfiintarea de ateliere mestesugareşti;
- amenajarea de muzee tematice;
- amenajarea de trasee turistice;
- programe de promovare.

La a doua întâlnire - nivel non-tehnic de lucru, au fost centralizate şi analizate ideile culese în cadrul focus-grupurilor, propunerile din chestionarele completate şi structurate pe măsurile din PNDR, adaptate în funcţie de prioritatile identificate în teritoriu.

Acestea au fost discutate cu reprezentanţii AM judeţean şi verificate dacă se încadrează în PNDR după care a fost transmis primariilor şi celorlalţi membri ai GAL, în vederea organizarii unor dezbateri publice şi colectarea a noi sugestii.

La a treia intilnire a grupurilor de lucru - nivel microregiune s-a realizat dezbaterea P.D.L. În baza concluziilor prezentate de echipele de lucru, a fost elaborat proiectul Planului de Dezvoltare Locala.

Acesta a fost prezentat în cadrul unui seminar la care au participat reprezentanţii întregii microregiuni, după care a fost adresat îndemnul de a veni cu idei şi propuneri de îmbunătăţire a lui. Au fost consemnate idei şi propuneri de îmbunătăţire, venite din partea celor prezenţi.

Planul de Dezvolatre a fost completat cu noile propunreri şi redactat în varianta finală. Acesta a fost transmit tuturor factorilor interesaţi pentru consultarea finală, inclusiv reprezentantilor AM judeţean, după care în cadru unui nou seminar a fost validată varianta finală.

2.4 Elaborarea candidaturii şi rediscutarea acesteia cu reprezentanţii AM-JUDETEAN;

2.5 Validarea dosarului de candidatura final de către parteneri.

3 Managementul proiectului

Echipa de implementare a proiectului a fost formata din echipa de management (1 manager de proiect, 1 asistent manager şi 1 responsabil financiar) şi experţi interni şi externi parteneriatului.

- Managerul de proiect a elaborat raportul iniţial de implementare, monitorizarea implementarea activităţilor conform graficului de activităţi şi a supervizat gestionarea eficientă a resurselor financiare, materiale, informationale şi umane; a asigurat comunicarea cu ceilalţi membri ai echipei de management şi membrii parteneriatului.
- Asistentul manager asigură buna desfasurare a activităţilor.
- Responsabilul financiar a asigurat managementul financiar al proiectului monitorizeaza bugetul proiectului, asigură controlul costurilor;

Subactivităţi

3.1 Organizarea de întâlniri periodice ale echipei de management – pentru activitaţi de coordonare, monitorizare, control, evaluare, raportare tehnică şi financiară; au fost organizate întalniri lunare.

3.2 Elaborarea rapoartelor periodice; echipa de management a elaborat raportul iniţial, precum şi raportul final.

3.3 Elaborarea unui plan de acţiune pentru implementarea strategiei.

Au fost consultaţi factorii cheie (instituţionali,organizaţionali, a comunităţii privind interesul şi capacitatea de a implemeta strategia). Au fost studiate reglementarile locale, naţionale şi europene privind facilitarea implementarii strategiei, au fost stabilite instrumentele de implementare.

Au fost analizate resursele umane, materiale şi financiare în scopul implementarii strategiei.

Resursele umane vor fi asigurate de compartimentul administrative al GAL format din 5 membri cu atribuţii prezentate pe larg în P.D.L. şi structurile partenere care vor fi implicate în activităţile de implementare.

Structurile partenere – membrii Asociaţiei – vor avea un rol activ în implementarea PDL al microregiunii Someş Vest, în primul rând pentru animarea teritoriului şi informarea grupurilor ţintă ale măsurilor PDL.

Din structura parteneriatului fac parte atăt entitaţi publice, cât şi private, care reprezintă în mod echilibrat diferite categorii sociale (germani, femei, tineri), precum şi reprezentanţi ai grupurilor de producatori, oameni de afaceri, consultanţi, astfel încât să fie acoperite cât mai bine atât grupurile ţintă ale acţiunilor din cadrul PDL, căt şi domeniile vizate. Aceste aspecte au fost detaliate în cap. **2 Prezentarea parteneriatului decizional din PDL.**

Fiecare din comunele din componenţa teritoriului, prin instituţiile publice locale (primarii, consilii locale), deţine expertiza în gestionarea şi implementarea de proiecte finanţate din diverse fonduri publice (europene şi guvernamentale), inclusiv în cadrul PNDR.

Experţii locali vor organiza pe plan local acţiuni de animare, sesiuni de informare şi consiliere a comunităţii privind prioritaţile de dezvoltare a microregiunii şi posibilitatile de finanţare prin intermediul fondurilor alocate GAL.

Atât angajaţii GAL, căt şi colaboratorii săi vor participa periodic la programe de instruire în domeniul LEADER şi al mecanismelor de implementare, monitorizare, evaluare şi control al proiectelor finanţate din fonduri europene.

De asemenenea vor participa la acţiuni de cooperare, schimb de experienţă şi bune practici cu alte GAL-uri din vecinătate (judeţele Bihor, Bistrita Năsăud, Maramureş), precum şi din Uniunea Europeana (Ungaria, Austria, Germania).

Descrierea resurselor materiale

Sediul administrativ al GAL-ului a fost stabilit în localitatea Valea Vinului, într-un spaţiu pus la dispozitie de către Comuna Valea Vinului, cu o suprafaţă de 40 mp, în incinta clădirii primăriei. Acesta va fi dotat corespunzator cu mobilier, aparatură de birou şi echipamente IT, după cum urmează:

- 2 calculatoare PC cu licenţe Windows şi Microsoft Office
- 1 telefon, 1 fax
- o conexiune INTERNET.

Pentru a asigura buna desfaşurare a activităţilor proiectului, vor mai fi achizitionate echipamente IT (calculatoare, software) pentru întreg personalul angajat, precum şi o

multifuncţională. Acestea, vor contribui (alături de resursele umane şi financiare) la implementarea acţiunilor din cadrul PDL al microregiunii Someş Codru.

Pentru derularea în bune condiţiuni a activităţii de monitorizare va fi realizat un sistem informatic care va permite gestionarea informatiilor statistice, financiare, privind proiectele finantate în cadrul măsurilor PDL.

A fost întocmit un buget pentru functionarea GAL în funcţie de acţiunile identificate în acest scop:

- Informare-comunicare;
- Organizarea apelurilor pentru proiecte;
- Sprijinirea depunătorilor de proiecte;
- Organizarea procesului de verificare şi decizie asupra proiectelor depuse
- Monitorizarea proiectelor, evidenţa, verificarea şi analiza informaţiilor statistice, intocmirea de rapoarte şi analize cu privire la progresul implementării P.D.L.

Activităţile vor avea la bază un **manual de proceduri** care va fi intocmit de catre un colectiv de experţi cu experientă în implementarea şi monitorizarea proiectelor finanţate din fonduri europene şi care va conţine:

- Proceduri de evaluare şi selectie a proiectelor depuse în cadrul apelurilor de proiecte;
- Proceduri de monitorizare, evaluare şi control privind implementarea măsurilor conţinute de PDL.

Au fost stabilite măsurile de informare şi comunicare precum şi metodologia de evaluare monitorizare şi control pe baza unei metodologii de culegere şi stocare date, folosind un set de indicatori prezentaţi pe larg în strategie şi sintetic în tabelul de mai sus:

S-a stabilit pentru fiecare măsură un set de criterii de selecţie locală în scopul prioritizarii proiectelor şi s-a stabilit urmatorul plan de implementare:

Activitate/subactivitate	Termen	Responsabil
- **Informare - comunicare** 1.Realizarea de materiale informative	Permanent	GAL

2.Realizarea unei baze de date GAL 3.Activităţi de comunicare în parteneriat cu structurile teritoriale ale strcuturilor responsabile (AM-JUDETEAN, OJPDRP, CRPDRP) 4.Scrisori de informare către potenţialii beneficiari		
- **Organizarea apelurilor pentru proiecte** 1.Verificarea conformitatii adminstrative şi a eligibilitatii 2.Controlul tehnico-economic al dosarelor 3.Decizie-selecţia proiecteor 4.Notificarea către beneficiar	De trei ori pe an	GAL GAL AM-JUDETEAN şi/sau CRPDRP GAL GAL
- **Sprijinirea elaborării proiectelor**	Permanent	GAL
- **Monitorizare**	Permanent	GAL şi CRPDRP
- **Plata**	In funcţie de Cererile de plăţi	CRPDRP
- **Control**	Periodic	AM-JUDETEAN şi CRPDRP
- **Arhivare**	Permanent	GAL

Rezultate asteptate

Activitati	Rezultate	Indicatori de evaluare
1. Activităţi de informare şi promovare	Grad crescut de constientizare în rândul comunităţilor locale din cele 7 comune asupra FEADR, axei LEADER, a GAL şi acţiunilor sale Pareneriat dezvoltat prin atragerea de noi membri Comunităţile locale informate corespunzator cu privire la planul de dezvoltare a microregiunii Someş Codru	1 plan de promovare şi animare 1 anunţt publicat în presa scrisă 300 de scrisori şi 300 de pliante de informare şi invitare la aderare parteneriat şi actiunile GAL, distribuite 30 afişe postate în locaţii de maximă vizibilitate 200 de participanţi la 7 seminarii 300 broşuri „Plan de dezvoltare locală a microregiunii Someş Codru **3000 persoane mai bine informate**
2. Activităţi în procesul elaborării strategiei şi planului de dezvoltare locală	Strategie, plan de dezvoltare locală şi dosar de candidatură fundamentate şi elaborate corespunzator (prin metoda cosultativă bottom-up şi participativă a comunităţilor locale)	15 participanţi la reuniunea de alegere a liderului; 21 participanţi la cele 3 grupuri de lucru (7 participanţi/grup); 3 întâlniri ale grupurilor de lucru organizate; 10 participanţi/focus grupuri

		de consultare şi culegere idei; Câte o întalnire focus grup/comună; 10 sugestii de imbunatăţire strategie locală draft colectate în urma dezbaterii publice; 30 participanţi la 1 seminar de prezentare a concluziilor PDL; **1 lider GAL ales;** **1 GAL oficializat;** **1 strategie locală elaborată** **1 plan de dezvoltare locală elaborat;** **1 dosar de candidatură discutat cu AM-JUDETEAN şi validat de membrii parteneriatului ;**
3. Managementul proiectului	Condiţii optime pentru implementarea proiectului; Condiţiile legale pentru atribuirea contractelor de furnizare şi servicii respectate; Expertiza în elaborarea strategiei şi planului de dezvoltare asigurată	Toate activităţile proiectului realizate; 4 întalniri ale echipei de management organizate; 1 raport initial de implementare, 4 rapoarte de activitate, elaborate; 1 plan de implementare;

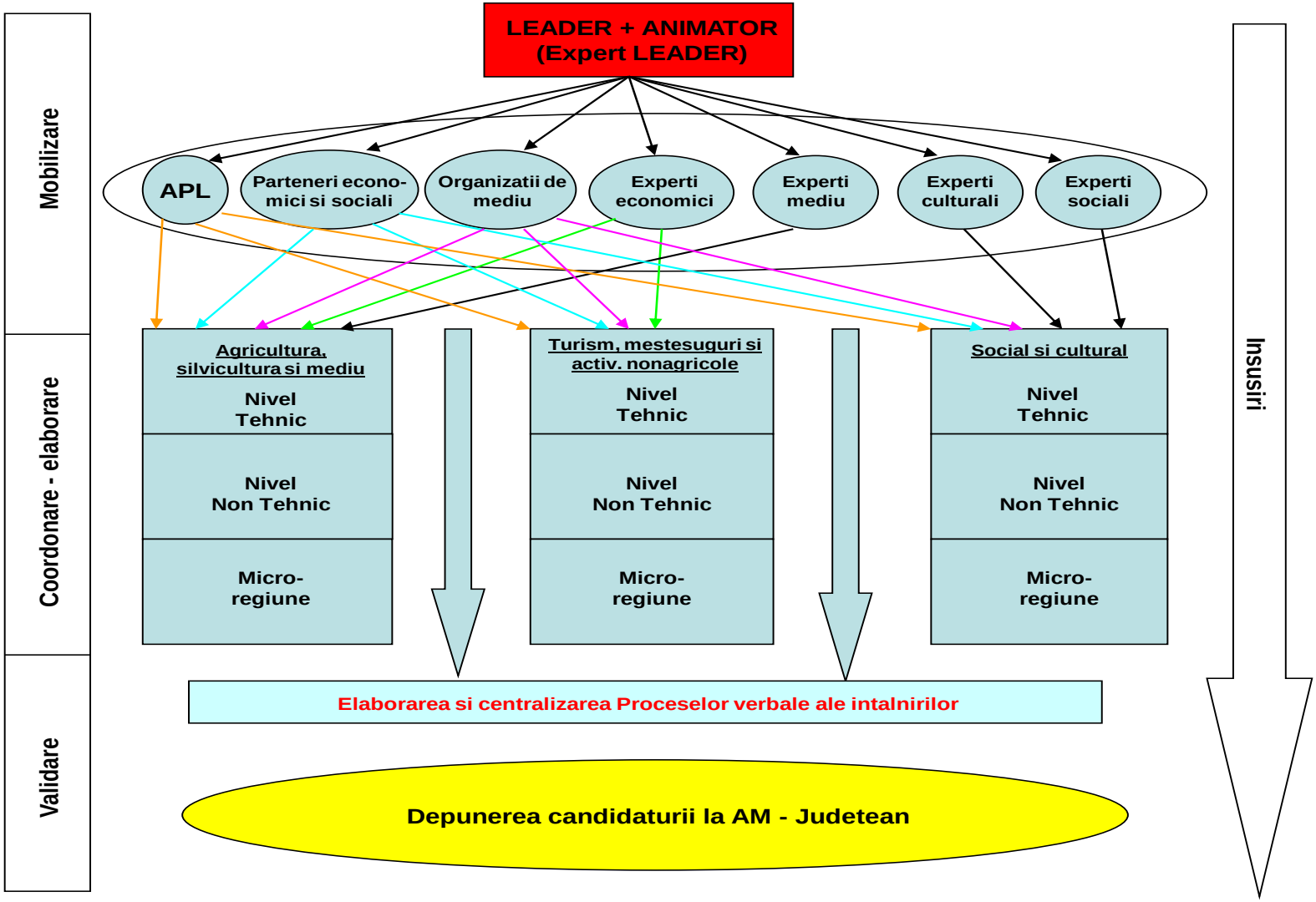
Mobilizare
Coordonare - elaborare
Validare
LEADER + ANIMATOR
(Expert LEADER)
APL
Parteneri econo-
mici si sociali
Organizatii de
mediu
Experti
economici
Experti
mediu
Experti
culturali
Experti
sociali
Agricultura,
silvicultura si mediu
Nivel
Tehnic
Nivel
Non Tehnic
Micro-
regiune
Turism, mestesuguri si
activ. nonagricole
Nivel
Tehnic
Nivel
Non Tehnic
Micro-
regiune
Social si cultural
Nivel
Tehnic
Nivel
Non Tehnic
Micro-
regiune
Insusiri
Elaborarea si centralizarea Proceselor verbale ale intalnirilor
Depunerea candidaturii la AM - Judetean

V.2 Prezentarea parteneriatului decizional

V.2.1 Descrierea partenerilor

Grupul de iniţiativă a mobilizat parteneri care au semnat pentru adeziunea la GAL. S-a urmarit constituirea unui parteneriat echilibrat şi reprezentativ pentru microregiune, format din parteneri publici, privaţi şi societate civilă conform tabelului de mai jos:

PARTENERI PUBLICI			
Nume şi prenume	**Instituţia**	**Funcţia**	**Activitaţi desfasurate**
1. Radu Cristea	Comuna Valea Vinului	Primar	Admin.
2. Domokos Alexandru	Comuna Culciu	Primar	Admin.
3. Ciurdas Traian	Comuna Barsau	Primar	Admin.
4. Apan Mihai	Comuna Apa	Primar	Admin.
5. Robas Gheorghe	Comuna Medieşu Aurit	Primar	Admin.
6. Andreica Florinel	Comuna Crucişor	Primar	Admin.
7. Ardelean Simion	Comuna Homoroade	Primar	Admin.
PARTENERI PRIVAŢI			
Nume şi prenume	**Instituţia**	**Funcţia**	**Tip* /Observaţii**
1. Achim Mariana Zeliana	Intreprindere individuală. Achim Mariana Zeliana	Administrator	Creşterea bovinelor de lapte
2. Osan Gavril	Intreprindere familială	Administrator	Fabricarea produselor de morărit
3. Apan Mihai jr.	Intreprindere individuală	Administrator	Cultivarea cerealelor
4. Pop Mircea Cristian	Pop Mircea Cristian PFA	Administrator	Cultivarea plantelor pentru înmulţire
5. Cornestian Ioana	Cornestian Ioana PFA	Administrator	Cultivarea fructelor, arbuştilor fructiferi, capşunilor
6. Zetea Gerard Silviu	SC Zetea SRL	Administrator	Activităţi de turism
7. Ilut Daniela Florica	Ilut Daniela Florica Intreprindere Individuala	Administrator	Cresterea bovinelor de lapte
8. Buzila D Cristina Maria	Buzila D Cristina Maria PFA	Administrator	Cultivarea legumelor şi a pepenilor a radăcinoaselor şi tubercurilor

9. Tivadar Rodica Floarea	Tivadar Rodica Floarea PFA	Administrator	Creşterea altor animale
10. Blaga Mihaela Aurelia	Daraban Aurelia PFA	Reprezentant legal	Cultivarea plantelor
11. Muresan Nicoleta Anamaria	SC Lucdav & Nico SRL	Administrator	Fabricarea altor produse manufacturiere
ONG			
Nume şi prenume	**Instituţia**	**Funcţia**	**Tip* /Observaţii**
1. Ilut Radu	Asociaţia Crescatorilor de Animale din Comuna Valea Vinului judetul Satu Mare	Presedinte asociaţie	Apararea intereselor în sectorul de crestere şi ameliorare a animalelor
2. Iacob Vasile	Asociaţia de Pescuit Sportiv „Avatul”	Presedinte asociaţie	Acţiuni de pază şi de protecţia a fondului de pescuit
3. Olah Szabolcs	Composesoratul Iojib	Reprezentant legal (secretar)	Administrarea şi exploatarea patrimoniului composesoratului
4. Holczli Iosif	Forumul Democrat al Germanilor din Judeţul Satu Mare	Reprezentant legal (Director Executiv)	Reprezentarea populaţiei germane din judetul Satu Mare

Astfel, în prezent parteneriatul este format din 22 de membrii.

La nivelul celor 22 de organizaţii, partenerii publici reprezinta 31,82% iar partenerii privaţi împreună cu societatea civila 68,18%.

Tinerii sunt reprezentaţi într-un procent de 45,45%. Organizaţiile ai căror reprezentanţi sunt tineri cu vârsta sub 40 ani:

Nr. ctr.	Denumire organizatie	Nume reprezentant legal	Virsta
1.	SC Zetea SRL	Zetea Gerard Silviu	24
2.	Buzila D Cristina Maria PFA	Buzila D Cristina Maria	28
3.	Achim Mariana Zeliana Intreprindere Individuală.	Achim Mariana Zeliana	29
4.	Cornestian Ioana PFA	Cornestian Ioana	28
5.	SC Lucdav & Nico SRL	Mureşan Nicoleta Anamaria	31

6.	Apan Mihai jr Intreprindere individuală.	Apan Mihai jr.	31
7.	Daraban Aurelia PFA	Blaga Mihaela Aurelia	34
8.	Pop Mircea PFA	Pop Mircea	39
9.	Tivadar Rodica Floarea PFA	Tivadar Rodica Floarea	39
10.	Comuna Homoroade	Ardelean Simion	38

Oragnizatiile conduse de femei sunt reprezentate intr-un procent de 31,82% . Organizatiile a caror reprezentante sunt femei:

Nr. ctr.	Denumire organizatie	Nume reprezentant legal
1.	Ilut Daniela Florica Intreprindere Individuală	Ilut Daniela Florica
2.	Achim Mariana Zeliana Intreprindere individuala.	Achim Mariana Zeliana
3.	Cornestian Ioana PFA	Cornestian Ioana
4.	SC Lucdav & Nico SRL	Muresan Nicoleta Anamaria
5.	Buzila D Cristina Maria PFA	Buzila D Cristina Maria
6.	Tivadar Rodica Floarea PFA	Tivadar Rodica Floarea
7.	Daraban Aurelia PFA	Blaga Mihaela Aurelia

Parteneriatul mai cuprinde:

- **Reprezentanţi ai minoritatilor germane**: Forumul Democrat al Germanilor din Judeţul Satu Mare are drept obiectiv principal reprezentarea intereselor minoritatilor germane din judeţul Satu Mare în faţa forurilor oficiale precum şi în faţa organizatiilor interne şi internaţionale. Intrucât la nivelul microregiunii Someş Codru, există comune în care populaţia germană detine o pondere însemnată, Forumul Democrat al Germanilor din Judeţul Satu Mare a constituit o organizatie locală fara personalitate juridică, cu sediul în Poiana Codrului, Comuna Crucişor care printr-o activitate constructivă contribuie la formarea unei societaţi pluraliste, într-o România democratică.
- **Reprezentanţi ai sectorului forestier**: Asociaţia „Barsarele şi Gudurii" şi-a propus să vină în sprijinul proprietarilor de pădure situată în zona „Barsarele şi Gudurii" din împrejurimile localităţii Barsau. Astfel asociaţia işi propune administrarea, ingrijirea, paza şi exploatarea

ecologică a pădurilor. De asemenea asociaţia va milita pentru apararea florei şi faunei pădurilor, reinpădurirea zonelor taiate, exploatarea economică şi stiintifică a masei lemnoase, etc.

- **Reprezentanţi ai organizatiilor de mediu**: Asociatia de Pescuit Sportiv „Avatul" şi Asociatia „Barsarele şi Gudurii" îşi propun acţiuni care sa contribuie la protejarea mediului înconjurator, fiecare în domeniul în care activează.
- **Reprezentanţi ai organizatiilor agricole**: Asociaţia Crescătorilor de Animale comuna Valea Vinului judeţul Satu Mare, işi propune activităţi prin care să susţină interesele membrilor săi.
- **Reprezentanţi ai sectorului economic**: 11 parteneri: Intreprindere individuală Achim Mariana Zeliana, Osan Gavril Intreprindere Familială, Apan Mihai Intreprindere Individuală, Pop Mircea Cristian PFA, Cornestean Ioana PFA, SC Zetea SRL, Ilut Daniela Florica Intreprindere Individuală, Buzila D Cristina Maria PFA, Tivadar Rodica Floarea PFA, Daraban Aurelia PFA, SC Lucdav & Nico SRL

Partenerii vor fi asociaţi la procesul de monitorizare a proiectului din partea instituţiilor pe care le reprezintă şi a funcţiilor ocupate de aceştia îin cadrul acestora, făcând distincţia între partenerii publici, privaţi şi ONG. Tabelul de mai jos precizează componenţa comitetului de selectare a proiectelor selectate de GAL

Selecţia proiectelor va fi realizată de către un Comitet de Selecţie, format din membrii GAL. În ceea ce priveşte selecţia proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecţiei să fie prezenţi cel puţin 50% din parteneri, din care peste 50% să fie din mediul privat şi societate civilă.

Pentru transparenţa procesului de selecţie a proiectelor în cadrul GAL şi totodată pentru efectuarea activităţilor de control şi monitorizare, la aceste selecţii va lua parte şi un reprezentant al Ministerului Agriculturii şi Dezvoltării Rurale de la nivel judeţean- DADR Satu Mare.

PARTENERI PUBLICI 40%			
Nume şi prenume	**Partener**	**Funcţia în C.S.**	**Tip*/Observatii**
2. Radu Cristea	Comuna Valea Vinului	Membru titular	Admin./rural
3. Andreica Florinel	Comuna Crucisor	Membru titular	Admin./rural
4. Ciurdas Traian	Comuna Barsau	Membru supleant	Admin./rural
5. Domokos Alexandru	Comuna Culciu	Membru supleant	Admin./rural
PARTENERI PRIVAŢI 40%			
Nume şi prenume	**Partener**	**Funcţia**	**Tip* /Observaţii**
1. Cornestian Ioana	Cornestian Ioana PFA	Membru titular	Ales/rural
2. Buzila D. Cristina Maria	Buzila D. Cristina Maria PFA	Membru titular	Ales/rural
3. Zetea Gerard Silviu	SC Zetea SRL	Membru supleant	Ales/rural
4. Pop Mircea Cristian	Pop Mircea Cristian PFA	Membru supleant	Ales/rural
ONG 20%			
Nume şi prenume	**Partener**	**Funcţia în C.S.**	**Tip* /Observaţii**
1. Ilut Radu	Asociatia Crescatorilor de Animale din Comuna Valea Vinului judetul Satu Mare	Membru titular	ONG/rural
2. Iacob Vasile	Asociaţia de Pescuit Sportiv „Avatul”	Membru supleant	ONG/rural

In comitetul de selecţie, ponderea o au reprezentanţii societăţii civile şi privaţii cu un procent de 60%.

V.2.2 Crearea şi funcţionarea GAL - ului

La nivelul GAL - ului Someş - Codru, organele asociaţiei sunt:

1) Adunarea generală;
2) Consiliul director;
3) Cenzorul ,
4) Comitetul de selectare a proiectelor;
5) Compartimentul administrativ .

1) Adunarea generală

Este organul de conducere al GAL Someş - Codru, alcatuit din totalitatea membrilor.

- Competenţele adunării generale:
- Aprobă strategia şi obiectivele generale ale GAL;
- Aprobă bugetul de venituri şi cheltuieli şi bilantul contabil;
- Alege şi revocă membrii comitetului de selectare a proiectelor;
- Alege şi revoca cenzorul.

Adunarea generală se intruneste cel putin o dată pe an şi are drept de control permanenet asupra Consiliului director şi Comitetului de selectare a proiectelor.

Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv şi statutului sunt obligatorii chiar şi pentru membrii asociaţi care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotivă.

Asociaţia este condusă de un preşedinte şi 2 vicepresedinţi. Cei 2 vicepreşedinţi vor avea rol de coordonare şi control a activităţii executive, pe câte una din urmatoarele componente:

- comunicarea interinstituţională : comunicarea cu instituţiile responsabile la nivel teritorial şi naţional de managementul şi monitorizarea GAL, precum şi relaţiile de cooperare şi parteneriate la nivel naţional şi european în cadrul Retelei Naţionale de Dezvoltare Rurală şi a celei europene, cu partenerii în cadrul proiectelor de cooperare care vor fi derulate.

- implementarea tehnică a PDL – monitorizarea şi controlul modului în care echipa tehnică din cadrul GAL asigură implementarea măsurilor în cadrul Planului de Dezvoltare Locală.

2) Consiliul director

Asigură punerea în executare a hotarârilor adunării generale. El este alcatuit din urmatoarele persoane:

- Preşedintele asociatiei;
- Vicepreşedintii asociaţiei;
- Responsabilul administrativ (Directorul Executiv);
- Responsabilul financiar;

In exercitarea competenţei sale, consiliul director:

- prezinta adunării generale raportul de activitate pe perioada anterioară, executarea bugetului de venituri şi cheltuieli, bilantul contabil, proiectul bugetului de venituri şi cheltuieli şi proiectele asociaţiei;
- incheie acte juridice în numele şi pe seama asociaţiei;
- aprobă organigrama şi politica de personal ale asociaţiei,
- indeplineşte orice alte atribuţii prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

Consiliul director işi va elabora un Regulament intern de organizare şi funcţionare.

3) Cenzorul

Cenzorul este un contabil autorizat sau expert contabil, în condiţiile legii.

In realizarea competenţelor sale cenzorul:

- verifică modul în care este administrat patrimoniul asociaţiei;
- intocmeşte rapoarte şi le prezintă adunării generale;
- participă la sedinţele consiliului director, fară drept de vot;
- indeplineşte orice alte atribuţii prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.

4) Comitetul de selectare a proiectelor

Comitetul de Selectare a proiectelor reprezintă organismul tehnic cu responsabilităţi privind selectarea pentru finanţare a proiectelor depuse în cadrul măsurilor PDL al microregiuni Someş - Codru, în conformitate cu procedura de selecţie. Comitetul de Selecţie işi desfăşoară activitatea pe întreaga perioadă de implementare a PDL. Membrii Comitetului de selectare vor fi aleşi/revocaţi de catre Adunarea Generală a Asociaţiei GAL Someş - Codru, din rândul membrilor asociaţiei.

Comitetul de selectare a proiectelor va funcţiona în baza unui Regulament de Organizare şi Funcţionare (Manual de proceduri) care va fi aprobat în Adunarea Generală.

Componenta Comitetului de selectare

Din Comitetul de selectare vor face parte 5 membri din care:

- **SECTORUL PUBLIC: 2 membri** - vor fi reprezentanţi ai administraţiilor publice locale din teritoriu sau alesi comunali (30%);
- **SECTORUL PRIVAT: 3 membri** - întreprinderi private, organizaţii neguvernamentale, asociaţii sau grupuri de producatori (70%).

Fiecare membru al comitetului de selectare va desemna şi un membru supleant, care il va înlocui pe membrul permanent, atunci cand acesta, din motive intemeiate nu poate participa la o reuniune.

Comitetul de selectare va fi condus de un **preşedinte**, ales din rândul membrilor acestuia şi va avea un **secretar**.

Comitetul de selectare:

- Decide convocarea şi organizarea reuniunilor;
- Asigură respectarea prevederilor Regulament de Organizare şi Funcţionare de către membrii Comitetului de Selecţie

Pentru organizarea activităţilor Comitetului de Selecţie, **secretarul are următoarele atribuţii**:

- Convocarea şi organizarea reuniunilor.
- Multiplicarea documentelor.
- Redactarea de rapoarte/minute;
- Asigurarea corespondenţei între factorii de decizie privind procesul de selecţie (AM-JUDETEAN/CRPDRP, Comitet de Selecţie) în termenele prevăzute de ROF;

Atribuţiile Comitetului de selectare

- Comitetul de Selecţie se reuneşte în termen de 7 zile lucrătoare de la primirea listelor şi rapoartelor de evaluare a proiectelor de la AM-JUDETEAN/CRPDRP;
- Înaintea demarării lucrărilor, preşedintele, membrii şi secretarul Comitetului de Selecţie vor semna declaraţiile de confidenţialitate, în formatul prevăzut în ROF
- Comitetul de Selectare analizează listele proiectelor depuse, evaluate şi transmise de către AM-JUDETEAN/CRPDRP;
- În baza acestora, Comitetul de Selectare analizează dacă valoarea publică, exprimată în Lei, a proiectelor eligibile ce întrunesc pragul minim pentru măsurile ce prevăd acest lucru, supuse selecţiei, este situată sub sau peste valoarea totală alocată măsurii în cadrul sesiunii de depunere.
- Când valoarea publică totală a proiectelor eligibile ce nu prevăd un prag minim de punctaj sau când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit punctajul minim, pentru măsurile care prevăd acest lucru, se situează sub valoarea totală alocată unei măsuri

în cadrul unei sesiuni de depunere, Comitetul de Selectare propune aprobarea pentru finanţare a tuturor proiectelor eligibile care au întrunit punctajul minim aferent acestor măsuri.

- Când valoarea publică totală a proiectelor eligibile ce nu prevăd un prag minim de punctaj sau când valoarea publică totală a proiectelor eligibile care au îndeplinit punctajul minim, pentru măsurile care prevăd acest lucru, se situează peste valoarea totală alocată unei măsuri în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selectare analizează listele proiectelor eligibile / proiectele eligibile care au îndeplinit punctajul minim, pentru măsurile care prevăd acest lucru, iar selecţia se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecţie. În caz de egalitate de punctaj, selecţia se va face după criterii care vor fi definite în ROF.
- În situaţia în care pe parcursul lucrărilor, Comitetul de Selectare constată erori, neconcordanţe, aspecte care necesită clarificări sau reverificări privind statutul, punctajul sau alte elemente relevante privind proiectele incluse pe lista de selecţie, Comitetul de Selecţie poate solicita AM-JUDETEAN/CRPDRP analiza situaţiilor identificate şi, după caz, corectarea, clarificarea şi/sau reverificarea proiectelor în cauză.
- După parcurgerea procedurii de selecţie şi după caz, a celei de departajare, secretarul Comitetului de Selectare întocmeşte minuta întâlnirii şi Raportul de selecţie, conform ROF, care sunt semnate de preşedinte, membri şi secretar.

La nivelul luării deciziilor, partenerii economici şi sociali, precum şi alţi reprezentanţi ai societăţii civile, trebuie să reprezinte mai mult de ***50%*** din parteneriatul local respectiv 70%, iar partenerii publici 30%.

Dacă unul din proiectele depuse pentru selecatre, aparţine unuia din membrii comitetului, în această situaţie persoana (organizaţia) în cauză nu are drept de vot şi nu va participă la întâlnirea comitetului respectiv.

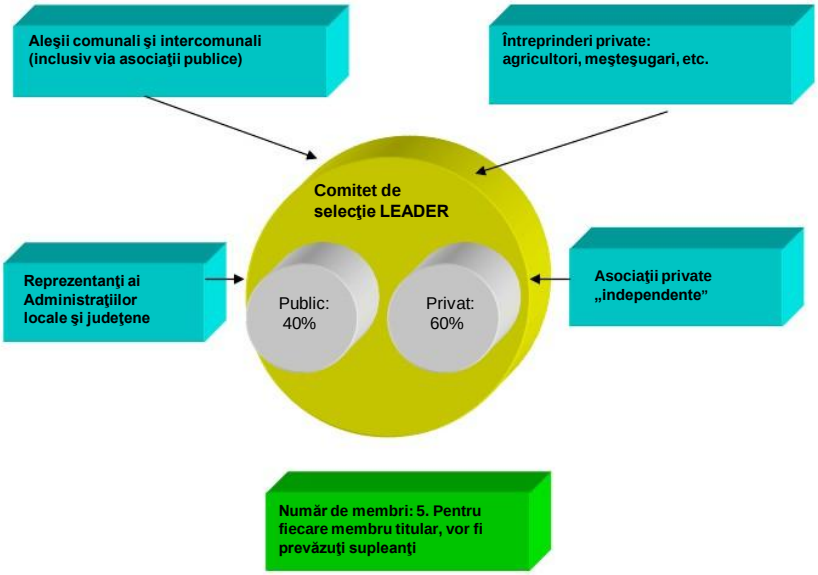

5) Compartimentul administrativ va avea în componenţă 5 angajaţi permanenti, precum şi colaboratori cu rol în activităţi de animare şi furnizare de expertiză de specialitate (experţi pe termen scurt):

a) 1 responsabil administrativ – **Director executiv** care coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric, cât şi al respectarii procedurilor de lucru. Acesta va fi un expert, cu experienţă în implementarea şi gestionarea de proiecte finanţate din fonduri europene.

b) 1 angajat pentru activităţi de secretariat;

c) 1 responsabil financiar – contabil autorizat sau expert contabil – se ocupă de supravegherea şi controlul gestiunii financiare – contabile a GAL-ului (externalizat);

d) 1 expert animare, promovare informare

e) 2 angajati care vor asigura Direcţia tehnică de implementare a P.D.L. pentru buna desfăşurare a activităţilor GAL (elaborarea ghidurilor solicitantului, pregatirea apelurilor de proiecte, elaborarea manualului de proceduri, consultantă juridică, audit, achiziţii)

ORGANIGRAMA COMPARTIMENT – ADMINISTRATIV

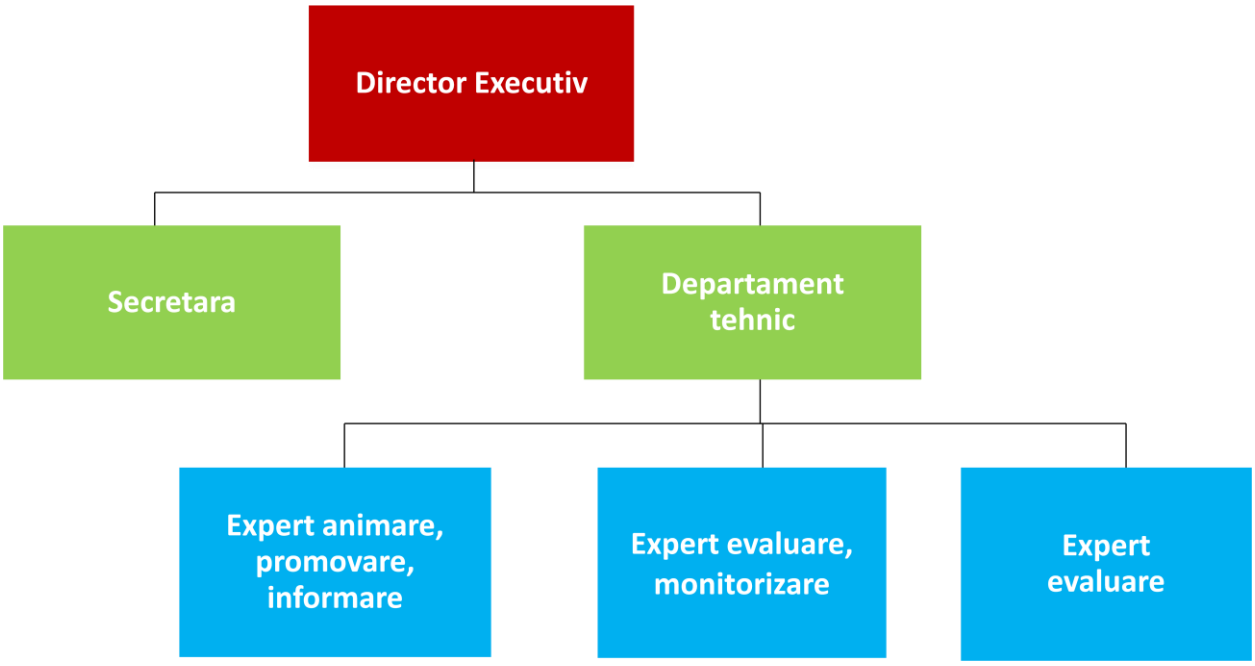

FISA DE POST - DIRECTOR EXECUTIV

1. Denumirea compartimentului:

CONDUCERE

2. Denumirea postului:

DIRECTOR EXECUTIV

3. Numele si prenumele salariatului:

NUME SI PRENUME SALARIAT

4. Se subordoneaza:

Consiliului director;

5. Numele sefului ierarhic:

NUME SI PRENUME SEF IERARHIC

6. Subordoneaza:

- Departamentul de animare, Departamentul tehnic

7. Drept de semnatura:

Intern: DA

Extern: DA

8. Relatii functionale:

Aproba procedurile de importanta generala pentru organizarea si derularea proceselor principale la nivel de GAL.

9. Pregatirea si experienta:

NIVEL DE STUDII: studii superioare

CURSURI DE PREGATIRE: managementul proiectelor, cursuri LEADER

EXPERIENTA: in elaborarea si implementarea Strategiilor de Dezvoltare Locala

IN SPECIALITATE: minim 5 ani

APTITUDINI SI DEPRINDERI NECESARE:

- Aptitudine generala de invatare
- Aptitudini de comunicare
- Aptitudinea de a lucra cu documente
- Planificare si organizare a operatiilor si activitatilor
- Abilitati de negociere
- Acordare si transmitere de informatii

CERINTE PENTRU EXERCITARE:

- Inteligenta de nivel superior
- Spirit organizatoric
- Echilibru emotional
- Capacitate de a evalua si a lua decizii
- Capacitate de a lucra cu oamenii
- Rezistenta mare la stres
- Usurinta, claritate si coerenta in exprimare
- Punctualitate

CARACTERISTICI DE PERSONALITATE: gandire strategica, spontaneitate, spirit practic, informarea, ajutorarea si dezvoltarea altora, sociabilitate, tact, amabilitate, conducerea si controlul oamenilor, ambitie, incredere in sine, activism, energie, fluenta verbala.

10. Autoritate si libertate organizatorica:

Daca este cazul

11. Responsabilitati si sarcini:

- Stabileste obiectivele de dezvoltare ale GAL, in concordanta cu strategia elaborata
- Comunica obiectivele si urmareste ca acestea sa fie comunicate intregului personal
- Monitorizeaza trimestrial/semestrial/anual gradul de realizare a obiectivelor
- Stabileste obiective personale si pentru top-management in stricta concordanta cu obiectivele GAL
- Aproba bugetul si rectificarile acestuia
- Participa la elaborarea bugetului, analizeaza propunerile inaintate, opereaza corectiile necesare si aproba bugetul final
- Aproba sistemul de raportare folosit pentru urmarirea realizarii bugetului
- Participa la elaborarea si implementarea sistemelor de raportare si a sistemului de calitate
- Dezvolta mijloace de motivare a personalului din subordine
- Asigura un climat de comunicare si incurajare a initiativei care sa contribuie la atingerea obiectivelor stabilite
- Coordonarea eficienta a personalului din subordine
- Imbunatatirea permanenta a pregatirii sale profesionale si de specialitate
- Respectarea prevederilor normativelor interne si a procedurilor de lucru
- Se implica in vederea solutionarii situatiilor de criza care afecteaza GAL-

12. Sanctiuni pentru nerespectarea fisei postului sau a anexelor acestora:

Daca este cazul

13. Semnaturi:

14. Data semnarii:

FISA DE POST - SECRETARA

1. Denumirea compartimentului:

ADMINISTRATIV

2. Denumirea postului:

SECRETARA

3. Numele si prenumele salariatului:

NUME SI PRENUME SALARIAT

4. Se subordoneaza:

DIRECTORULUI EXECUTIV

5. Numele sefului ierarhic:

NUME SI PRENUME SEF IERARHIC

6. Subordoneaza:

Numai daca este cazul

7. Drept de semnatura:

Intern:

Extern:

8. Relatii functionale:

- cu toate entitatile din unitate, cel putin la nivelul reprezentantilor acestora

9. Pregatirea si experienta:

Studii:

- studii medii sau superioare

Vechime

- minim un an

Aptitudini:

- inteligenta (gandire logica, memorie);
- corectitudine, seriozitate, atitudine principiala in relatiile cu oamenii;

Atitudini:

- sincer, dispus la colaborare

10. Autoritate si libertate organizatorica:

Daca este cazul

11. Responsabilitati si sarcini:

- cunostinte bune operare PC MSOffice – WORD, EXCEL, navigare internet
- capacitate de organizare a timpului, sarcinilor si locului de munca
- capacitatea de a se concentra pe realizarea mai multor sarcini in acelasi timp
- capacitate de a respecta termene limita
- convocarea si organizarea reuniunilor
- multiplicarea documentelor
- placere si abilitate de a invata lucruri noi
- responsabilitate, ordine, corectitudine si seriozitate
- indeplinirea activitatilor zilnice de secretariat
- preluarea si directionarea apelurilor telefonice
- primirea vizitatorilor si anuntarea persoanelor de contact din societate
- asigurarea protocolului in cadrul intalnirilor, in conformitate cu cerintele zilnice
- preluarea, inregistrarea, distribuirea la compartimentele implicate, indosariere si arhivarea corespondentei si a mesajelor primite din partea partenerilor, clientilor si a celorlalti angajati
- asigurarea corespondenţei între factorii de decizie privind procesul de selecţie (AM-JUDETEAN/CRPDRP, Comitet de Selecţie) în termenele prevăzute de ROF
- redactarea corespondentei de afaceri necesara desfasurarii activitatii zilnice
- asigurarea transmiterii documentelor prin posta, fax, e-mail
- actualizarea bazei de date documente
- rezervari hotel parteneri externi, etc.
- elaborarea si redactarea documentelor si situatiilor cerute; redactarea de rapoarte/minute
- asigurarea suportului administrativ pentru toate departamentele firmei

12. Sanctiuni pentru nerespectarea fisei postului sau a anexelor acestora:

Daca este cazul

13. Semnaturi:

14. Data semnarii:

FISA DE POST - EXPERT ANIMARE, PROMOVARE, INFORMARE

1. Denumirea compartimentului:

ADMINISTRATIV

2. Denumirea postului:

EXPERT ANIMARE, PROMOVARE, INFORMARE

3. Numele si prenumele salariatului:

NUME SI PRENUME SALARIAT

4. Se subordoneaza:

DIRECTORULUI EXECUTIV;

5. Numele sefului ierarhic:

NUME SI PRENUME SEF IERARHIC

6. Subordoneaza:

Numai daca este cazul

7. Drept de semnatura:

Intern: DA

Extern:

8. Relatii functionale:

- cu toate entitatile din unitate, cel putin la nivelul reprezentantilor acestora

9. Pregatirea si experienta:

Studii:

- studii superioare
- Experienta de minim 2 ani in domeniul care activeaza

Aptitudini:

- inteligenta (gandire logica, memorie);
- corectitudine, seriozitate, atitudine principiala in relatiile cu oamenii;
- bune abilitati de comunicare
- buna cunoastere a utilizarii calculatorului (pachetul MS Office: word, excel, power point) si a Internetului
- cunostinte despre programul LEADER

Atitudini:

- sincer, dispus la colaborare

10. Autoritate si libertate organizatorica:

Daca este cazul

11. Responsabilitati si sarcini:

- elaborează planul de animare, informare şi promovare pentru implementarea PDL
- stabileşte necesarul şi calendarul de acţiuni, precum şi resursele financiare care trebuie alocate pentru informare şi publicitate
- informează comunitatea din microregiune periodic despre conţinutul PDL, atât în etapa de programare, cât şi în perioada de implementare a masurilor aferente acestuia si sprijina potentialii beneficiari cu informatii necesare privind elaborarea si depunerea proiectelor;
- asigură activitatea de relaţii publice pentru problematica PDL;
- răspunde de elaborarea şi diseminarea materialelor informative referitoare la PDL;
- Mentine legatura cu membrii Retelei nationale de deszvoltare rurala (RNDR)
- diseminează informaţii clare şi cuprinzătoare cu referire la oportunităţile financiare şi promovează masurile de finanţare din PDL;
- asigură promovarea programului prin participarea la diverse manifestări;
- întocmeşte comunicate de presă referitoare la PDL
- asigură monitorizarea zilnică a informaţiilor din mass-media referitoare la PDL şi întocmeşte rapoarte de monitorizare pentru Consiliul Director;
- colaborează cu personalul de specialitate din cadrul structurilor de dezvoltare rurală de la nivelul Direcţiei pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Satu Mare pentru promovarea PDL şi transmite informaţii specifice activităţii de promovare acestuia
- implementează prin mijloacele de informare în masă, acţiunile de informare de la nivelul microregiunii.

12. Sanctiuni pentru nerespectarea fisei postului sau a anexelor acestora:

Daca este cazul

13. Semnaturi:

14. Data semnarii:

FISA DE POST - EXPERT EVALUARE, MONITORIZARE A PROIECTELOR

1. Denumirea compartimentului:

ADMINISTRATIV

2. Denumirea postului:

EXPERT EVALUARE, MONITORIZARE SI CONTROL A PROIECTELOR

3.Numele si prenumele salariatului:

NUME SI PRENUME SALARIAT

4. Se subordoneaza:

DIRECTORULUI EXECUTIV

5. Numele sefului ierarhic:

NUME SI PRENUME SEF IERARHIC

6. Subordoneaza:

Numai daca este cazul

7. Drept de semnatura:

Intern: DA

Extern:

8. Relatii functionale:

- cu toate entitatile din unitate, cel putin la nivelul reprezentantilor acestora

9. Pregatirea si experienta:

Studii:

- Studii superioare in domeniul tehnic sau agricol
- Experienta de minim 3 ani in gestionarea/implementarea proiectelor finantate din fonduri europene si bugetul de stat (SAPARD, PNDR, fonduri structurale, fonduri guvernamentale, etc.);

Aptitudini:

- inteligenta (gandire logica, memorie);
- corectitudine, seriozitate, atitudine principiala in relatiile cu oamenii;
- bune abilitati de comunicare
- buna cunoastere a utilizarii calculatorului (pachetul MS Office: word, excel, power point) si a Internetului
- cunostinte despre programul LEADER

Atitudini:

- sincer, dispus la colaborare

10. Autoritate si libertate organizatorica:

Daca este cazul

11. Responsabilitati si sarcini:

- Verifica conformitatea si eligibilitatea proiectelor pe baza procedurii de verificare si a grilei de verificare a conformitatii si eligibilitatii (informatii referitoare la solicitant si la proiect, informatii referitoare la concordanta documentelor solicitate, etc.)
- Comunica cu aplicantii (notificari, solicitare de clarificari etc,)
- Participa la vizita in teren pentru verificarea conformitatii documentelor cu situatia existenta, daca este cazul
- Pregateste Rapoartele de selectie in vederea aprobarii lor de catre Comitetul de Selectie al GAL
- Transmite notificari catre beneficiarii selectati si ii informeaza in legatura cu etapele urmatoare pe care acestia trebuie sa le parcurga in vederea incheierii contractelor de finantare
- Intocmeste borderoul cu proiectelor care indeplinesc cerintele de conformitate si eligibilitate si-l transmite catre OJPDRP in vederea evaluarii lor de catre expertii OJPDRP
- Tine legatura cu OJPDRP in toate aspectele legate de procesul de evaluare
- Participă la elaborarea indicatorilor de monitorizare ai măsurilor din PDL
- Asigură evidenţa informaţiilor statistice referitoare la implementarea masurilor PDL
- Asigura elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării şi raportării către structurile teritoriale ale Autoritatii de Management si a Agentiei de Plati cu privire la rezultatele proiectelor selectate, precum si transmiterea unor sugestii şi remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul strategiei de dezvoltare locală
- Va realiza pe baza unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.
- Programarea vizitelor va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi:
- eficienţa unor astfel de demersuri;
- păstrarea bunelor relaţii contractuale;

- verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect (verificari fizice si administrative) etc.
- Fiecare vizita va fi finalizat cu un **raport de vizita** care va contine informatii despre situatia constata in urma vizitei in teren, precum si recomandari facute beneficiarului, in cazul in care vor exista abateri in ceea ce priveste graficul de activitati si incadrarea in termenele prevazute, respectarea obligatiilor prevazute prin contractul de finantare etc.

12. Sanctiuni pentru nerespectarea fisei postului sau a anexelor acestora:

Daca este cazul

13. Semnaturi:

14. Data semnarii:

FISA DE POST - EXPERT EVALUAREA PROIECTELOR

1. Denumirea compartimentului:

ADMINISTRATIV

2. Denumirea postului:

EXPERT EVALUAREA PROIECTELOR

3. Numele si prenumele salariatului:

NUME SI PRENUME SALARIAT

4. Se subordoneaza:

MANAGERULUI DE PROIECT

5. Numele sefului ierarhic:

NUME SI PRENUME SEF IERARHIC

6. Subordoneaza:

Numai daca este cazul

7. Drept de semnatura:

Intern: DA

Extern:

8. Relatii functionale:

- cu toate entitatile din unitate, cel putin la nivelul reprezentantilor acestora

9. Pregatirea si experienta:

Studii:

- Studii superioare in domeniul economic sau juridic
- Experienta de minim 3 ani in gestionarea/implementarea proiectelor finantate din fonduri europene sau bugetul statului (SAPARD, PNDR, fonduri structurale, fonduri guvernamentale, etc);

Aptitudini:

- inteligenta (gandire logica, memorie);
- corectitudine, seriozitate, atitudine principiala in relatiile cu oamenii;
- bune abilitati de comunicare;
- buna cunoastere a utilizarii calculatorului (pachetul MS Office: word, excel, power point) si a Internetului;
- cunostinte despre programul LEADER.

Atitudini:

- sincer, dispus la colaborare

10. Autoritate si libertate organizatorica:

Daca este cazul

11. Responsabilitati si sarcini:

- Verifica conformitatea si eligibilitatea proiectelor pe baza procedurii de verificare si a grilei de verificare a conformitatii si eligibilitatii (informatii referitoare la solicitant si la proiect, informatii referitoare la concordanta documentelor solicitate, etc.)
- Comunica cu aplicantii (notificari, solicitare de clarificari etc,)
- Participa la vizita in teren pentru verificarea conformitatii documentelor cu situatia existenta, daca este cazul
- Elaboreaza lista proiectelor care indeplinesc cerintele de conformitate si eligibilitate si transmite lista proiectelor catre OJPDRP in vederea evaluarii tehnico-economice
- Tine legatura cu OJPDRP in toate aspectele legate de procesul de evaluare
- Pregateste reuniunea comitetului de selectie in vederea aprobarii listei proiectelor selectate
- Transmite notificari catre beneficiarii selectati si ii informeaza in legatura cu etapele urmatoare pe care acestia trebuie sa le parcurga in vederea incheierii contractelor de finantare

12. Sanctiuni pentru nerespectarea fisei postului sau a anexelor acestora:

Daca este cazul

13. Semnaturi:

14. Data semnarii:

PARTEA A – VI –A: ORGANIZAREA GAL-ULUI

1. **Resurse umane**

Direcţia tehnica de implementare a proiectelor PDL asigură la nivelul GAL urmatoarele activităţi:

- Informare-comunicare;
- Organizarea apelurilor pentru proiecte;
- Sprijinirea depunătorilor de proiecte;
- Organizarea procesului de verificare şi decizie asupra proiectelor depuse;
- Monitorizarea proiectelor, evidenţa, verificarea şi analiza informaţiilor statistice, intocmirea de rapoarte şi analize cu privire la progresul implementării P.D.L.

Activităţile vor avea la bază un **manual de proceduri** care va fi întocmit de catre un colectiv de experţi cu experienţă în împlementarea şi monitorizarea proiectelor finanţate din fonduri europene şi care va conţine:

- Proceduri de evaluare şi selectare a proiectelor depuse în cadrul apelurilor de proiecte;
- Proceduri de monitorizare, evaluare şi control privind implementarea măsurilor conţinute de PDL

Direcţia tehnică va fi asigurată de experţi în urmatoarele domenii:

1) **Expert** animare, informare şi promovare **(1 persoană);**
2) **Expert verificare, evaluare şi monitorizare (1 persoană);**
3) **Expert evaluare (1 persoană)**

Cerinţele pentru personalul angajat al asociaţiei sunt:

- Studii superioare în domeniul economic/tehnic sau agricol
- Experienţa de minim 3 ani în gestionarea/implementarea proiectelor finanţate din fonduri europene (SAPARD, PNDR, fonduri structurale);

- Bune abilitaţi de comunicare;
- Buna cunoaştere a utilizării calculatorului (pachetul MS Office: word, excel, power point) şi a Internetului;
- Cunostinţe despre programul LEADER;

1) Expert animare, informare şi promovare are următoarele atribuţii specifice:

- elaborează planul de animare, informare şi promovare pentru implementarea P.D.L.;
- stabileşte necesarul şi calendarul de acţiuni, precum şi resursele financiare care trebuie alocate pentru informare şi publicitate ;
- informează comunitatea din microregiunea Someş - Codru periodic despre conţinutul P.D.L., atât în etapa de programare, cât şi în perioada de implementare a măsurilor aferente acestuia şi sprijină potenţialii beneficiari cu informaţii necesare privind elaborarea şi depunerea proiectelor;
- asigură activitatea de relaţii publice pentru problematica PDL;
- răspunde de elaborarea şi diseminarea materialelor informative referitoare la PDL;
- Menţine legatura cu membrii Reţelei naţionale de deszvoltare rurală (RNDR);
- diseminează informaţii clare şi cuprinzătoare cu referire la oportunităţile financiare şi promovează masurile de finanţare din PDL;
- asigură promovarea programului prin participarea la diverse manifestări;
- întocmeşte comunicate de presă referitoare la P.D.L.;
- asigură monitorizarea zilnică a informaţiilor din mass-media referitoare la P.D.L. şi întocmeşte rapoarte de monitorizare pentru Consiliul Director;
- colaborează cu personalul de specialitate din cadrul structurilor de dezvoltare rurală de la nivelul Direcţiei pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Satu Mare pentru promovarea P.D.L. şi transmite informaţii specifice activităţii de promovare acestuia;
- implementează prin mijloacele de informare în masă, acţiunile de informare de la nivelul microregiunii.

2) Expert verificare, selectare şi monitorizarea proiectelor

- Verifică conformitatea proiectelor pe baza procedurii de verificare şi a grilei de verificare a conformităţii şi eligibilitatii (informaţii referitoare la solicitant şi la proiect, informaţii referitoare la concordanţa documentelor solicitate, etc.);
- Comunică cu aplicanţii (notificări, solicitare de clarificari etc,);

- Elaborează lista proiectelor care îndeplinesc cerinţele de conformitate şi eligibilitate şi transmite lista proiectelor către AM-JUDEŢEAN/CRPDRP în vederea evaluării tehnico-economice;
- Ţine legatura cu AM-JUDETEAN/CRPDRP în toate aspectele legate de procesul de evaluare;
- Pregăteşte reuniunea comitetului de selectare în vederea aprobarii listei proiectelor selectate;
- Transmite notificari către beneficiarii selectaţi şi ii informează în legatură cu etapele urmatoare pe care acestia trebuie să le parcurgă în vederea încheierii contractelor de finanţare;
- participă la elaborarea indicatorilor de monitorizare ai măsurilor din P.D.L.;
- concepe un sistem informatic de colectare, înregistrare, stocare şi păstrare a informaţiilor statistice referitoare la implementarea masurilor P.D.L.;
- asigură evidenţa informaţiilor statistice referitoare la implementarea măsurilor P.D.L.;
- asigură analiza datelor statistice de monitorizare în vederea întocmirii rapoartelor anuale de progres şi informării membrilor Consiliului Director;
- asigură întocmirea de rapoarte de monitorizare şi analize necesare pentru urmărirea stadiului implementării şi a progresului P.D.L.;

3) Expert evaluare are urmatoarele atributii specifice:

- Verifica conformitatea si eligibilitatea proiectelor pe baza procedurii de verificare si a grilei de verificare a conformitatii si eligibilitatii (informatii referitoare la solicitant si la proiect, informatii referitoare la concordanta documentelor solicitate, etc.)
- Comunica cu aplicantii (notificari, solicitare de clarificari etc,)
- Participa la vizita in teren pentru verificarea conformitatii documentelor cu situatia existenta, daca este cazul
- Elaboreaza lista proiectelor care indeplinesc cerintele de conformitate si eligibilitate si transmite lista proiectelor catre OJPDRP in vederea evaluarii tehnico-economice
- Tine legatura cu OJPDRP in toate aspectele legate de procesul de evaluare
- Pregateste reuniunea comitetului de selectie in vederea aprobarii listei proiectelor selectate

- Transmite notificari catre beneficiarii selectati si ii informeaza in legatura cu etapele urmatoare pe care acestia trebuie sa le parcurga in vederea incheierii contractelor de finantare

Structurile partenere – membrii Asociaţiei – vor avea un rol activ în implementarea P.D.L. al microregiunii Someş - Codru, în primul rând pentru animarea teritoriului şi informarea grupurilor ţinta ale măsurilor P.D.L.

Din structura parteneriatului fac parte atât entităţi publice, cât şi private, care reprezintă în mod echilibrat diferite categorii sociale(germani, femei, tineri), precum şi reprezentanţi ai grupurilor de producatori, oameni de afaceri, consultanţi, astfel încât să fie acoperite cât mai bine atăt grupurile ţintă ale acţiunilor din cadrul PDL, cât şi domeniile vizate. Aceste aspecte au fost detaliate în cap. **2 Prezentarea parteneriatului decizional.**

Fiecare din comunele din componenţa teritoriului, prin instituţiile publice locale (primarii, consilii locale), deţine expertiza în gestionarea şi implementarea de proiecte finanţate din diverse fonduri publice (europene şi guvernamentale), inclusiv în cadrul P.N.D.R.

Experţii locali vor organiza pe plan local acţiuni de animare, sesiuni de informare şi consiliere a comunităţii privând prioritătile de dezvoltare a microregiunii şi posibilitatile de finanţare prin intermediul fondurilor alocate GAL.

Atât angajaţii GAL, cât şi colaboratorii săi vor participa periodic la programe de instruire în domeniul LEADER şi al mecanismelor de implementare, monitorizare, evaluare şi control al proiectelor finanţate din fonduri europene.

De asemenenea vor participa la acţiuni de cooperare, schimb de experienţa şi bune practici cu alte GAL-uri din vecinătate (judeţele Bihor, Bistrita Năsăud, Maramureş), precum şi din Uniunea Europeana (Ungaria, Austria, Germania).

2. **Descrierea resurselor materiale**

Sediul administrativ al GAL-ului a fost stabilit în localitatea Valea Vinuluit, într-un spaţiu pus la dispozitie de catre Comuna Valea Vinuluit, cu o suprafata de 40 mp, în incinta clădirii primăriei. Acesta va fi dotat corespunzator cu mobilier, aparatură de birou şi echipamente IT, după cum urmează:

- 2 calculatoare PC cu licenţe Windows şi Microsoft Office;

- 1 telefon, 1 fax;
- o conexiune INTERNET.

Pentru a asigura bună desfăsurare a activităţilor proiectului, vor mai fi achiziţionate echipamente IT (calculatoare, software) pentru întreg personalul angajat, precum şi o multifunctională. Acestea, vor contribui (alături de resursele umane şi financiare) la implementarea acţiunilor din cadrul P.D.L. al microregiunii Someş - Codru.

Pentru derularea în bune condiţiuni a activităţii de monitorizare va fi realizat un sistem informatic care va permite gestionarea informaţiilor statistice, financiare, privind proiectele finanţate în cadrul masurilor PDL.

3. **Buget indicativ anual de funcţionare a GAL-ului**

Bugetul pentru cheltuielile de funcţionare a fiecărui GAL va fi de maxim 15% din totalul cheltuielilor publice eligibile din strategia de dezvoltare locală (pentru ***componenţa a*** – funcţionarea GAL – 16% şi ***componenţa b*** – instruirea şi animarea teritoriului după selecţia GAL – 4%).

Pentru orientare sunt prezentate în continuare cheltuielile eligibile pentru cele două componente:

Componenta a:

Pentru această componentă cheltuielile nu vor depăşi 80% din totalul alocat pentru fiecare GAL în cadrul acestei sub-măsuri (431.2) şi poate acoperi cheltuieli precum:

Salarii şi alte plăţi pentru personalul GAL;

Cheltuieli legate de plata experţilor şi pentru alte servicii de expertiză legate de implementarea strategiei de dezvoltare locală;

Cheltuieli pentru închirierea unor locaţii;

Cheltuieli pentru închirierea/achiziţia de echipamente de birotică şi electronice, precum şi a altor echipamente necesare pentru desfăşurarea activităţilor GAL;

Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor;

Cheltuieli legate de comunicare (telefonie, internet, poştă şi servicii poştale), transport şi plata utilităţilor (căldură, lumină, etc.);

Cheltuieli pentru participarea la activităţile reţelei naţionale şi europene de dezvoltare rurală, seminarii etc.

Componenta b:

Pentru aceste activităţi, GAL-rile vor cheltui cel puţin 20% din valoarea eligibilă determinată pentru fiecare GAL în parte din cadrul acestei sub-măsuri (431.2) şi poate acoperi cheltuieli precum:

* Studii ale zonei;
* Măsuri pentru furnizarea informaţiei cu privire la strategia de dezvoltare locală;
* Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală;
* Evenimente de promovare;
* Instruirea liderilor locali.

Plan financiar Asistenţă tehnică-2013-2015

Euro

Venituri :	**An1**	**An2**	**An3**
FEADR	**100000**	**100000**	**100000**
Cheltuieli : Componeneta A			
- Salarii şi alte plăţi pentru personalul GAL	27000	27000	27000
- Cheltuieli legate de plata experţilor	45000	45000	45000
-Cheltuieli pentru achizitia de echipamente	5000	0	0
- Cheltuieli pentru închirierea unor locaţii şi comunicare, transport utilităţi	1000	1000	1000
- Cheltuieli pentru organizarea întâlnirilor	1000	3500	3500
- Cheltuieli pentru participarea la activităţile reţelei	1000	3500	3500

TOTAL Comp. A	80000	80000	80000
Cheltuieli Componenta B			
-Studii ale zonei; -Măsuri pentru furnizarea informaţiei cu privire la strategia de dezvoltare locală; -Instruirea personalului implicat în implementarea strategiei de dezvoltare locală; Evenimente de promovare; Instruirea liderilor locali	7000 3000 3000 4000 3000	7000 3000 3000 4000 3000	7000 3000 3000 4000 3000
TOTAL Comp. B	**20000**	**20000**	**20000**
TOTAL	**100000**	**100000**	**100000**

4. Dispozitivul de comunicare şi informare

Obiectivul principal al acţiunilor de informare şi promovare a PDL îl reprezintă ***constientizarea opiniei publice şi în mod special:***

• a potenţialilor beneficiari, în vederea accesării fondurilor destinate dezvoltării microregiunii;

• a beneficiarilor Programului, privind conţinutul măsurilor;

• a administratiei publice locale, organizaţiilor profesionale, partenerilor economici şi sociali, organizaţii neguvernamentale pentru diseminarea informaţiilor specifice.

Comunicarea trebuie şă fie clară, concisă, concretă, adaptată publicului ţintă şi coerentă la nivelul microregiunii Someş - Codru, pe durata întregii perioade de implementare.

Acţiunile de informare se vor desfăsura astfel:

1. **Realizarea de materiale informative** privind posibilitatea accesării fondurilor destinate GAL pentru dezvoltarea microregiunii

In vederea eficientizării acţiunilor de promovare, GAL va externaliza o serie de activitităţi cum ar fi: ***realizarea studiilor sociologice, tipărirea materialelor informative (design, format s.a.), realizarea spoturilor publicitare TV şi audio, precum şi alte activităţi specifice ce decurg din procesul de promovare***.

2. **Realizarea unei baze de date GAL** *ce* vizează în mod direct potenţialii beneficiari ai P.D.L. şi liderii locali de opinie (asociaţii şi organizaţii de profil şi alte persoane care şi-au manifestat interesul în a fi informate cu privire la conţinutul P.D.L.

Acţiunile specifice de promovare şi instruire a potenţialilor beneficiari privind implementarea P.D.L. sunt realizate în conformitate cu nevoile identificate în ***baza de date a GAL,*** urmărindu-se acoperirea tuturor domeniilor de interes corespunzătoare măsurilor din P.D.L.. Aceasta cuprinde baza de date ce vizează în mod direct potenţialii beneficiari ai PDL şi liderii locali de opinie (asociaţii şi organizaţii de profil şi alte persoane care şi-au manifestat interesul în a fi informate cu privire la continutul P.D.L – preoţi, profesori, medici, reprezentanţi ai autorităţilor publice etc.). Toţi acestia au fost identificaţi de GAL pe parcursul procesului de consultare, prin contacte directe, telefonice sau prin e-mail. Totodată, cu prilejul desfăsurării unor, evenimente de promovare a P.D.L. au fost centralizate datele de contact ale tuturor participanţilor. În plus, GAL prin membrii parteneriatului, a distribuit la nivelul microregiunii un chestionar pe baza căruia au fost identificate persoanele fizice şi/sau juridice, publice sau private, care şi-au manifestat interesul în a accesa fonduri. Această bază de date este una deschisă, aflată într-un proces de actualizare permanentă.

3. **Promovarea directă** prin intermediul pliantelor, broşurilor, direct mailing se va realiza utilizând informaţiile cuprinse în baza de date GAL, informaţii ce sunt selectate în urma campaniilor de informare şi a sondajelor de opinie derulate în mediul rural.

În vederea asigurării accesului la informaţie şi a potenţialilor beneficiari care nu sunt cuprinsi în baza de date Gal, vor fi implicate în activităţile de comunicare atât structurile teritoriale ale autorităţilor responsabile (Direcţiile judeţene pentru Agricultura şi Dezvoltare Rurală, Oficiile Judeţene de Plaţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit, Centrele Regionale de Plaţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit, Sucursale Judeţene ale Agenţiei de Plaţi şi Intervenţii în Agricultura şi Centre Locale APIA), cât şi reprezentanţii administraţiei locale (primării, consilii locale) şi liderii de opinie locali (preotul ,învatatorul, s.a.)

4. **Scrisori de informare** direct către potenţialii beneficiari

Acţiunile propuse pentru informarea potenţialilor beneficiari au fost desfăşurate începând cu perioada de pregatire a P.D.L. şi vor continua pe toată perioada implementarii acestuia.

Evaluarile în- inţinere, intermediare şi ex-post vor fi de natură să aprecieze impactul planului de comunicare privind obligaţiile GAL în materie de transparentă, egalitate de şanse şi nediscriminare, precum şi de buna înţelegere a acţiunilor comunitare. Criteriile ce trebuie luate în considerare pentru aceste evaluări vor fi stabilite de comun acord cu Autorităţile de Management .

În acest sens, respectivele criterii vor face referire cel puţin la urmatoarele aspecte:

- Evoluţia Numărului dosarelor depuse;
- Evoluţia Numărului de potenţiali beneficiari care au accesat informaţia continută în materialele informative (afişe, pliante, ghiduri, broşuri etc.);
- Evoluţia profilului celor care depun proiecte în funcţie de categoria profesională, sex, egalitatea şanselor;
- Numărul de accesări website pentru obţinerea de informaţie din domeniul dezvoltării rurale,
- Recunoaşterea logo-ului comunitar care va fi realizată prin studii sociologice, tehnica de verificare specifică;
- Vizibilitatea GAL în mass-media (număr de apariţii televizate şi prezenţa în presa scrisă).

Politica de comunicare poate fi adaptată în funcţie de rezultatele evaluării, iar propunerea de modificare va fi prezentată în Comitetul de Monitorizare.

PARTEA A – VII – A: MECANISMUL DE IMPLEMENTARE

In cadrul Planului de dezvoltare locală, activităţile de monitorizare, control şi evaluare vor fi realizate de către:

- **GAL Someş - Codru**
- **AM-JUDETEAN/CRPDRP - Satu Mare**
- **Agenţia de Plăţi**

Dispozitivul de monitorizare, evaluare şi control implementat de GAL va avea ca şi rol:

- Luarea operativă a deciziilor asupra implementării proiectului;

- Depistarea problemelor;
- Efectuarea zilnică a gestionării proiectului;
- Executarea operativă şi corectă a procedurilor de gestionare a resurselor;
- Facilitarea coordonării între activităţile componentelor;
- Monitorizarea şi raportarea la timp despre realizările şi rezultatele proiectului;
- Informaţia despre conţinutul proiectului şi realizările acestuia este oferită factorilor de decizie la cel mai înalt nivel.

În vederea asigurarii unui contact direct cu potenţialii beneficiari ai Programului, GAL Someş - Codru va forma o echipă responsabilă de dezvoltare rurală, ce va desfasura la nivel local activităţi corespunzatoare sarcinilor de implementare.

Aşa cum s-a menţionat în capitolul referitor la Organizarea GAL, dispozitivul de monitorizare, evaluare şi control din cadrul GAL va funcţiona în cadrul **Direcţiei tehnice de implementare a PDL**, format din 3 experţi tehnici, ale caror atribuţii şi responsabilităţi au fost definite.

Grupul de acţiune locală este responsabil cu managementul şi implementarea eficientă, efectivă şi corectă a strategiei şi planului de dezvoltare locală şi trebuie, în special:

(a) să se asigure ca operaţiunile sunt selectate pentru finanţare în conformitate cu criteriile aplicabile strategiei şi planului de dezvoltare locală;

(b) să garanteze înregistrarea şi stocarea informaţiilor statistice privind implementarea, într-o forma adecvată pentru monitorizare şi evaluare;

(c) să se asigure ca beneficiarii şi alte organisme participante la punerea în aplicare a acţiunilor:

(i) sunt informate asupra obligatiilor ce le revin ca urmare a acordarii ajutorului şi utilizează fie un sistem de contabilitate separat, fie o codificare contabilă adecvată pentru toate tranzacţiile aferente operaţiunii;

(ii) cunosc cerinţele privind transmiterea datelor catre autoritatea de management şi pentru înregistrarea realizărilor şi rezultatelor;

(d) să se asigure ca evaluarile programelor sunt realizate în termenele prevazute şi în conformitate cu cadrul comun de monitorizare şi evaluare şi ca acestea sunt transmise autoritatilor naţionale în cauză;

(e) să transmită AM-JUDETEAN/CRPDRP documentele necesare pentru monitorizarea implementarii programului în lumină obiectivelor sale specifice;

(f) să asigure respectarea obligaţiilor în ceea ce priveste publicitatea;

(g) să întocmească raportul anual privind progresul realizat;

(h) să garanteze faptul ca CRPDRP primeşte toate informaţiile necesare, în special în ceea ce priveşte procedurile aplicate şi controalele efectuate în raport cu operaţiunile selectate pentru finanţare, înainte ca plăţile să fie autorizate.

Experţii tehnici din cadrul Direcţiei tehnice de implementare a PDL vor realiza periodic rapoarte de monitorizare intermediare privind progresul proiectelor şi rapoarte finale în care vor fi evidenţiate rezultatele proiectelor, indicatorii de realizare şi rezultat, informaţii financiare privind încadrarea în bugetul alocat, atingerea obiectivelor generale şi specifice, precum şi a celor orizontale (durabilitate, inovare, TIC, egalitate de şanse).

Activităţile de monitorizare, evaluare şi control vor avea la baza un **Manual de proceduri** care va fi realizat de către o echipa de experţi. Manualul va conţine formate standard pentru fiecare tip de document (rapoarte de monitorizare, rapoarte de control, rapoarte de progres etc.).

Monitorizarea

Monitorizarea prevede un dispozitiv riguros şi transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea financiară a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică şi structurarea anuală a datelor cu privire la activităţile desfăşurate. Instrumentul de monitorizare utilizat va fi un **sistem informatic** structurat pe module aferente procesului de monitorizare şi evaluare. Modulul de monitorizare va fi proiectat astfel încât să asigure colectarea şi introducerea datelor privind proiectele depuse de solicitanţi în tabele (baze de date) şi să permită urmărirea fluxurilor şi regăsirea facilă a datelor, monitorizarea în orice moment, inclusiv realizarea de rapoarte statistice şi alte rapoarte generale. Sistemul va permite:

- Procesarea cererilor de finanţare depuse pentru măsurile de dezvoltare rurală
- Introducerea de date rezultate în urma verificării conformităţii şi eligibilităţii proiectelor
- Informaţii rezultate în urma controalelor pe teren
- Date de finanţare, cereri de plată şi executarea cererilor de plată
- Documentele depuse de beneficiari, scanate

Monitorizarea şi evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală se realizează în conformitate cu prevederile Cadrului Comun de Monitorizare şi Evaluare (CMEF), elaborat de Comisie împreună cu Statele Membre. Progresul, eficienţa şi eficacitatea Strategiei, în raport cu obiectivele acesteia, se măsoară prin intermediul indicatorilor comuni de bază, financiari, realizare, rezultat şi impact. Cadrul Comun de Monitorizare şi Evaluare (CMEF) conţine un set de indicatori comuni stabiliţi pentru fiecare nivel al ierarhiei obiectivelor, set care va fi suplimentat, dacă este cazul, cu indicatori adiţionali specifici Strategiei.

- Sistemul de monitorizare asigură colectarea datelor statistice şi a indicatorilor de monitorizare.
- Atribuţii în furnizarea de informaţii cu privire la progresul implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, prin intermediul indicatorilor financiari, de realizare şi rezultat are Grupul de Acţiune Locală.
- Informaţiile necesare monitorizării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se colectează de către GAL din cererile de finanţare respectiv cererile de plată întocmite de către beneficiari şi sunt centralizate de către GAL. Aceste documente conţin informaţiile necesare calculării indicatorilor financiari, de realizare şi pentru o parte a indicatorilor de rezultat necesari monitorizării şi evaluării.
- Colectarea indicatorilor de rezultat indisponibili la nivelul de GAL precum şi a unor indicatori de bază indisponibili la momentul elaborării documentelor programatice se va realiza prin intermediul studiilor, anchetelor şi cercetărilor statistice finanţate prin măsura de Asistenţă Tehnică.
- Datele colectate pentru completarea indicatorilor de bază trebuie să fie reprezentative astfel încât studiile să reflecte situaţia iniţială.

Comitetul de Monitorizare

Comitetul de Monitorizare se instituie, în termen de maximum trei luni de la data aprobării Strategiei de Dezvoltare Locală, în scopul de a asigura eficienţă, eficacitatea şi corectitudinea punerii în aplicare a acesteia.

Componenta prevazută pentru Comitetul de Monitorizare, va include membri din cadrul GAL, AM-JUDEŢEAN/CRPDRP astfel încât să asigure obiectivul de reprezentativitate. Structura Comitetului de Monitorizare urmăreşte să asigure o reprezentare a tuturor sectoarelor cu relevanţă

în implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală. Astfel autorităţile publice participante, deţin o pondere de 30% din componenta şi au rolul de a asigura respectarea complementarităţii între fonduri.

Partenerii privaţi identificaţi până în acest moment ca posibili membri ai Comitetului, au o pondere de 70%, şi au fost selectaţi în funcţie de domeniul de activitate, misiunea declarată şi dinamică acestora precum şi de nivelul de reprezentare local.

În momentul constituirii Comitetului sau în funcţie de evoluţia procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală 2012-2015, componenta acestuia poate fi revizuită şi completată cu alţi membri reprezentativi.

Principalele responsabilităţi ale Comitetului de Monitorizare sunt:

- Analizarea criteriilor de selectare a operaţiunilor finanţate, în termen de patru luni de la data deciziei de aprobare a Strategiei de Dezvoltare Locală, precum şi revizuirea acestora în funcţie de nevoile programării;
- Evaluarea periodică a progreselor înregistrate pentru realizarea obiectivelor specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală, pe baza documentelor primite de la GAL pentru Strategia de Dezvoltare Locală;
- Examinarea rezultatelor implementării fiecărei măsuri/axe şi monitorizarea calităţii implementării Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Examinarea rezultatelor evaluării î*n itinere*;
- Analizarea şi aprobarea Raportului anual de progrese şi a rapoartelor de evaluare, înainte de a fi transmise;
- Elaborarea recomandărilor şi propunerilor în vederea îmbunătăţirii impactului Strategiei de Dezvoltare Locală;

Regulamentul intern de organizare şi funcţionare a Comitetului de Monitorizare va fi elaborat de către GAL şi va fi supus aprobării Comitetului în cadrul primei sale reuniuni.

Deciziile Comitetului sunt adoptate prin procedura de vot în condiţiile întrunirii unui cvorum stabilit prin Regulamentul de organizare ţi funcţionare. În cazul problemelor urgente sau a aspectelor care nu justifică organizarea unei reuniuni a Comitetului, prin Regulamentul de organizare şi funcţionare, se poate stabili aplicarea procedurii de aprobare scrisă.

Lucrările Comitetului vor fi înregistrate în minute. Responsabilitatea întocmirii acestora revine Secretariatului permanent, care are obligatia de a comunica proiectele de minută tuturor membrilor în vederea primirii observaţiilor şi comentariilor acestora şi de a supune minutele aprobarii Comitetului de Monitorizare.

Evaluarea

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării şi raportării către structurile teritoriale ale Autorităţii de Management şi a Agenţiei de Plaţi cu privire la rezultatele proiectelor selectate, precum şi transmiterea unor sugestii şi remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul strategiei de dezvoltare locală. De asemenea, evaluarea va fi o activitate bine structurată pe o bază bine stabilită şi presupune elaborarea unui set de indicatori relevanţi în reflectarea eficienţei obţinute în urma implementării proiectului şi a unei metodologii de evaluare (inclusiv rapoarte de evaluare – intermediare şi finale) a rezultatelor implementării.

Prin procesul de evaluare, impactul Strategiei de Dezvoltare Locală este analizat ţinând cont de liniile directoare strategice ale Comunităţii şi de problemele de dezvoltare rurală specifice Someş - Codru privind cerinţele de dezvoltare durabilă, impactul asupra mediului şi prevederile relevante din legislaţia comunitară.

Activităţile de evaluare ale Strategiei de Dezvoltare Locală sunt în responsabilitatea GAL-ului. În acest sens se vor lua urmatoarele măsuri :

- Folosirea unui proces continuu de monitorizare şi autoevaluare pentru a măsura eficacitatea parteneriatului;
- Căutarea şi evaluarea implicării personalului partenerilor şi a beneficiarilor, precum şi a comunităţii. În procesul anual de auto-evaluare;
- Asistarea sistematică a partenerilor în asigurarea nevoilor lor de instruire şi de personal;
- Legătura dintre organizarea instituţional şi evaluare pe de o parte, şi rezultatele şi obiectivele de performanţă ale personalului, pe de altă parte;
- Se vor alege surse de informaţii care să evalueze eficacitatea parteneriatului în a satisface nevoile specifice ale comunităţii, ale fiecărui program şi ale personalului
- Sesiuni de instruire şi de învăţare care să conducă la practici îmbunătăţite de care beneficiază publicul-ţintă şi personalul partenerilor;
- Stabilirea unor sisteme care să colecteze şi să analizeze informaţii din surse diverse/ numeroase;

- Comunicarea observaţiilor şi a rezultatelor evaluării într-un mod clar, direct şi specific, şi stabilirea cu fiecare partener a paşilor specifici pentru ameliorare;
- Implicarea unui număr cât mai mare de programe şi agenţii ale comunităţii în evaluarea nevoilor comunităţii şi în dezvoltarea proiectelor de întărire a serviciilor furnizate;
- Implicarea cât mai multor persoane din comunitate în evaluarea anuală a activităţilor parteneriatului;
- Luarea în considerare a tuturor colaborărilor posibile, pentru a dezvolta parteneriatul şi serviciile furnizate de acesta;
- Întărirea capacităţii parteneriatului de a dezvolta noi relaţii în comunitate.

Procesul de evaluare

Activităţile de evaluare care se vor derula în perioada de programare 2013-2015:

- Evaluarea ex-ante ca parte a Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Evaluarea intermediară, care va fi realizată până la sfârsitul anului având ca obiective rectificarea oricaror probleme care pot aparea precum şi îmbunatăţirea implementarii Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Evaluarea ex-post, realizată pâna la sfârsitul lui 2015, care va evalua impactul general al Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Orice studii tematice care sa examineze în detaliu anumite măsuri sau aspecte specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală.

Întregul proces de evaluare va fi realizat conform prevederilor Cadrului Comun de Monitorizare şi Evaluare, de catre membrii reprezentativi ai GAL.

Date care vor sta la baza monitorizarii şi evaluarii vor fi structurate astfel:

1. **Date informative**

2. **Amendamente la Contractul de Finanţare**

Situaţia Actelor Adiţionale şi a Notificărilor aprobate de către Autoritatea Contractantă

Nr. şi tip Amendament	Obiectul Amendamentului	Data intrării în vigoare
-	-	-

3. Masuri corective ale AM

Măsuri corective iniţiate de către Autoritatea Contractantă	Stadiul realizării acestora	Respectarea termenelor propuse
-	-	-

4. Date estimative buget pe perioada analizata

5. Planificarea activităţilor pentru perioada analizată pe pentru funcţionarea gal componenta a şi b

Tipul acţiunii	**Nr. acţiuni**	**Nr. Participanţi**	**Locaţie**	**Materiale prevăzute a fi realizate**	**Rezultate prevăzute**
Cheltuieli cu personalul GAL	1	4	Valea Vinului	5 contracte de munca	3 persoane angajate
Derulare activităţi de funcţionare GAL	-	1	Valea Vinului	Echipamente şi materiale necesare funcţionării GAL	Condiţii necesare funcţionării GAL
Servicii externalizate	1	8	Valea Vinului	7 contracte prestari servicii	7 experţi externi
Total A	*	*	-	-	-
Instruire angajaţi şi lideri locali	1	30	Valea Vinului	Contract de servicii de instruire	30 persoane instruite
Studii ale zonei	1	-	Valea Vinului	Contract de servicii de consultanţă	Un studiu al zonei
Evenimente de promovare	7 seminarii a câte 30 partici panţi	240	Valea Vinului	Afişe 70 buc Pliante 800 buc Baner-up 2 buc	Comunitaţile locale informate corespunzator cu privire la inceperea implementării Planului de Dezvoltare Locală al microregiunii Someş Codru
Furnizare informare cu privire la strategia de dezvoltare locală	7workshop -uri	230	Valea Vinului	Broşuri 300 buc.	Comunităţile locale informate corespunzator cu privire la stadiul implementării Planul de Dezvoltare Locală
Animare	7 acţiuni	30 participanţi	Valea Vinului	Invitaţii seminarii 400	Grad crescut de

teritoriu					constientizare în randul comunitatilor locale din cele 7 comune asupra FEADR, axei LEADER, a GAL şi acţiunilor sale
Total B					

6. Planificarea activităţilor pentru implementarea strategiei pe cele trei sub-măsuri şi măsura 421

- Sub-măsura 411 – « Creşterea competitivităţii sectoarelor agricol şi forestier »
- Sub-măsura 412 – « Îmbunătăţirea mediului şi a spaţiului rural »
- Sub-măsura 413 – « Calitatea vieţii şi diversificarea economiei rurale »
- Măsura 421 « Implementarea proiectelor de cooperare »

Nr. Sesiuni de selecţie estimate a fi organizate de GAL	Nr. proiecte estimate a fi selectate în perioada de raportare	Valoarea proiectelor estimate a fi selectate (lei)

7. Prezentarea activitatilor realizate , compararea cu cele planificate şi justificarea diferenţelor dacă există ata pentru activităţile de funcţionare cât şi pentru cele de implementare.

8. Modificări ale condiţiilor obligatorii pentru încheierea Contractului de Finanţare cu APDRP şi care sunt acestea (dacă este cazul) ;

9. Probleme specifice apărute pe durata implementării Contractului de Finanţare

Probleme apărute în derularea Contractului de Finanţare	Soluţii propuse	Termene propuse
-	--	-

Dupa finalizarea evaluarii intermediare, GAL va aprecia nevoia unor posibile modificari ale Strategiei de Dezvoltare Locală, în special în privinta îmbunătăţirii calităţii acesteia şi a implementarii sale.

Pentru coordonarea evaluarilor Strategiei de Dezvoltare Locală, poate fi constituit un **Comitet de Coordonare** special, în calitate de partener competent al GAL-ului, care va include membri din cadrul diferitelor departamente ale organizatiilor şi institutiilor ce pot aduce un aport semnificativ calităţii procesului de evaluare. Principalele sarcini ale Comitetului de Coordonare constau în analiza şi aprobarea proiectelor Termenilor de Referintă, a rapoartelor de activitate ale evaluatorilor precum şi a raportului final de evaluare.

Monitorizarea şi evaluarea vor asigura implementarea efectivă şi la timp a proiectelor, managementul finanţelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului şi monitorizarea efectivă şi evaluarea activităţilor şi rezultatelor acestuia. În vederea aprobării rapoartelor de evaluare, în scopul efectuării plăţilor se va efectua auditul de către auditorul stabilit.

Controlul

Controlul se va realiza pe baza unui sistem de verificare a respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Se vor efectua rapoarte de verificare pe teren.

Programarea vizitelor (controalelor) va trebui să aibă în vedere anumite principii, cum ar fi:

- eficienţa unor astfel de demersuri;
- păstrarea bunelor relaţii contractuale;
- verificarea doar a aspectelor de ordin tehnic legate de proiect (verificari fizice şi administrative) etc.

Fiecare control va fi finalizat cu un **raport de control** care va conţine informaţii despre situaţia constată în urma vizitei în teren, precum şi recomandari făcute beneficiarului, în cazul în care vor exista abateri în ceea ce priveşte graficul de activităţi şi incadrarea în termenele prevăzute, respectarea obligatiilor prevăzute prin contractul de finanţtare etc.

Modul de distribuire a responsabilităţilor între părţile implicate (GAL, agenţia de plăţi şi structura teritorială a autoritătii de management)

Sarcină	**GAL**	**AM-JUDETEAN**	**CRPDRP**
Informare	X		
Sprijinirea elaborării	X		

proiectelor			
Lansarea apelului pentru proiecte	X		
Selectarea proiectelor	X		
Controlul administrativ al dosarelor		X	X
Decizie	X		
Notificarea către beneficiar		X	X
Monitorizare	X		X
Plată			X
Control		X	X
Arhivare	X		

Procedura de selectare a proiectelor

GAL-ul este responsabil de elaborarea şi implementarea planului de dezvoltare locală, precum şi de selectarea proiectelor care sunt conforme cu obiectivele formulate în acesta.

Pentru a realiza activităţile prevăzute pentru atingerea obiectivelor din strategia inclusă în planul de dezvoltare, GAL-ul va stabili criteriile de selectare pentru fiecare tip de proiecte denumite „criterii de selectare locală" care respectă priorităţile specifice ale strategiilor de dezvoltare locală. Aceste criterii sunt cuprinse în PDL şi vor fi detaliate în ghidurile solicitantului în cadrul apelurilor de selectare a proiectelor lansate la nivel local de catre GAL. În acest sens, criteriile utilizate de GAL vor avea în vedere ca proiectele individuale:

- Sa se încadreze în obiectivele strategiei;
- Sa aiba un caracter pilot.

Selecţia proiectelor va fi realizată de catre Comitetul de Selectare, format din membrii GAL, aşa cum a fost prezentat în cap III.2.2. În ceea ce priveşte selecţia proiectelor în cadrul GAL, se va aplica regula „dublului cvorum", respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selectării să fie prezenţ cel putin 50% din parteneri, din care peste 50% sa fie din mediul privat şi societate civilă.

Pentru transparenţa procesului de selectare a proiectelor în cadrul GAL şi totodată pentru efectuarea activităţilor de control şi monitorizare, la aceste selectii va lua parte şi un reprezentant al Ministerului Agriculturii şi Dezvoltarii Rurale de la nivel judeţean (AM-JUDEŢEAN/CRPDRP).

Faza de selectare a proiectelor în cadrul GAL şi fluxurile acestora

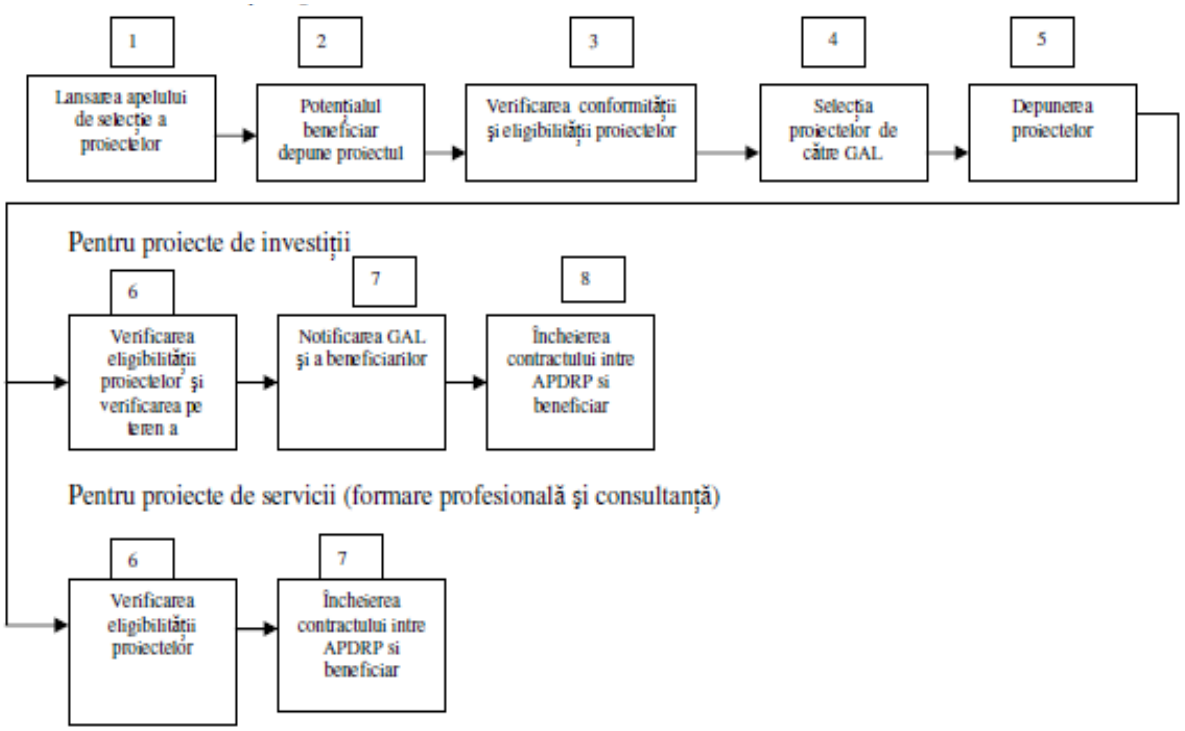

1. GAL lansează apelul de selectare a proiectelor, folosind mijloacele de informare mass-media;
2. Potenţialul beneficiar depune proiectul la secretariatul GAL;
3. GAL efectuează verificarea conformităţii proiectului şi respectarea criteriilor de eligibilitate;
4. Selecţia proiectelor efectuata de GAL pe baza strategiei, utilizând criterii elaborate de fiecare GAL în parte;
5. Depunerea proiectelor selectate de catre GAL la Centrul Regional de Plaţi pentru Dezvoltare Rurala şi Pescuit (CRPDRP)

Pentru proiecte de investiţii

6. CRPDRP verifică eligibilitatea proiectelor şi se efectuează verificarea pe teren a potenţialului beneficiar de catre structurile teritoriale ale APDRP.

7. CRPDRP transmite o notificare către beneficiar şi către GAL, de înştiinţare cu privire la aprobarea sau neaprobarea proiectului.

8. Încheierea contractului între beneficiar şi Centrul Regional de Plaţi pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit (CRPDRP).

Pentru proiecte de servicii

9. CRPDRP verifică eligibilitatea proiectelor şi transmite o notificare catre beneficiar şi către GAL, de înştiinţare cu privire la aprobarea sau
neaprobarea proiectului.

10. Încheierea contractului între beneficiar şi CRPDRP.

Raportarea

a) Raportul anual de progrese

GAL transmite anual, Raportul de progrese, care va conţine toate informatiile cu privire la evoluţia implementarii Strategiei de Dezvoltare Locală. Referitor la monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală, raportul anual de progrese cuprinde urmatoarele elemente:

- Tabele de monitorizare privind implementarea financiară a Strategiei de Dezvoltare Locală, pentru fiecare măsură/axă;
- Tabele de monitorizare care includ informaţii cantitative pe baza indicatorilor comuni de realizare şi rezultat. Aceste tabele vor fi introduse în baza de date care urmează să fie inclusă în Sistemul Informatizat de Dezvoltare Rurală, în momentul finalizarii acestuia;
- Analiza rezultatului monitorizarii Programului.

Raportul anual de progrese va fi transmis de catre GAL până la data de 30 iunie a fiecarui an. Ultimul raport de progrese al Strategiei de Dezvoltare Locală, va fi transmis până în data de 30 iunie 2016.

b) Raportarea strategica

Monitorizarea strategică trebuie să furnizeze date privind stadiul de realizare al obiectivelor Planului de Dezvoltare Locală precum şi contribuţia la atingerea orientărilor strategice ale

Comunităţii. Începând cu anul 2013 şi respectiv 2014, Raportul anual de progres va conţine şi un capitol separat cu privire la implementarea strategiei.

Acest capitol va cuprinde urmatoarele elemente:

- Realizările şi rezultatele Strategiei de Dezvoltare Locală în raport cu indicatorii definiţi în Planul National Strategic;
- Rezultatele activităţilor de evaluare în intinere.

Pista de audit

GAL va asigura accesibilitatea documentelor şi păstrarea lor într-o manieră care să asigure validitatea, legalitatea precum şi menţinerea lor într-o formă completă de-a lungul timpului, inclusiv privind documentele electronice prevăzute în legislaţia comunitară.

Documentele care să perimită o pista de audit vor fi intocmite pe un format standardizat - Fişa proiectului, care va fi inclus în manualul de proceduri şi care, în principal, va conţine urmatoarele categorii de informatii :

- Denumirea masurii, Numarul de inregistrare a cererii de finanţare, titlul proiectului şi date despre solicitant ;
- Un tabel cu o listă a tuturor activităţilor realizate din momentul depunerii dosarului de finanţare şi pană la finalizarea procesului de implementare, care va conţine şi despre cine a efectuat activitatea/verificat, documentele completate şi transmise, data efectuarii activităţii.
- Fişa de verificare a conformităţii şi a concordanţei documentelor prevăzute cu cerinţele prezentate în ghidul solicitantului, concluziile verificarii conformităţii precum şi decizia referitoare la conformitatea dosarului;
- Fişa de verificare a cererii de finanţare din punct de vedere al eligibilitatii solicitantului şi proiectului (îndeplinirea condiţiilor minime de acordare a sprijinului financiar), precum şi decizia referitoare la eligibilitatea proiectului şi observaţiile expertului în cazul în care proiectul a fost declarat neeligibil.

  In mod similar vor fi intocmite fişe şi pe perioada de implementare a proiectului.

  Activităţile prevăzute în pista de audit vor fi urmatoarele:

Număr de înregistrare al cererii de finanţare:

Titlul Proiectului: …… ……., COMUNA……, JUDEŢUL SATU MARE

Nume şi prenume/Denumire solicitant:

Activitatea	Instituţia	Cine a efectuat Nume şi semnătura Data	Cine a verificat Nume şi semnătura Data	Statut Cerere de finanţare	Documente completate/întocmite
1.	2.	3.	4.	5.	6.
SELECTARE					
1. Verificarea conformităţii, înregistrarea Cererii de finanţare şi a Dosarului Administrativ	GAL			conformă/ neconformă	Grila de evaluare
2. Întocmirea calendarului privind verificarea Cererii de finanţare	GAL				Formular tipizat
3. Întocmirea tabelului centralizator privind situaţia Cererilor de finanţare depuse la GAL şi transmiterea acestuia către AM-JUDETEAN/CRPDRP	GAL			Conforme	Formular tipizat

4. Verificarea şi finalizarea condiţiilor minime de acordare a sprijinului şi a criteriilor de selecţie. Verificarea pe teren.	AM-JUDETEAN/CRPDRP			Eligibilă / Neeligibilă	Grila de evaluare
5.Verificarea prin sondaj	AM-JUDETEAN/CRPDRP			Eligibilă / Neeligibilă	Grila de evaluare
6. Întocmirea şi transmiterea către GAL a Raportului de evaluare a cererilor de finanţare şi a Listei cererilor de finanţare eligibile/neeligibile/retrase	AM-JUDETEAN/CRPDRP			Eligibilă / Neeligibilă/Retrase	Formular tipizat
7. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare	GAL			Eligibilă / Neeligibilă	Formular tipizat
8. Intocmirea Raportului de selectare	GAL			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Formular tipizat
9. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de selecţie	GAL			Selectată pentru finanţare/reportată/ne-finanţată	Formular tipizat
10. Primirea şi soluţionarea contestaţiilor Situaţiei proiectelor după soluţionarea contestaţiilor la nivelul AM-JUDETEAN/CRPDRP	AM-JUDETEAN/CRPDRP			Propuse pentru finanţare/ reportare /ne-finanţare	Grila de evaluare
11. Primirea Raportului de contestaţii de la AM-JUDETEAN/CRPDRP însoţit de Lista proiectelor selectate pentru finanţare,	GAL			Selectat pentru finanţare/reportat /ne-finanţat	Formular tipizat

reportare în vederea notificării beneficiarilor					
12. Notificarea beneficiarilor cu rezultatul verificării cererilor de finanţare stabilit în Raportul de contestaţii	GAL			Selectată pentru finanţare/reportată /ne-finanţată	Formular tipizat
13. Finalizarea completării Dosarului administrativ şi transmiterea acestuia către GAL	AM-JUDETEAN/CRPDRP			Eligibilă/Selectată pentru finanţare	Formular tipizat
14. Întocmirea borderourilor de transmitere a cererii de finanţare originale şi a dosarelor administrative către CRPDRP în vedera contractării	GAL				Formular tipizat

Nr. crt.	Indicator	Metoda	Responsabil	Tinta 2015
1	Număr de proiecte depuse	Raport	Departamentul tehnic	55
2	Număr de proiecte eligibile	Raport	Departamentul tehnic	43
3	Număr de proiecte conforme	Raport	Departamentul tehnic	43
4	Număr de proiecte selectate	Raport de selectie	Departamentul tehnic	43
5	Număr de proiecte contractate	Raport	Departamentul tehnic	43
6	Număr de proiecte implementate	Raport	Departamentul tehnic	43
7	Valoarea proiectelor depuse	Raport	Departamentul tehnic	4191176
8	Valoarea de proiecte eligibile	Raport	Departamentul tehnic	3169693
9	Valoarea proiectelor selectate	Raport	Departamentul tehnic	3169693
10	Valoarea proiectelor contractate	Raport	Departamentul tehnic	3169693
11	Valoarea proiectelor implementate	Raport	Departamentul tehnic	3169693
12	Număr de locuri de munca creeate	Raport	Departamentul tehnic	80
13	Număr de beneficiari	Raport	Departamentul tehnic	43
14	Număr de proiecte pe comune	Raport	Departamentul tehnic	3
15	Număr de beneficiari publici	Raport	Departamentul tehnic	7

Nr. crt.	Indicator	Metoda	Responsabil	Tinta 2015
16	Număr de beneficiari privati	Raport	Departamentul tehnic	36
17	Număr de beneficiari persoane fizice	Raport	Departamentul tehnic	15
18	Număr de proiecte depuse pe masuri	Raport	Departamentul tehnic	55
19	Număr de proiecte selectate pe masuri	Raport	Departamentul tehnic	43
20	Valoarea proiectelor selectate pe masuri	Raport	Departamentul tehnic	3169693
21	Număr de proiecte implementate în parteneriat sau în forme asociative	Raport	Departamentul tehnic	3
22	Număr de proiecte implementate de ferme de subzistenta	Raport	Departamentul tehnic	4
23	Număr de proiecte implementate de tineri	Raport	Departamentul tehnic	19
24	Număr de proiecte implementate care cuprind actiuni de mediu	Raport	Departamentul tehnic	14
27	Proiecte de cooperare	Număr	Manager GAL	3
28	Acţiuni inovative	Număr	Animatori	10

PARTEA A VIII – A : COOPERARE, CREAREA ŞI IMPLEMENTAREA REŢELEI

1. Cooperare

Teritoriul Someş - Codru recunoaste potenţialul benefic al cooperarii formale şi informale la nivel local, regional, naţional şi transnaţional, iar abordarea acestui aspect se va realiza progresiv pe durata de implementare a strategiei 2012-2015 şi ulterior pe termen lung. Cooperarea va avea ca principal obiectiv întarirea legaturilor şi coeziunii în cadrul comunităţilor locale şi a celor vecine din Bistriţa, Maramureş, Tara Oaşului dar şi cu celelalte din judeţul Satu Mare (Zona Satmarului şi Zona Carei – Tasnad).

Cooperarea cu vecinătatile se va explora în vederea dezvoltarii de proiecte comune şi asigurarii schimbului de exeprienta şi de bune practici. Există sinergii naturale şi economice în cadrul vecinatatilor, în mod particular în ceea ce priveste turismul.

Potenţialul GAL Someş - Codru a stabilit deja o legatură cu teritorii vecine (LEADER Bistriţa – Năsăud Ţara Oaşului şi Bihor), pentru a determina şi monitoriza potenţialul de cooperare. În acest sens s-au pus bazele unui parteneriat cu cele 3 teritorii în vederea dezvoltarii agro-turismului.

La nivel regional relaţiile de cooperare vor avea la baza prioritătile de dezvoltare regionale.

Teritorii, sectoare sau organizaţii din Romania şi din afara frontierelor, care se confruntă cu nevoi de dezvoltare similare, vor fi identificate în vederea cooperarii.

Deja au avut loc contacte initiale, cu GAL Verein Natur din regiunea Vorariberg- Austria, o arie geografică, şi potenţial natural care prezintă similitudini cu teritoriul Someş - Codru.

Într-o primă fază deci s-au identificat 4 intenţii de cooperare ale teritoriului Someş - Codru care sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. Crt.	**Partenerul/partenerii**	**Tematica cooperarii**	**Obiective**	**Valoarea proiectului**	**Rezultate**
1. Experienţe de cooperare deja intreprinse					
2. Intenţii de cooperare					
	Potential GAL	Promovarea	Creşterea	10661	Atragerea unui număr

	Someş - Codru Potenţial GAL Bistrita-Năsăud Potenţial GAL Ţara Oaşului – Vest Potenţial GAL Bihor	resurselor naturale şi culturale	potenţialului agro-turistic intern	Euro	crescut de turisti în zonele parteneriatului; Valoare adaugată crescută produselor tradiţionale şi obiceiurilor stravechi; Mai buna constientizare a localnicilor teritoriilor asupra potenţialului agro-turistic al zonei;
	Potenţial GAL Someş - Codru GAL Verein Natur - Austria	Promovarea resurselor naturale şi culturale	Cresterea potenţialului agro-turistic extern	15000 Euro	Atragerea turistilor din Vorarisberg în Someş - Codru şi viceversa; Valoare adaugată crescută produselor tradiţionale şi obiceiurilor stravechi ale celor 2 teritorii; Acumulare de know-how privind modul de promovare a produselor turistice şi de finanţare a activitaţii de promovare

Fişa de cooperare internă

a) Parteneriatul :

- Potenţial GAL Someş – Codru;

- Potenţial GAL Bistriţa-Năsăaud;
- Potenţial GAL Ţara Oaşului;
- Potenţial GAL Bihor.

b) Integrarea în strategia teritoriului :

Proiectul va contribui la atingerea priorităţii privind creşterea calităţii vieţii şi a obiectivului operaţional de dezvoltare a serviciilor turistice şi a agroturismului prin valorificarea potenţialului natural şi tradiţiilor şi obiceiurilor locale din Someş - Codru şi a priorităţilor similare din celelalte 4 teritorii.

c) Tipul de proiect (acţiuni concrete) :

- Identificare produselor specifice ce pot fi promovate în cele 4 teritorii;
- Identificarea unui traseu turistic prin cele 4 teritorii, prin care să se promoveze produsele specifice, tradiţiile şi frumuseţile naturale ;
- Elaborarea unei identităţi comune pentru cele 4 teritorii;
- Elaborarea unor pliante de promovare comune şi distribuirea lor prin agenţiile de turism din oraşe şi realizarea altor acţiuni de promovare (afişare de bannere, spoturi radio etc);
- Introducerea traseului turistic identificat în circuitul turistic tradiţional al zonei;
- Organizarea, cu ocazia unor zile importante deja consacrate, a 2 târguri/an în cele 4 teritorii şi expunerea cu vânzare a produselor specifice şi prezentarea portului şi obiceiurilor specifice şi a mestesugurilor tradiţionale (caravana anuală) ;
- Organizarea unui eveniment de sensibilizare/an a localnicilor cu ocazia unui târg

îin fiecare an în alt teritoriu (ce va consta într-un seminar de prezentare a tradiţiilor şi produselor tradiţionale şi o excursie a comunităţilor dintr-un teritoriu cu ghid pentru vizualizarea şi rememorarea frumuseţilor şi istoriei propriului teritoriu dar şi a celorlalte 3.

d) Aspecte tehnice :

Potenţialul Gal Someş - Codru va asigura managementul proiectului. În vederea unei bune orgnizări vor fi implicaţi şi membrii din cele 4 teritorii. Se vor stabili relaţii de colaborare cu agenţii de turism şi organizatori de evenimente. Principalii indicatori ce se vor urmări : nr. de elemente de identitate comune realizate şi distribuite ; nr. de pliante/bannere de promovare distribuite/afisate; nr. de turisti atraşi din zonele de oraş; nr. vizitatori târguri ; nr. de localnici din cadrul teritoriilor participanţi le evenimentele de sensibilizare.

e) Aspecte financiare :

Pe o perioada de derulare de 2 ani, bugetul va fi din fonduri 4.2.1. şi contribuţia celor 4 teritorii. Se vor atrage şi sponsori.

Identitate şi promovare : 4000 Euro; organizare târguri şi evenimente de sensibilizare : 4000 Euro; alte costuri legate de întanirile echipelor de implementare şi realizarea schimbului de experienţă între teritorii 2661 Euro .

Fişa cooperare externă :

a) Parteneriatul :

- Potenţial GAL Someş - Codru
- GAL Verein Natur - Austria

b) Integrarea în strategia teritoriului :

Proiectul va contribui la atingerea priorităţii privind creşterea calităţii vieţii şi a obiectivului operaţional de dezvoltare a serviciilor turistice şi a agroturismului prin valorificarea potenţialului natural şi tradiţiilor şi obiceiurilor locale din Someş - Codru.

c) Tipul de proiect (acţiuni concrete) :

- Produselor specifice ce pot fi promovate în cele 2 teritorii : ţuica şi alte produse din prună din Someş - Codru şi băutura uşor alcolizată şi alte produse din Vorariberg;
- Identificarea unor trasee turistice din cele 2 teritorii prin care să se promoveze produsele specifice, tradiţiile şi frumuseţile naturale ;
- Preluarea know-how-ului austriac în dezvoltarea promovării Someş - Codru o destinaţie atractivă pentru familii cu copii, pentru cupluri de tineri, pentru cei interesaţi de excursii, drumeţii, cicloturism.
- Elaborarea unor pliante de promovare a traseelor turistice şi distribuirea lor prin agenţiile de turism din cele 2 teritorii şi realizarea altor acţiuni de promovare (afişare de bannere, spoturi radio etc);
- Elaborarea unei broşuri comune bilingve descriptive şi a unui dvd audio cu prezentarea locurilor, oamenilor, tradiţiilor, mesteşugurilor, produselor specifice şi muzicii folclorice ce vor fi distribuite comunităţilor din cele 2 teritorii;
- Participarea reciprocă a comunităţilor din cele 2 teritorii la evenimente de promovare în Someş - Codru şi Vorariberg (târguri, festivaluri), ocazie cu care se vor expune şi vinde produse specifice şi prezenta portul şi obiceiurilor specifice şi mestesugurile tradiţionale ;

de asemenea, cu aceste ocazii se vor organiza workshopuri demonstrative de mestesuguri specifice cu învatarea reciprocă a tehnicilor şi procedeelor specifice.

d) Aspecte tehnice :

Se va forma o echipă de coordonare a proiectului din membrii potenţialului Gal Someş - Codru şi Gal Verein Natur - Austria. Se vor stabili relaţii de colaborare cu agenţii de turism şi organizatori de evenimente. Principalii indicatori ce se vor urmări : număr de pliante/bannere de promovare distribuite/afişate etc; număr de broşuri distribuite ; număr. de turisti straini atraşi în Someş - Codru din Vorariberg; număr participanţi cu produse proprii la tărguri şi festivaluri;

e) Aspecte financiare :

Bugetul pentru 2 ani de derulare va fi din fonduri 4.2.1. şi contribuţia celor 2 teritorii. Se vor atrage şi sponsori.

Promovare turistică: 2000 Euro; participarea reciprocă a producătorilor, mesteşugarilor şi echipelor culturale din cele 2 teritorii tărguri şi evenimente : 8000 Euro; organizare sesiuni de preluare know-how 3000 Euro ; alte costuri legate de întânirile echipelor de implementare 2000 Euro.

2. Participarea GAL în cadrul RNDR

Conform PNDR, Reţeaua Naţională de Dezvoltare Rurală are ca obiectiv general înrolarea energiei tuturor actorilor în procesul de dezvoltare rurală şi promovarea unui flux eficient de informaţii, schimburi de idei şi bune practici şi cooperarea dintre actori, grupând toate organizaţiile şi institutiile care sunt implicate în dezvoltarea rurala în vederea:

- Creării unei economii agricole şi forestiere bazate pe exploataţii care trebuie să se angajeze pe calea modernizarii;
- Dezvoltarii unei agriculturi care să favorizeze biodiversitatea şi conservarea mediului;
- Imbunatăţirii calităţii vieţii şi dezvoltării economice în spatiul rural;
- Imbunatăţirii guvernanţei locale în vederea creării şi implementarii strategiilor de dezvoltare locală.

Acest obiectiv generos se poate atinge prin implicarea activă a Gal-urilor în procesul de creare şi implementare al reţelei.

În acest sens potenţialul GAL Someş - Codru va participa în calitate de membru la :

- consultările organizate de reţea în vederea stabilirii prioritatilor de dezvoltare a acesteia, procesele de analiză şi studiu pentru PNDR, pentru guvernanţa politicii de dezvoltare rurală;

- programele de formare organizate în vederea sprijinirii guvernanţei locale a GAL-urilor ;

- schimburile de experienţe între actorii dezvoltării rurale la nivel naţional, regional precum şi cu statele membre UE;

- identificarea şi promovarea propriilor bune practici şi a acţiunilor inovative, catalogarea şi diseminarea acestora precum şi preluarea bunelor practici din reţea ;

- acţiunile de informare şi comunicare privind programul şi măsurile de dezvoltare rurală organizate în cadrul reţelei, diseminând mai departe informaţia la nivelul comunităţilor din microregiunea Someş - Codru;

- întalniri şi seminarii la nivel Comunitar;

- la acţiunile de promovare a produselor specifice, participând cu grupurile de producători locali şi propriile produse ;

- la acţiunile de informare şi promovare a activităţilor şi seviciilor turistice furnizând informaţii şi documentaţie pentru elaborarea de ghiduri turistice, pliante etc. ;

- la grupurile de lucru tematice : membrii potenţial GAL Someş - Codru vor fi în principal interesaţi să participe la grupul de lucru pe tema referitoare la adaugarea de valoare a produselor şi la promovarea agro-turismului ;

- la îmbunătaţirea şi actualizarea paginii web a RNDR furnizând informaţii de interes;

- la evenimentele organizate de Reţeaua Europeană.

In acest sens, potenţialul GAL Someş - Codru va participa la activitatea Reţelei cu resurse umane în principal, dar şi cu resurse materiale (sediu, logistică, consumabile) şi financiare în cadrul unor acţiuni punctuale (de exemplu organizarea de evenimente ale reţelei în Someş - Codru).